

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Maya Kitap: 195, Mitoloji: 2
1. Baskı, İstanbul Nisan 2019

ISBN: 978-605-7605-06-1

Orijinal Adı: The Nine Worlds

Copyright © Dokuz Diyar. Türkçe yayın hakları Maya Kitap'a aittir. Telif hakları sahibinin izni olmaksızın, hiçbir yolla çoğaltılamaz, kopyalanamaz, dağıtılamaz.

Yayın Yönetmeni: Tahir Malkoç

Editör: Selin Saraçoğlu Bayraklı

Redaksiyon: Ramazan Atıl Karabey

Mizanpaj: Mehmet Büyüktuna

Kapak: Gülay Tunç

Maya Kitap * Sertifika: 14079

Merkez Mah. Kocamansur Sok. No: 6/4 Şişli / İstanbul Tel: 0212 296 97 12

e-posta: info@mayayayinlari.com / www.mayayayinlari.com

Mutlu Basım Yayın - Bahri Mutlu * Sertifika: 18569

Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi C Blok No: 256 Topkapı / İstanbul

Tel: 0212 577 72 08

Dokuz Diyar

İskandinav Mitolojisinden

Hikâyeler

Mary E. Litchfield

Çevirmen

Ahmet Eliuz

İçindekiler

Yazarın Önsözü	7
Giriş	9
Odin Bilgelik İçin Mimir'e Gidiyor	21
Kurt Bağlanıyor	38
Ölülerin Yargı Salonu	45
Baldur ve Loki	47
Baldur'un Rüyaları	50
Ökseotu	56
Loki, Tanrılar ve Zanaatkârların Arasını Bozuyor	58
Thiassi, Loki'yi Ele Geçiriyor	68
Thiassi, Iduna'yı Kaçırıyor	76
Tanrılar Yaşlanıyor	82
Loki, Iduna'yı Geri Getiriyor	88
Thor Ve Thrym	94
Thor Ve Skrymir	101
Thor, Meşhur Kazanı Aegir'e Götürmek İçin Maceraya Atılıyor	125
Frey, Odin'in Ulu Tahtı'na Tırmanıyor	134
Frey'in Gerd'e Olan Aşkı	138

Skirnir, Frey Adına Gerd'in Kalbini Kazanmaya Gidiyor 141

Baldur'un Ölümü 149

Baldur'un Cenazesi 152

Hermod, Baldur'u Aramak İçin Yola Koyuluyor 155

Loki, Ægir'in Ziyafetine Katılıyor 160

Loki Yakalanıyor 166

Tanrıların Alacakaranlığı 170

Sözlük 175

Kaynakça 183

yazarın önsözü

İskandinav tanrılarını konu alan bu hikâyeler yazılırken Anderson'ın kaleme aldığı *Norse Mythology*, Rydberg'in *Teutonic Mythology* ile *Younger Edda* adlı eserlerinin çevirileri, Stallybrass'ın tercüme ettiği, Grimm tarafından yazılan *Teutonic Mythology* ve Thorpe tarafından tercüme edilen Saemund'un yazdığı *Edda* benim için zengin birer kaynak oldu.

Her yaştan insanın keyifle okuyabileceği hikâyeler yazmayı amaçladım. İskandinav mitolojisine olan ilgim, çok uzun seneler önce iki kitap sayesinde doğdu: *Heroes of Asgard* (A. & Keary) ve *Wonderful Stories of Northern Lands* (Julia Goddard). Bu kitap, birçok açıdan, aynı konu üzerine yazılan hiçbir kitaba benzemez. Bunu ise kısmen Rydberg'in araştırmalarına borçlu; çünkü mitolojinin kozmografisine dair belirgin düşüncüleri ilk kez ortaya koyarak ortada bulunan tutarsızlıkları gideren ilk isim Rydberg olmuştur.

Tanrıların hikâyesini, çok fazla sayıda okuma yaptıktan ve çok uzun süre düşündükten sonra zihnimde canlandığı şekliyle yazdım. Özellikle "Tanrıların Alacakaranlığı"nda olmak üzere, bazı bölümlerde Saemund'un *Edda*'sındaki şiirlerde yer alan sözcükler

kullanıldı. “Vala’nın Kehaneti”nin ve diğer kehanetlerin bir kısmını Odin’e söyletme özgürlüğünü kendimde gördüm, çünkü Edda’larda Odin, gelecekte gerçekleşecek her şeyi bilen tanrı olarak tasvir edilmiştir. Baldur’un hikâyesinde, *Younger Edda*’nın yazarı yerine Rydberg’i esas aldım. Rydberg, *Younger Edda*’nın yazarının birçok örnekte eski mitolojiden ayrıldığını, Baldur mitinde ise bu durumun özellikle göze çarptığını öne sürüyor. Ayrık hikâyelerden dramatik bir bütün yaratmak için bunları birleştirecek bazı bağlantılar kurmak, bazı karakterleri ise öne çıkarmak gerekiyordu. Esas karakter olarak Loki’yi seçtim. Rydberg tarafından betimlenen haliyle Thias-si de önemli bir rol oynuyor. Eski hikâyelerde bayağı ya da şiirsellikten uzak olan her şey dışarıda bırakıldı; dışarıda bırakılanlardan daha fazlasıysa hayal gücüm tarafından hikâyelere dahil edildi. Örneğin, “Odin Bilgelik İçin Mimir’e Gidiyor” isimli bölümün tek dayanağını, “Odin’in Rün Şarkısı”ndan alıntılanan dizeler oluşturunuyor.

Sorularımı nezaketle cevaplayan ya da eleştirileriyle bana yardımcı olan herkese, en içten teşekkürlerimi sunuyorum.

ŞİRİŞ

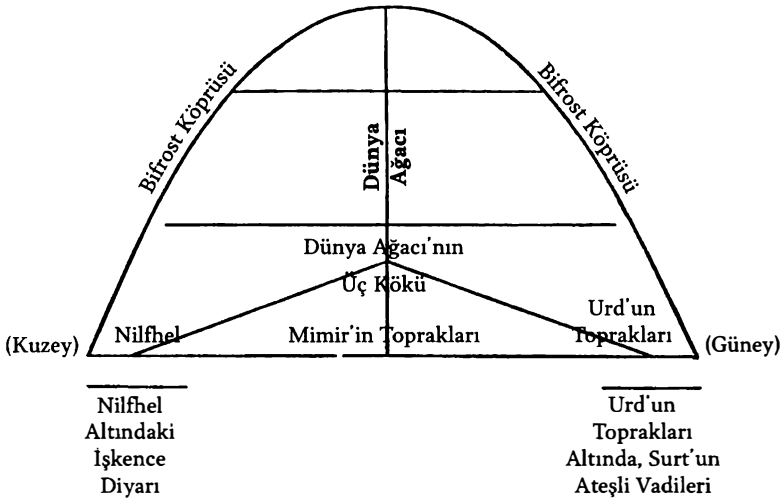
Yüzyıllar önce yaşayan atalarımız çok sayıda tanrıya inanıyordu. Gelgelelim bu tanrıların hikâyeleri, kutsal kitaplarda değil, insanların hafızasında yazılıydı. Çünkü o eski günlerde, Kuzey Avrupa'da yaşayan Tötonların yazılı bir dili yoktu*. Atalarımız, önceki nesillerden teslim aldıkları gelenekleri yüzyıllar boyunca çocuklarına aktardılar; ta ki Hıristiyanlık gelip bu kadim dinin yerini alana dek.

Ne var ki bundan sonra bile, sözü edilen tanrılara duyulan inanç, en ücra köşelerde varlığını sürdürmeye devam etti. En nihayetinde, İzlanda'da, bu tanrılarla ilgili hikâyelerin bazıları toplanarak yazıya geçirildi. Bunların yazıldığı kitaplara Edda adı veriliyor. İki tür Edda bulunuyor: Birincisi, şiirlerden oluşan *Elder Edda* veya diğer adıyla Saemund'un *Edda'sı*; diğeri ise nesir halinde yazılmış *Yeni Edda* veya diğer adıyla Snorre Sturleson'un *Edda'sı*.

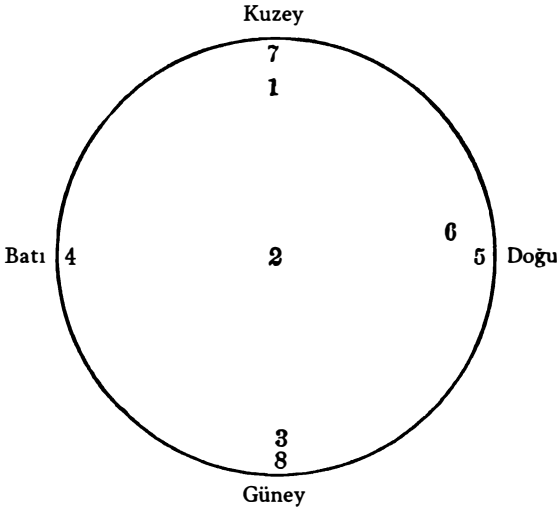
İzlanda'da derlenen bu hikâyeler Avrupa'da yüzlerce yıl öncesinde anlatılan hikâyelere pek benzemiyor olabilir, çünkü ağızdan ağıza gerçekleşen akta-

* Rün adı verilen birkaç harf vardı ki bu harflerin büyülu nitelikler taşıdığı düşünülüyordu. (yazarın notu)

rımlar her nesilde doğal olarak bir miktar değişikliğe uğrayacaktır. Yine de bu hikâyeler, savaşçı atalarımızın inandığı tanrıların gerçek özelliklerini bizlere genel itibarıyla sunuyorlar. Bu kitapta işlenen hikâyeler, büyük ölçüde, yukarıda anılan Edda'ları temel alıyor. Atalarımız, dünya hakkında çok az şey biliyorlardı, gördükleriye Dünya'nın düz olduğunu düşünmelerine neden olmuştu; Dünya, Okyanus adını verdikleri bir nehir tarafından çevrelenen devasa, düz bir bölgeydi. Bir yerine, şu şekilde konumlanmış dokuz diyarın bulunduğu inanıyorlardı:

Hepsinin üstünde, Odin ya da diğer adıyla Wo-
dan tarafından hükmedilen; Æsir'in, yani tanrıların
evi Asgard vardı. Hemen altında, etrafını Okyanus adı
verilen nehrin çevrelediği, insanların dünyası Mid-
gard geliyordu. Aynı düzlem üzerinde, Okyanus'un
ötesinde ise üst dev diyarı Jotunheim bulunuyordu.

- (1) Niflhel ya da Niflheim'de bulunan, Yggdrasil'in kuzey kökünün altındaki Hvergelmir Kaynağı.
- (2) Yggdrasil'in orta kökünün altında, Mimir'in topraklarında bulunan Bilgelik Kuyusu.
- (3) Urd'un topraklarında, Yggdrasil'in güney kökünün altındaki kuyu.
- (4) Vanir'in yurdu.
- (5) Mimir'in topraklarında yaşayan elflerin yurdu.
- (6) Baldur'un Asmegir'le birlikte yaşadığı kale.
- (7) Bifrost'un Heimdall tarafından korunan kuzey ucu.
- (8) Bifrost'un Urd'un kuyusu yakınlarında bulunan güney ucu.

Bunların çok altında ise yeraltı diyarı uzanıyordu, üstündeki diyarlara kıyasla çok daha geniş topraklara sahipti; ayrıca dokuz diyarın dördüne ev sahipliği yapıyordu. Kuzeyde alt dev diyarı, soğuk, karanlık ve puslu Niflheim vardı. Güneyde Urd ve iki kız kardeşi, ölümler krallığına hükmediyordu. Bu iki bölge arasında ise Mimir'in toprakları bulunuyordu, burada yaşlı bilge devin yanı sıra birçok yüce yaratık varlığını sürdürüyordu. Bu yaratıklardan bazıları Gece (kadim ana), aydınlık Gündüz ve şafak elfi Delling'di.

Güneş ve Ay'ın bile evleri oradaydı, bazı bölgelerinde ise elfler ve cüceler yaşıyordu. Mimir'in topraklarının batısı, Æsir'e akraba olan asil ırk Vanir'in yuvasıydı. Vanir'in bazı üyeleri Asgard'da da yaşıyordu.

Daha aşağıda bulunan bölgeler de vardı: Urd'un toprakları altında bulunan yeraltı ateşi toprakları (Surt'un derin ateş vadileri) ve Niflheim'in altındaki işkence diyarı.

Tüm bu diyarları iki şey birleştiriyordu: Bir ağaç ve bir köprü.

Titrek köprü Bifrost'un* azametli kemeri Asgard'ın üzerinden geçiyor, kuzey ucu Niflheim dağlarına, güney ucu ise Urd'un topraklarına ulaşıyordu. Bifrost, Urd'un topraklarındaki mahkeme salonuna her gün giden tanrılar için çok kullanışlı bir köprüydü; ancak düşman devler onun yardımıyla Asgard'a geçmesinler diye dikkatle gözetilmeliydi.

* Rydberg, Bifrost'un aslında gökkuşağı değil, Samanyolu olduğunu iddia etmektedir. (y. n.)

Saf ve bilge bir Van olan Heimdall, bu köprünün kuzey ucunu kolluyordu. Kulakları öylesine hassastı ki çimlerin bitişini, koyunların sırtında gürleşen kılların sesini duyabiliyordu; üstelik kuşlardan bile daha az uyuyordu.

Dokuz diyarı bağlayan ağaca Yggdrasil* diyorlardı. Üç ana kökü, yeraltı diyarında bulunan üç kaynakla sulanıyordu. Bu ağacın kökçükleri Surt'un derin vadilerine ve işkence diyarına kadar ulaşıyordu. Bu muhteşem ağacın dalları en ücra topraklara bile uzanıyor, özüyle her yere hayat taşıyordu. Yılanlar onun kökleriyle besleniyor; geyikler, sincaplar ve kuşlar onun dalları arasında yaşıyordu. Asgard'ın çok çok üstünde yer alan en üstteki dalında ise horoz Vidofnir tüm ışıyla göz alıyordu. Yggdrasil, tam anlamıyla bir "hayat ağacı"ydı.

Şu Kuzeyli insanlar, çok tuhaf bir yaratılış hikâyesine inanıyorlardı. Bununla beraber bu hikâye çok, çok eski olduğu için bir hayli ilginçtir.

Başlangıçta iki diyar vardı: Kuzeyde donduran sis diyarı; güneyde ise hırçın alev diyarı. Bu iki bölge arasında da geniş boşluk Ginungagap bulunuyordu; her yanı karanlık ve bomboştı.

Soğuk diyar Niflheim'de bulunan büyük bir kaynaktan on iki nehir doğdu. Bu nehirlerden bazıları boşluğa doğru akmaya başladı ve Niflheim'e yakın olan bölgeyi donmuş buhar tabakalarıyla doldurdu. Ateş diyarı Muspelheim'de ise alevler öylesine hırçın-

* Yggdrasil, bir dişbudak ağacıydı. (y. n.)

dı ki Ginungagap'a doğru saçılmaya başladılar, yanlarında bir dolu kıvılcımı taşıyorlardı. En sonunda bu kıvılcımlar donmuş buhar tabakasıyla buluştu ve kocaman bir dev ortaya çıktı. Bu devin adı Ymir'di.

Bu dizeler, eski şiirlerden birinin tercümesinden alınmıştır:

*Kadim zamanlarda Ymir'in
ne kumda ne denizde
ne de buz gibi dalgalarda
yaşadığı bir zaman vardı;
dünya yoktu
gökler de öyle,
sadece kaos dolu bir boşluk.
Böyleydi işte
Bur'un oğulları gelip
gökkubbeyi yükseltmeden önce
orta dünyayı şekillendiren de
bu asil varlıklardı yine*.*

Ymir'in yaratılışından çok kısa bir zaman sonra bir inek, Audhumla, ortaya çıktı ve dev Ymir bu ineğin sütüyle beslendi. İnek, donmuş buhar kütlelerini yalamaya başladı, zira bunlar esasında tuzdu. Audhumla buzları yalarken, ilk akşam, bir adamın saçı görüldü, ikinci akşam başı görüldü, üçüncü akşamda ise adam tümünden görünür hale geldi. Adı Bur'du. Oldukça heybetli, hoş bir adamdı; epey de güçlüydü. Bor adında bir oğlu vardı.

* "Volüspa", Saemund'un Edda'sı (çev. Thorpe). (y. n.)

Muazzam dev Ymir'in kolunun altından biri oğlan, biri kız iki çocuk peydah oldu. Onlar da devdi, yine de özlerinde iyilik vardı; birçok müthiş canlının atası oldular. Erkek çocuk Mimir, büyüyüp tüm Dokuz Diyar'ın en bilgisi oldu. Ne yazık ki büyük bir savaşta hayatını kaybetti. Odin, Mimir'in başını kesip sakladı; bu baş da sanki Mimir'in kendisi hayattaymış gibi Odin'e güzel tavsiyeler vermeye devam etti. Yüce tanrıça Gece, Ymir'in kızıydı. Ymir'in kolunun altından doğan kızın adıyla Bestla'ydı. Bu kız, Odin'in annesiydi.

Mimir ve Bestla'dan iyi ve bilge devler, Ymir'in altı başlı oğlunun soyundan ise kötü devler ve yaratıklar türüyordu. Bu yaratık, Ymir'in ayağından peydah olmuştu. Onun soyundan gelenler o kadar güçlüydü ki en sonunda Odin'i yenip dünyanın yıkımına sebep olacaktı. Gelgelelim tanrıların çöküşü, biraz da kendi eksikliklerinden dolayı gerçekleşecekti; çünkü kendilerine karşı büyüyen kötülük tohumlarına karşı koyacak kadar güçlü ve asil değillerdi.

Odin ve iki erkek kardeşi, Dev Ymir'i katledip bedenini boşluğun ortasına taşıdılar. Ymir'in bedeninden evreni yarattılar.

*Ymir'in etinden toprağı,
kemiklerinden tepeleri,
kafatasından gökkubbeyi,
o buz gibi dev kanından ise
denizi yarattılar*.*

* "The Lay of Vafthrûndir", Saemund'un *Edda'sı* (çev. Thorpe). (y. n.)

Ymir'in beyninden "hüzün bulutları" yaratıldı. Ginungagap'ın içine doğru uçan kıvılcımlardan bazıları ise gökkubbeye yerleştirildi, insanlar da bu kıvılcımlara yıldız adını verdiler.

Bir gün Odin ve erkek kardeşleri*, denize yakın bir yerde yürürken iki ağaca rastladılar; biri dişbudak, diğeri karaağaçtı. Bu ağaçlardan ilk insanları (bir kadın ve bir erkek) yarattılar.

*Toprakta buldular,
kaderin boşluğu
Ask ve Embla'yı
neredeyse cansız bir halde.
Ruhları yoktu,
duyuları yoktu,
kanları ya da itici bir güçleri de yoktu,
renkleri bile soluktu.
Odin verdi ruhu,
Hœnir verdi duyuyu,
Lodur verdi kanı
ve rengi, canlılık dolu**.*

Ymir öldürüldükten sonra bedeni, elfler ve cücelerle dolup taşmaya başladı; bu yaratıklar tanrılar tarafından yaratılmamışlardı.

Avrupa'da insanlığın Thor ve Odin'e inandığı

* Rydberg'e göre Hœnir ve Lodur, Odin'in kardeşleri Vili ve Ve'yle aynı kişilerdir. (y. n.)

** "Volüspa", Saemund'un Edda'sı (çev. Thorpe). (y. n.)

zamanlara uzanan eski gelenekler ve eski deyişler hâlâ mevcut. Çok yakın zamana kadar Almanya'nın bazı bölgelerindeki köylüler, hasat zamanı geldiğinde Odin'in atı için bir tahıl yığını ayırıyorlardı. Hatta Amerika'da da eski tanrıları hatırlatan bir şeyler var. *Tuesday* (Salı), halkını tehlikeli kurttan kurtarmak için sağ elini feda eden tanrı Tyr'ün isminden geliyor. *Wednesday* (Çarşamba), "Wodan'ın (Odin) günü" anlamına geliyor. Odin, bilgeliği her şeyin üstüne koymuş, hatta Mimir'in kuyusundan bir yudum su içebilmek için gözünü vermeye bile razı olmuştu. *Thursday* (Perşembe), hiddetli yıldırım tanrısı Thor'a ait. *Friday* (Cuma) ise Frigga, Frey ya da Freyia'ya atfedilmiş, ancak hangisi olduğuna emin değiliz.

İnsanlar, tüm bu tanrılara inanmaya nasıl başladılar? Kimse bu inancın nasıl başladığını ya da nasıl geliştiğini bilmiyor, buna dair bir şeyler öğrenmek mümkün.

İçinde bulunduğumuz çağda birçok gerçek bizim için ortaya çıkarılmış vaziyette, bu yüzden çok az şey bilen insanların dünyayı nasıl gördüğünü hayal edemiyoruz; bu insanların ya her şeyi kendileri bulmaları ya da en azından bu şeyler hakkında tahminde bulunmaları gerekiyordu. İlk çağlarda insanlar gizem dolu bir dünyada yaşıyordu; güneş, ay, deniz ve rüzgâr garip, fakat aynı zamanda muhteşimdi. Yaşam bir mücadeleden ibaretti. Kuzeyde insanlar, uzun ve soğuk kışın beraberinde getirdiği ihtiyaçları karşılamakta güçlük çekiyorlardı. İnsanlık, doğanın güçlerini kontrol altına almayı henüz öğrenememişti, sürekli olarak

bu güçlerle savaş halindeydi. Dağlar etraflarını kapatıyordu, ormanlar karanlık ve korkunçtu; kar, buz ve çorak araziler ise sanki kendilerini, insanların en iyi gayretlerini boşa çıkarmaya adanmışlardı. Bu düşman güçlerin tüm o neşeye, zarafete ve insanlığa düşman olan soğuk, kalpsiz devleri andırması tuhaf mı? İşte buz ve dağ devleriyle ilgili inanç böyle ortaya çıktı.

İyi güçler de vardı tabii, bunların başında ise insanın en iyi arkadaşı güneş geliyordu. İnsanlara ışık ve sıcaklık bahşediyordu. Onun etkisiyle nehirler prangalarından kurtuluyor, çimenler yeşeriyor, mahsuller olgunlaşıyordu. Güneş'in hüküm sürdüğü günlerde yaşamak mutluluk vericiydi. Gelgelelim Kuzey'de, yılın belli bir zamanında güneş gücünü yitiriyor hatta Kuzey'in çok uçlarında gözden kayboluyor, dünyayı karanlığa mahkûm ediyordu. Güneş'in kaybolduğunu gören insanların kalbi, kim bilir nasıl bir endişeyle doluyordu! Yaşamlarının bağlı olduğu bu gizemli varlığın tekrar geri döneceğinden nasıl emin olabilirlerdi ki? Güneşin yolunu kim bilir ne denli büyük bir hevesle gözlediler. O ilk cılız kızılığ gördüklerinde kim bilir ne büyük bir sevinç duydular! Bu nedenle, geri dönen güneşi bir tanrı, onlara ışık ve neşe bahşeden bir tanrı olarak görmelerine hiç şaşmamalı.

Odin karakterinin, insanlığın güneş hakkındaki hislerinden doğduğu söylenir. Bazı kitaplarda Odin'in, Mimir'in kuyusundan bir yudum içebilmek için gözlerinden birini verdiği, güneşin de Odin'in tek gözünü temsil ettiği yazar. Ayrıca Iduna'nın hikâyesinin de yazın gitmesi ve tekrar

geri gelmesiyle alakalı olduğunu çok kolay bir şekilde anlayabiliriz.

Baldur, uzak kuzeyde yaşayan insanların güneşe duyduğu hislerin bütününe temsil eden bir tanrıdır. Baldur, saf ve ıslıl ıslıl bir tanrıydı. Güneş, gözden kaybolup dünyayı karanlığa mahkûm ettiğinde, yani Baldur ölüp yeraltına gittiğinde, Asgard ve Midgard'a eşi benzeri görülmemiş bir keder çökmektedir.

Yıldırım, alevli saçları ve sakalıyla demir savaş arabasını süren ve kudretli çekicini kayalarla dağlara savuran güçlü, haşın bir tanrı olarak resmedilmişti: devlerin düşmanı Thor.

Tüm tanrıları doğadaki bir şeyle özdeşleştirmek kolay değil. Aslında, yıllar geçtikçe birçoğu özgün kişiliklerini kaybederek nitelikleriyle iyiden iyiye insan haline geldiler. Bu yüzden tanrıların, onlara tapan insanlara kendilerini yalnızca doğanın bir ögesiymiş gibi sunduklarını düşünmemeliyiz. Erkekler ve kadınlar, o çetin günlerde zor hayatlar yaşıyor; hayat, ölüm ve bilinmeyen gelecek hakkında çokça kafa yoruyorlardı. İnandıkları ve umut ettikleri şeylerin hepsi, tanrıların karakterlerinde ya da kendileri için çizdikleri, görülmemiş dünyaların resimlerinde ifade buluyordu. Bu insanların şiirlerini ve hikâyelerini okuduğumuzda onların, yaşamın sırrını, o günlerden bu yana dünyaya gelen “ışık”ın yardımıyla bile kimsenin bütünüyle tahmin edemediği o büyük ve açık sırrı elde etmek istediklerini hissediyoruz.

Savaş çağlarıydı. Kahramanlar, savaş alanında

ölmeyi iple çekiyorlardı çünkü bundan büyük bir lütuf yoktu. Savaşta öldüklerinde Valkürlerin gelip onları Odin'in, orada çağlar boyunca savaşıp ziyafet çekebilecekleri, Valhalla saraylarına götüreceğine inanıyorlardı. Buna rağmen, tüm o savaş aşkının aksine, gücün hükmetmek için var olduğuna ya da kötünün iyiyi yeneceğine inanmadılar. Güçlü tanrıların rahat içinde yaşayacağı dönemler olacak ancak Ragnarök'te alt edileceklerdi; sonra yeni ve daha iyi bir dünyanın hükümdarı Baldur çıkagelecekti. Nihayetinde iyilik ve saflık hâkim olacaktı.

Tüm bunlar geride kaldı, bu savaşçı insanlar ise bir zamanlar burada yaşadıklarını bize hatırlatmak için çok az şey bıraktılar. Gelgelelim elimizde bir miras var. Bu miras taştan yapılmış birkaç piramitten değil, bunun yerine sert granitten bile daha uzun süre dayanan hayali maddelerle, tuhaf ve müthiş canlılarla dolu dokuz diyardan oluşuyor. Hiç kuşkusuz geçmişe ilgi duyan kişi, zaman zaman bu kadim diyarların gölgelerinin içinde gezinmeyi reddetmeyecektir.

oðin bilgelik için mímír'e gidiyor

Tanrıların evi Asgard'da gece vaktiydi. Loş bir ışık uyuyan şehrin üzerine düşüyor, asmalarla kaplı tepeleri ve şaşaalı sarayları ortaya çıkarıyordu. Bu ışık, arada uzanan ıssız vadilerin en ücra köşelerine bile dokunuyordu. Zira titrek* köprü Bifrost, gümüşten bir gökkuşağıymış gibi şehrin bir ucundan diğerine uzanıyor, hem kuzeyde hem de güneyde ufka kavuşuyordu. Güney yönünde, tepelerinde ve yamaçlarında kaleler bulunan dağlar göz alabildiğine yükseliyor, kuzeyde ise Ida'nın dümdüz çayırları yayılıyordu.

Şehrin en yüksek noktasında bulunan bir yapının tepesinden ince ve göz alıcı bir ışık yayılıyordu. Bu ışık, tıpkı devasa bir katedral kulesi gibi göğü deliyordu. O kadar yükseklerle ulaşıyordu ki etraftaki tüm kalelerin ve kulelerin boyunu aşıyor, hatta neredeyse gökteki köprünün kemerine dokunuyordu. Bu zarif sütun, Odin'in Ulu Tahtı'ydı. Tahtın zirvesinden yalnızca Asgard değil, aşağıdaki diyarların büyük bir kısmı da görülebiliyordu.

* Bifrost'un Eski Nors dilinde "sallanmak" veya "kesik kesik parlamak" anlamlarına gelen *Bifa* fiilinden türediği düşünülüyor. (ç. n.)

*Herkesin Babası** burada tek başına oturuyordu, düşüncelere dalmıştı. Dizinin dibinde uyuklayan iki kurdu ile Dokuz Diyar'ı gezip dolaştıktan sonra yorğun bir halde omuzlarına tüneyen iki kuzgununu** saymazsak yalnızdı.

Odin, uzunca bir süre derin düşüncelere dalmış bir halde oturduktan sonra bakışlarını çocuklarının görkemli hanelerine çevirdi. Gözlerini, yüksek duvarların ötesinde uzanan çayırlarda ve tanrının şehrini çevreleyen karanlık nehirde gezdirdi. Ardından nafil bir çabayla, kuzeye doğru baktı, çok uzaklarda yer alan toprakları örten yoğun karanlığı bakışlarıyla delmeye çalıştı. Büyük bir ciddiyetle uzun uzun baktı. En sonunda ayaklanıp Ulu Taht'ın hemen dibindeki saraya indi. O yürüdükçe ayak sesleri engin salonlarda yankılanıyordu.

Hemen yakınında buluna yapıya girdi, çok geçmeden yanında gri bir atla dışarı çıktı. Bu at, Ulular Ulusu'na yaraşır bir attı; çok güçlü bir yapısı vardı, tam sekiz bacaklıydı. Odin'in binmesini beklerken hevesle kıpırdanıyor, burun deliklerinden ateş püskürüyordu. Odin göz açıp kapayıncaya kadar atın sırtına bindi, bu muhteşem at da sahibini rüzgâr hızıyla kuzeye doğru götürmeye başladı.

* İngilizcedeki *Allfather* kelimesi, "*Herkesin Babası*" ya da "*Tanrıların Babası*", "*Tanrıların Tanrısı*" anlamlarına gelir. İskandinav mitolojisindeki en yüce tanrı Odin için kullanılan isimlerden ve unvanlardan biridir. (Eski Nors dili) *Alfaðir*. (ç. n.)

** Odin'in kuzgunları: *Hugin* (düşünce) ve *Munin* (hafıza). Bu kuzgunlar, her gün Dokuz Diyar'ı dolaşır ve Odin'e haber getirirdi. (y. n.)

Şehri çevreleyen yüksek duvar ve karanlık nehir, Sleipnir için bir engel değildi. Bunların üzerinden kolayca sıçrayıp karşı tarafta, uzak ufuktaki düzlüklere yayılmış yeşil çimenliklere doğru hızla yol almaya devam etti. Her yanda engin koruluklar vardı, daha yavaş seyahat eden bir yolcu pınarların şırıltısını duyabilirdi. Kimi zaman Bifrost'un gümüşü kemeri etraftaki göllerin karanlık yüzeylerine yansıyordu.

En sonunda, gökteki köprünün Asgard'ın sınırına dokunduğu noktaya vardılar. Köprü onun ağırlığı altında titriyor olsa da sekiz bacaklı at tereddüt etmeksizin, düzensiz aralıklarla alevler saçarak Bifrost'un üstüne atladı. Sleipnir, tıpkı yıldızlar arasında bir kuyruklu yıldız gibi, Odin'i simsiyah derinliklere doğru taşıırken ıyice hızlandı.

Uzunca bir süre sonra kuzey yönünden gelen sönük bir ışık, onlara ulaştı. Çok geçmeden Odin, beyaz kıyafetlere bürünmüş bir atlının kendisine doğru geldiğini gördü. Atın yelesi altındı, binicinin yüzüne doğru parıltıyor ve adamın saf, solgun yüzünü ortaya çıkarıyordu. Atlı, yaklaşarak şöyle dedi: "Hoş geldiniz, Ulu Odin. Sleipnir'in sekiz toynağının köprüye dokunduğunu duyduğumdan beri sizi izliyordum. Gecenin bu vaktinde Bifrost'a geliyorsanız şüphesiz ki önemli bir amacınız var demektir, öyle değil mi?"

"Evet Heimdall, doğru tahmin ettin," dedi Odin. "İlgilenmem gereken çok önemli bir mesele var. Eve dönmeden önce günlerce at sürmeliyim. Düşmanlarımızın, aşağı diyarlardaki buz devlerinin karanlık top raklarından geçmeliyim; sonra oranın da ötesine, çok

az kişinin uğradığı yerlere gitmeliyim. Neyse ki biz tanrılar şanslıyız, zira bizim adımıza köprüyü Heimdall koruyor. Büyüyen çimenleri ve hatta koyunların sırtlarında gürleşen yünlerini bile duyan keskin kulakların olmasaydı düşmanlarımız çoktan karanlığı aşıp Asgard'a hücum etmişlerdi.”

Odin konuşurken her ikisi de altlarında yayılan topraklara baktılar, Heimdall'ın köprü başında yer alan, parıl parıl parlayan kalesinden yayılan ışık haricinde her yer karanlıktı. Yalnızca, sislerin arasından yükselen buzdağlarının ışıltılı zirvelerini görebiliyorlardı.

Odin, buzdağlarına bakarken şöyle dedi: “Düşmanlarımız güçlü. Asgard ve dev diyarı arasında sürekli mekik dokuyan Loki hakkında da şüphelerim var. Düşmanlarımızı uzak tutmak için senin tüm ihtiyatına ve devlerin ölümcül düşmanı Thor'un tüm gücüne ihtiyacımız var. Asgard'ı ve insanların diyarını koruyabilmek için kim bilir ne denli büyük bir bilgelige ihtiyacım var!”

Heimdall'ın kalesine doğru yola koyuldular. Kale, köprü başının yanında bulunan yüksek bir dağın üstündeydi. Köprüyle aynı maddeden yapıldığı besbelliydi ve göğe doğru yükselirken ay ışığıyla yıkanmış buluttan bir yapıyı andırıyordu. Aslına bakılacak olursa kendisine ait hafif bir ışıkla parlıyordu. Bu parlaklık kaleden çıkıp her yöne doğru saçılıyor, devlerin soğuk ve sisli topraklarının bir kısmını aydınlatıyordu. Dolayısıyla, bu yolu izleyip de Heimdall tarafından fark edilmeden köprüye yaklaşmak, Heimdall'ın kulakları bu kadar hassas olmasa bile

imkânsızdı. Sonra bir de kale vardı tabii. Kale iyiden iyiye güçlendirilmişti, etrafı yüksek surlarla çevriliydi. Surların önünde bir de hendek vardı; bu hendekteki sular, tıpkı Asgard'daki nehrin suları gibi, tanrıların düşmanları temas ettiği takdirde alevlere dönüşen bir sis tabakasıyla örtülüydü.

Kaleye ulaştıklarında Heimdall, “İçeri buyurun Odin. Uzun bir seyahatten geldiniz, önünüzde de zorlu bir yol var,” dedi.

Geniş bir salona girdiler, salonun duvarları beyaz mermerden ya da kaymaktaşından inşa edilmişti. Tüm süslemeler gümüşlendi. Duvarların üstü gümüş üzüm salkımlarını taşıyan asmalarla doluydu, üstlerindeki kemerlerden eşi benzeri görülmemiş boy-nuzlar ve kandiller sarkıyordu. Tıpkı Heimdall gibi beyazlara bürünmüş uzun gençler, maşrapalar dolusu köpüklü bal likörü* getirdiler.

İki tanrı, likörleri içip samimiyetle sohbet ettiler. Ardından Odin ayağa kalkarak şöyle dedi: “Heimdall, senden bir iyilik isteyeceğim. Ben dönene kadar benim için Sleipnir’e göz kulak ol. Onu emanet edebileceğim çok az kişi var, senin yanında güvende olacağına eminim. At beni yarı yolda bırakabilir, çünkü soğuk ve karanlık diyarlardan geçip bilinmeyene ulaşmak istiyorum.”

Heimdall, sarp dağın aşağısına doğru kısa bir mesafe boyunca Odin’e eşlik etti, ardından tanrıların köprüsünü koruma vazifesine geri döndü.

* Mayalanmış, tatlandırılmış bal ve su karışımı. (y. n.)

Niflheim'e* doğru indikçe Odin'in etrafını soğuk bir sis kapladı; bu sis yüzünden Heimdall'ın kalesinden gelen ışık yok olmuştu, Odin yolunu takip etmekte zorlanıyordu. Daha da aşağılara indikçe soğuk gitgide çetinleşiyordu. Ayağı, genişleyerek buzdan bir nehre dönüşen buzlu yolun üzerinde kayıyordu. Gıcırdama ve kütürdeme sesleri geliyor, uzaklardan bir yerlerden de ıssız kıyılara vuran dalgaların iniltileri işitiliyordu. Mesafe katettikçe ancak onu çevreleyen buzdağlarını karanlıktan ayırt edebilir hale gelmişti. Bu buzdağlarından bazıları aslında buz devleriydi, devasa başlarını yavaşça çevirerek Odin'i takip ediyorlardı. Buzdağları gibi görünen şeyler aslında, gözlerini yavaşça Odin'in üzerine çevirip onu takip eden buz devleriydi. Denizdeki buzdağlarından biri, uzaklardan gelen bir gök gürültüsünün sesine benzer bir gürültüyle paramparça olmuştu. Odin bu gürlemeleri ve çatırdamaları duyabiliyordu. Bazen fark edemediği küçük şelalerden tepesine buz gibi sular dökülüyor, o anlarda devlerin boğuk rüzgârların kükreyişini andıran yavaş ve ağır kahkahalarını işitiyordu. Yolculuğunun bir bölümünde buzdan bir alana vardı, etrafındaki pus dağıldığında bu alanın bembeyaz kar tabakasıyla örtülü bir halde her yöne doğru uzanan dümdüz bir yer olduğunu fark etti. Gıcırdama ve çatırdama sesleri kesilmişti, artık devlerin kahkahasını da duymuyordu. Her yere mutlak bir sessizlik hâkimdi. Bir başına, yıldızların altında öylece durdu.

Odin, buzlu bölgede uzunca bir süre seyahat et-

* Büyük yeraltı diyarının kuzeyinde bulunan dev diyarı. (y. n.)

tikten sonra, buzdağlarının yerini amansız kara dağların aldığı bir ülkeye vardı. Orada burada, dağ devlerinin dağların tepelerinde bulunan sığınakları belli belirsiz göze çarpıyordu. Yolculuğuna devam ettiği sırada kimi zaman hareket eden devasa taş yığınlarını andıran bu devleri açık seçik bir halde ayırt edebiliyordu. Sis olmamasına ve sönük de olsa bir şafak ışığı pırıltısına karşın bu topraklar da buz toprakları kadar iç karartıcıydı, çünkü burası çok ıssızdı. Ortalıkta yeşile dair hiçbir şey yoktu, her yere amansız dağlar ve siyah derinlikler hâkimdi; bu siyah derinlikler, Hvergelmir Kaynağı'ndan doğup soğuk kuzey denizine dökülen neirlere ev sahipliği yapıyordu.

Uzunca bir süre seyahat ettikten sonra Odin, göz alabildiğine uzanan sazlıkları gördüğü yüksek bir noktaya vardı. Loş ışıktaki, sazlığın karşısına giden, sağlam zeminli dar bir patikayı ancak ayırt edebildi. Tam karşıya geçecekti ki devlerden biri onu gördü, çok geçmeden yaratıklardan oluşan bir birlik Odin'in ardından tökezleye tökezleye koşmaya başladı. Ona ulaşmanın imkânsız olduğunu kavradıklarında ise tüm gökyüzünü haykırışlarıyla inleterek kocaman sopalarını sağa sola salladılar. Ardından korkunç bir rüzgâr çıktı, öyle ki bu rüzgâr neredeyse Odin'i o daracık patikadan savurup atacaktı. Ejderha şeklindeki bulutlar, ağızlarını açıp kuvvetli rüzgârlar üflüyordu. Nihayetinde sağ salim karşıya geçmişti, ancak hüsrarla karışık öfke uğultuları Odin'in arkasından yankılanmaya uzunca bir süre devam etti.

Sonrasında bir nehre vardı. Nehrin koyu, hızlı akıntısı beraberinde sivri taşlar ve demir parçaları taşıyordu. Ölümcül akıntının üzerinde hiçbir köprü bulunmuyordu, fakat Odin bir ağaç parçasının üzerinde güvenle karşıya geçmeyi başardı.

O âna dek gördüğü en yüksek dağlar güney yönünde belirmeye başlamıştı. Biri diğerlerinden daha yüksekti, yamaçlarından ise on iki nehir akıyordu. Tepesinde buz gibi soğuk kaynak Hvergelmir vardı. Dünya Ağacı Yggdrasil'in üç kökünden biri, bu kaynağın sularıyla besleniyordu. Yine bu kaynaktan çıkan nehirler her yöne dağılıyordu; bazıları devlerin soğuk ve sisli topraklarından geçip kuzey okyanusuna, bazıları ise güneye, Dünya Ağacı'nın iki kökü altında kuyularını koruyan Mimir* ve Urd'un** engin diyarlarına doğru akıyordu.

Odin dağa doğru yaklaşıncı yolu kasvetli bir mağaraya düştü, burada bir köpeğin hırıltısı ile demir bir kapının gıcirtısını duyuyordu. Bu kapının Niflheim'in aşağısındaki işkence diyarına açıldığını biliyordu; bu diyar öyle bir diyardı ki o âna dek aştığı yollardan çok daha karanlık, çok daha korkunç bir yerdi. Mağaradan çıkınca yolu dosdoğru dağa yöneldi. Dağın zirvesinde yalnız başına duran bir gözcü vardı. Bu gözcü, kaynağın güvenilir koruyucusu, devlerin ise ölümcül düşmanıydı.

* Ymir'in kolunun altından doğan dev. (y. n.)

** İki kız kardeşiyle birlikte geçmiş, şimdiyi ve geleceği temsil eden Norn'lardan (ruh) biri. (y. n.)

Odin'in yaklaştığını görünce onu selamladı. "Yaratıklar size zarar vermeye çalıştı mı, Odin? Nefret dolu canavarlar, Tanrıların Babası'nı öldürüp Asgard'ı ele geçirmekten memnuniyet duyarlardı. Dikkat edin, Loki onlarla çok fazla zaman geçiriyor. Onu sık sık oralarda görüyorum. Karanlık sayesinde tamamen gizlendiğini düşünüyor, ancak benim gözlerim karanlıkta da görebiliyor."

Odin cevap verdi: "Evet Egil, senin gözlerinle Heimdall'ın kulakları, düşmanlarımıza karşı en iyi savunmamızı oluşturuyor. Gördüğün gibi sağ salim gelebildim. Eğer beni tanısalar daha büyük bir şiddetle saldırırlardı. Loki'ye gelince, ne denli tehlikeli biri haline geldiğinin farkındayım. Yine de henüz onu Asgard'dan süremem, zira onun masum olduğunu düşündüğüm günlerde, henüz ikimiz de gençken ettiğim bir yemine bağlıyım. Her neyse Egil, acele etmeliyim. Tamamlamam gereken mühim bir iş var."

Odin dağın güney yamacından iniyordu ki birkaç gündür kasvetli topraklar yüzünden bitkin düşmüş gözleri hoş bir manzarayla karşılaştı. Bulunduğu bölge hâlâ dağlıktı, ancak tamamen karanlık ve çorak değildi. Taşların üstünde değerli metaller ışıltıyor, etrafta ise parıltıyan mücevherler ve kristallerle kaplı mağara ağızları bulunuyordu. Odin durup kulak kabarttığında cücelerin çekiçlerinin, kazmalarının sesi duyabiliyordu. Şafak hâlâ tam olarak sökmemişti, yine de zaman zaman gökyüzünden ışıklar saçılıyor, dağların üzerinde hoş renkler dans ediyordu.

Odin daha sonra geniş bir nehri geçmek zorun-

da kaldı, bunun ardından belli bir uzaklıkta bulunan muhteşem bir kale gördü. Bu kale, alışlagelmedik bir biçimde süslenmişti. Kalenin köşelerinde sırtan taş ejderhalar vardı, mücevherlerden yapılmış gözlerinin üstüne ışık vurdukça bu gözler ateş gibi parlıyordu.

İnce sütunlarına altından yılanlar, bakırdan ker-tenkeleler dolanmıştı; metal asmalar duvarları sıkı sıkı sarıyor, çiçekler için kıymetli taşlar taşıyordu. Yapının bir bölümünden bir alev yükseliyordu, bes-belli ki orada bir şeyler yapılıyordu.

Bu tuhaf kale, tanrılar için müthiş silahlar ve ziy-net eşyaları yapan ünlü zanaatkâr cücelerin, Sindri ve erkek kardeşlerinin yuvasıydı. Ivaldi'nin oğulları dışında hiç kimse beceri konusunda onların yanına dahi yaklaşılamazdı. Ivaldi'nin oğulları bir miktar dev kanı taşıyorlardı; zanaatkâr oldukları kadar büyücü oldukları da söyleniyordu. Onlar ve cüceler arasında bir çeşit rekabet vardı, fakat birbirlerine kızgın değil-lerdi. Odin kalenin yanından geçti, ama içeri girmedi.

Odin yoluna devam ettikçe dağlar tüm o yabani vahşiliklerini yitirerek, gökyüzüne yumuşak çizgiler-le yükselmeye başladı. Artık ormanlarla, asmalarla örtünüyorlardı. Yamaçlarından dereler akıyor, bu dereler puslu birer şelaleye dönüşüyordu. Dağların arası huzur veren vadilerle doluydu, çok yükseklerde ise sonsuz günbatımının tonlarıyla ışıldayan bulutlar vardı. Bu topraklar, karanlık gecenin ve göz kamaştı-ran öğle vaktinin hiç uğramadığı yerlerdi.

Dağlar gitgide yumuşayarak tepelere dönüştü,

en sonunda bu tepeler de altın tahıllar ya da uzun ve dalgalı çimenlerle kaplı düz çayırlikların geniş sahası içinde yok oldu. Etrafta derin ve huzur dolu nehirler akıyordu. Her yerde çiçekler açıyor, rengârenk tonları küçük su birikintilerinin durgun suları üzerine yansıyor. Geyik sürüleri ürkekçe Odin'e yaklaştı, o yürüdükçe kuşlar cıvıladı. Yaprakları hareket ettiren tek şey narin esen meltemdi, tüm sesler alçak ve hoştu.

Güney ufkunda beyaz bulut kümeleri görülüyordu, birbirleri üstüne birikip yüksek bir yığın oluşturmuşlardı. Fakat Odin onlara doğru yürüdükçe bu bulutların mermerden dağlar olduğunu fark etti, kutsal bir yeri çevreledikleri aşikârdı. Binbir çeşit renk altında âdeta yıkanırken, bembeyaz gözcüler gibi dikiliyorlardı.

Bu mermer duvarın üzerinde bir giriş yokmuş gibi görünüyordu. Ne var ki Odin buraya vardığında mermerin üstüne asasını vurdu ve bir kapı açıldı. Odin'i ciddi, muhterem bir adam karşıladı, sonrasında meşalesinin ışığını yansıtan kristaller sayesinde ışıldayan geniş bir mağaranın içinde Odin'e yol gösterdi. Mağaranın öteki ucunda bir kapı vardı. Bu kapı, Odin'in içeri girdiği kapıdan daha büyüktü, yuvarlak bir vadiye açılıyordu.

Vadinin yanları mermer dağlardan oluşuyordu fakat içeriden bakıldığında dağ gibi görünmüyorlardı, çünkü çok güzel bir biçimde oyulmuşlardı. Mermerlerin üstü, onların beyazlığını bir örtü gibi gizleyen zarif asmalarla kaplıydı.

Vadinin ortasında, devasa Dünya Ağacı'nın kökü büyüyordu. Derin bilgelik kuyusunun suları ise ağacın bu kökünü besliyordu. Vadinin öte ucunda görkemli bir saray vardı. Orada burada ağaç grupları bulunuyordu, her yanda nadir bitkiler çiçek açmıştı. Bir göletin yanında kocaman bir kaplumbağa vardı, sırtı çağlar boyunca oluşmuş kabuklarla kaplıydı, ışığın altında tembelce yayılıyordu. Muhteşem gözlere sahip zararsız yılanlar, ağaç gövdelerinin etrafına dolanıyordu. Ejderhalar kanatlarını kıvırmış uyuyordu. Bunların yanı sıra birçok kadim ve görülmemiş yaratık da ya korulukların ortasında dinleniyor ya da mermer duvarların oyuklarının altında ışıkla yıkanıyordu. Canlı renklere sahip kuşlar bir daldan diğerine uçuyor, bu sırada tavus kuşları da gururla yürüyerek kuyruklarını açıyordu. Manzara, üzerine düşen ışık sayesinde daha da hoş bir hal alıyordu. Bu ışık, gün ışığı değildi. Nereden geldiği de belli değildi, ama yumuşak aydınlığıyla vadiyi âdeta bir huzur seline boğuyordu.

Odin, bir süre boyunca bu manzarayı izledi, sonra vadinin ortasına doğru yavaşça yürüdü. Devasa endamıyla bir adam, Dünya Ağacı'nın kökünün altında oturuyordu, görünüşe göre tüm dikkatini kuyunun sularını izlemeye vermişti. Uzun gümüşü bukleleri omuzlarının üzerinde salınıyor, beyaz sakalıysa göğsüne düşüyordu. Yüzünde hiçbir yaşlılık belirtisi yoktu, buna rağmen kafasını kaldırdığında derin mavi gözlerinde çağların bilgelığının ısıltısı belirmişti, tüm tavırlarına kusursuz bir huzur hâkimdi. Eli, olduk-

ça kalın bir altın tabakayla kaplanmış kuyu ağzının üstünde duruyordu. Hemen yanında çok büyük bir sandık vardı, ilginç bir biçimde oyulmuştu ve geçmiş çağlardan hazineleri içeriyordu. Bu sandığın üstünde gümüş bir borazan duruyordu, bu borazanın üstünde ise altından rünlerle Heimdall'ın adı yazılıydı.

Odin iyice yaklaşıncı Mimir ayağa kalktı ve şöyle dedi: "Hoş geldin Odin! Görüyorum ki kuzeyden geliyorsun. Bu kez zor bir yol seçmişsin, üstelik yürüyerek gelmişsin!"

"Evet, Mimir," diye cevap verdi Odin. "O yolu seçtim, çünkü hasımlarımın topraklarını keşfetmek istedim. Sana danışmak, yardım almak için geldim."

"Biliyorsun, sana seve seve yardım ederim," dedi Mimir.

"Hevesini anlıyorum," diye cevap verdi Odin. "Fakat bu kez, daha önce senden hiç istenmemiş bir şey isteyeceğim. Tehlikeler, hükümdarlığımın etrafını dört koldan çevrelemiş durumda. Loki gitgide kötülüğe yöneliyor. Demirorman'ın Cadısı'yla* evlendi, çocukları bizim ölümcül düşmanlarımız olacak gibi duruyor. Üstelik bildiğin üzere, buz devleri ve dağ devleri de bir zafer ihtimali gördükleri anda bize saldırmaya hazırlar. Asgard ile insanların dünyası Midgard'ı korumak ve yönetmek için şüphe yok ki yüce bir bilgiye ihtiyacım var."

* Kötülük emsallerinden biri. Loki'nin kadın karşısı. (y. n.) *Angrboda*. (ç. n)

Her ikisi de bir süreliğine sessiz kaldı, sonra Odin samimiyetle Mimir'e bakarak "Bu bilgeliği kazanmak için de derin kuyundan bir yudum su içmek istiyorum," dedi.

Uzun bir sessizlikten sonra Mimir yavaşça konuştu. "Bu çok büyük bir istek Odin! Bunun bedelini ödemeye hazır mısın?"

Odin hevesle cevap verdi. "Evet! Asgard'daki tüm altınları, en iyi kılıçlarımızı ve mücevherlerle kaplı kalkanlarımızı verebilirim! Hatta o değerli sudan bir yudum içebilmek için Sleipnir'i bile veririm!"

"Bunlar, arzuladığını sana kazandırmaz," dedi Mimir. "*Bilgelik, yalnızca acı ve fedakârlık sayesinde kazanılabilir.* Bilgelik uğruna gözlerinden birini verebilir misin?"

Odin'in çetin çehresinden bir gölge geçti, uzun uzun düşündü. En sonunda ağır ağır şöyle dedi: "Eğer ihtiyacım olan bilgeliği bana kazandıracaksa gözlerimden birini verecek, gerekli her acıyı çekeceğim."

Odin'in o gizemli vadide ne acılar çektiğini, neler öğrendiğini kimse bilmiyordu. Bazıları, Mimir'in kuyusundan bir yudum alabilmek için gözlerinden birini gerçekten verdiğini söylüyor. Fakat bu konuya dair "Odin'in Rün Şarkısı" adı verilen eski şarkıda hiçbir ibare bulunmuyor. Üstelik en eski şiirlerin bazılarında da Odin'in tek gözlülüğüne dair hiçbir belirti yok. Bu sebeple ondan böyle bir fedakârlıkta bulunmasının istenmiş olması şüphelidir. Odin, rün şarkısında şöyle söylüyor:

Tam dokuz gece
rüzgârlı bir ağaçta
sallandım da sallandım.
Sonradan Odin'e sunulmuş
bir mızrakla yaralandım;
kökünün nereden geldiğini
kimsenin bilmediği
o ağaçta,
kendimi kendime feda ettim.

Kimse vermedi bir ekmek,
ya da bir boynuz içecek.
Aşağı doğru baktım,
elimi rünlere uzattım.
Hepsini inleyerek bir bir öğrendim
sonra o ağaçtan aşağı indim.

Bestial dölü Bolthorn'un
ünlü oğlundan dokuz tesirli
şiir öğrendim;
Odhrasrir'den alınmış
o değerli likörden
bir yudum içtim.

Sonra büyümek ve serpilmek için,
başladım meyve vermeye
ve birçok şeyi bilmeye.
Kelime kelime
aradım kelimeleri;
hakikat hakikat
aradım hakikatleri*.

* "Odin's Rune Song", Saemund'un *Edda'sı* (çev. Thorpe). (y. n.)

KURT BAŞLANIYOR

Odin, uzun süren yokluğunun ardından Asgard'a geri döndü. Onun her zamankinden daha vakur ve haşmetli görüldüğü konusunda herkes hemfikir. Görüp işittiği muhteşem şeyleri eşi Frigga* hariç hiç kimseye anlatmadı. Frigga da kendisine açılan sırlardan kimseye bahsetmedi.

Odin döndüğünde Loki uzaklardaydı. Bu sebeple Odin, sinsî tanrı ile Demirorman'ın Cadısı'nın çocuklarını, kimseye zarar veremeyecekleri bir yere koymak için harekete geçti.

Çocuklar, anne ve babalarına çekmişti. Biri henüz tamamen büyümemiş bir kurttu, adı Fenrir'di. Odin, Fenrir'i Asgard'a getirip Æsir'in en güçlü, en cesur üyelerinden Tyr'ün** sorumluluğuna bıraktı. Diğer çocuk tehlikeli bir yilandı, bu yılan da insanların dünyası Midgard'ı çevreleyen Okyanus'a konuldu. Bu yılan suyun dibine ulaştığında büyümeye başladı, öylesine hızlı büyüyordu ki çok geçmeden Midgard'ın etrafını tamamen çevrelemişti; kuyruğu ise büyüyecek başka bir yer olmadığı için boğazının

* Frigga ya da Frigg. (y. n.)

** Odin'in çocuklarından biri. Tek elli savaş tanrısı. (y. n.)

içine doğru büyümeye başlamıştı. O günden sonra bu yılan, “Midgard Yılanı” olarak anılmaya başladı. Gelgelelim üçüncü çocuğun görüntüsü bu yaratıklardan bile daha korkunçtu.

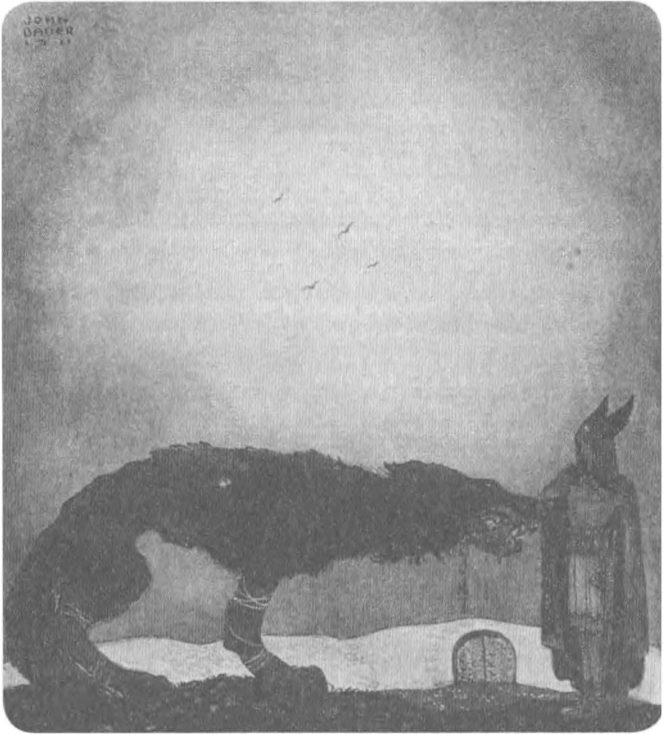
Bir kız görünümündeydi, ama annesi Demirorman Cadısı’nın katı kalbine sahipti. Vücudunun yarısı kireç gibi bembeyazdı, kimse ona bakmaya cüret edemiyordu. Odin, bu çocuğu, Dünya Ağacı’nın üçüncü kökü altındaki çeşmeyi koruyan, ölümler diyarının hükümdarı Urd’a yolladı. Urd da bu korkunç çocuğu Niflheim’in altında bulunan işkence dünyasının başına kraliçe tayin etti.

Loki’nin küçük çocukları, en azından şimdilik güvenli yerlere gönderilmişti. Oysa kurt Fenrir, her geçen gün daha vahşi, daha güçlü bir hale geliyordu. Tyr, çok güçlü olmasına rağmen, onu kontrol etmekte güçlük çekiyordu. Bu yüzden tanrılar, birbirlerine danıştıktan sonra, kurdu demir zincirlerle bağlamaya karar verdiler.

Asgard’da bir demirhane vardı; bu demirhane de zincirler, kılıçlar, kalkanlar ve baltalar yapmak için müthiş araçlar bulunuyordu. Tanrılar burada, Asgard’da o zamana dek görülmuş en kalın ve en güçlü zincirleri dövdüler. Sonra bu zinciri alıp Fenrir’e götürdüler, ondan gücünü göstererek kendilerini eğlendirmesini istediler.

Fenrir, gücüyle gurur duyuyordu. Zincirleri gördüğü anda onları kolayca kırabileceğini anlamıştı. Bu yüzden tanrıların kendisini bağlamasına izin verdi,

zincirler etrafına bağlanırken usulca bekledi. Zincirler bağlandıktan sonra Fenrir adalelerini gerdi, zincir göz açıp kapayıncaya kadar birkaç parçaya bölündü. Tanrılar, bu olan bitenler onları eğlendirmiş gibi davrandılar, kurdun gücünü övüp bu oyunu başka bir gün tekrar oynamak istediklerini söylediler.

Artık kurdu zapt edecek zincirleri yapmanın kolay bir iş olmayacağını anlamışlardı. Bu kez en yetenekli metal işçilerini tuttular, onlar da bu ikinci zincirin dövülebilecek en güçlü zincir olması için ellerinden geleni yaptılar. Zincirin yapımı bittiğinde böylesi bir zincirin Dokuz Diyar'da daha önce hiç görülmediği ileri sürüldü.

Daha önce olduğu gibi yine Fenrir'e gittiler. Zincir o denli ağırdı ki birkaç tanrı yerde sürüye sürüye getiriyordu, böylesine ağır bir zincirin getirildiğini gören Fenrir şüphelendi. Bağlanmayı reddetti. Bunun üzerine tanrılar, içindeki güç gururu kabaranana dek kurdun kibrinin üstüne gittiler. Gücünü göstermeye hevesli olan Fenrir, tüm vücudu demir bağlarla kaplanana dek zincirin etrafına dolanmasına izin verdi. Sonra yerde yuvarlanıp devasa kaslarını sıktı. Zincirin halkaları, sanki kırılğan bir metalden yapılmış gibi paramparça oldu. Bunu gören tanrılar, duygularını ellerinden geldiğince gizlemeye çalışarak kurdun gücünü ve cesaretini her zamankinden daha fazla övdüler.

Odin, engin bilgeliği sayesinde, Fenrir'in zincire vurulmasının ne denli önemli olduğunu fark etmişti. Bu amaca hizmet edecek kadar güçlü bir zincirin Asgard'da dövülemeyeceğini anladığında, güçlü bir zincir alması için Skirnir'i kara elflerin yurduna gönderdi. Zira tanrılar her ne kadar yüce varlıklar olsalar da elfler ve devler bazı meselelerde onlardan daha çok şey biliyordu. Gerçekten de kara elfler, Skirnir'e verdikleri zinciri yapabildiklerine göre oldukça bilge

ve yetenekli olmalıydılar. Zincirin yapımında kullanılan materyalleri nasıl elde ettikleri bir gizemdi, çünkü Asgard ya da Midgard'da çok nadir görülen altı maddeyi kullanmışlardı: Kedinin ayak sesi, kadın sakalı, dağ kökleri, ayının sinir uçları, balık nefesi ve kuş salyası. Böyle şeylerden bir zincir yapılabileceğine inanmak bile güçtü. Bu sebeple yaptıkları zincirin, ipek bir ip kadar yumuşak ve ince olması ya da Dokuz Diyar'da yapılan herhangi bir zincirden çok daha kuvvetli olması bir mucize değildi.

Skirnir, katetmesi gereken mesafe göz önüne alınacak olursa bu işi hemencecik halletti. Tanrılar, Skirnir'in beraberinde narin, ipeksi bir bağ getirdiğini gördüğünde memnun oldular. Bu kez başarılı olacaklarından emindiler, zira kara elfler tarafından yapılan şeyler her zaman müthiş niteliklere sahip olurdu.

Tanrılar, Fenrir şüphelenmesin diye kayalık bir adaya gezinti düzenleyeceklerdi, bu gezinin tüm amacının eğlence olduğuna dair numara yapıyorlardı. Eğlence, başlıca güç denemelerini içerecekti. Fenrir onlarla gitti. Ortalıkta herhangi bir zincir görseydi bunun pis bir oyun olduğundan şüphelenirdi, ama ortalıkta zincir falan görmemişti.

Adaya varır varmaz mücadelelere başladılar. Yarıştılar, engeller üzerinden atladılar, ok atıp güreştiler; kısacası, güç ve yetenek gösteren her şeyi yaptılar. Yarışmalar bittikten ve kazananlar ödüllendirildikten sonra Fenrir'e yakın bir çimene oturdular, konuşup şakalaştılar.

Tanrılardan biri, bağından büyülu bağı çıkardı ve yanındakine uzatıp “Bu bağın görüldüğünden daha güçlü olduğunu söylüyorlar. Bir dene bakalım, koparabilecek misin,” dedi. Bağı alan tanrı, beyhude de olsa bağı koparmayı denedi. Sonra bir nükte yapıp yanındaki diğler tanrıya uzattı, böylece bağ elden ele gezdi.

Herkes deneyip başarısız olunca Skirnir, sanki tam o an aklına gelmiş gibi “Bir de Fenrir denesin. Başka hiçbir şey yapamasa bile, zincirleri kırma konusunda epey güçlü,” dedi.

Böylece tanrılardan biri bağı uzattı. “Fenrir, gücünü bu küçük iple sınamak ister misin? Belki böylesine ince bir bağla bağlanmayı küçümsüyorsundur, fakat bu bağ bizim ellerimizin koparamayacağı kadar kuvvetli.”

Kurt bu sınavı reddetti, çünkü bir hainlikten şüpheleniyordu. Bunun üzerine tanrılar onu kışkırttılar, öyle bir bağla bağlanmayı yalnızca korkakların reddedeceğini söylediler. Bu kışkırtmalar Fenrir’in kibrini uyandırdı; en sonunda bu bağı vücuduna bağlanmasına izin verdi, ancak iyi niyet göstergesi olarak bu iş yapılırken tanrılardan birinin sağ elini çenesinin içine koymasını gerektiğini öne sürdü.

Bu öneriyi duyan tanrılar birbirlerine endişe dolu gözlerle baktılar. Ama kısa bir duraksamadan sonra Tyr, sonucun ne olacağını iyi bildiğinden kurda yaklaştı, sağ elini kurdun dişlerinin arasına koydu ve kahkaha atarak, “Merak etme Fenrir, bunun yalnızca bir şaka olduğunu göreceksin!” dedi.

Kurt, ipin vücuduna bağlanmasına izin verdi. Büyümlü bağ sıkıca bağlandığında Tyr hariç tüm tanrılar geri çekildi, çünkü mücadelenin korkunç olacağını biliyorlardı.

Canavar kaslarını sıktı, ne kadar çok çabalarsa bağın da o kadar sıkılaştığını fark ettiğinde Tyr'ün elini ısırp bileğinden kopardı, sonra yerde yuvarlanmaya başladı, gökyüzünü öfke ve çaresizlik uğultularıyla dolduruyordu. Beyhude çabalarının ardından bitkin düştükten sonra, tanrılar onu alıp Asgard'a geri götürdüler.

Odin, Fenrir'i, Niflheim'in altındaki *işkence topraklarının** birinde bulunan kayalık bir ada üzerindeki karanlık bir mağaraya gönderdi. Toprağın alt tabakalarında bulunan bir taş zincirlendi, çenesini açık tutmak için ağzına bir kılıç yerleştirildi; öyle ki, kılıcın kabzası alt çenesine, ucuysa damağına sabitlenmişti. Ağzından zehirli bir nehir doğup akmaya başladı. Fenrir, Tanrıların Alacakaranlığı -yani Ragnarök- gelene dek orada kalacaktı.

Cesur Tyr, fedakârlığı sayesinde Asgard'ı tehlikeli bir düşmandan kurtarmıştı.

* İşkence toprakları, Viktor Rydberg'nin *Teutonic Mythology* isimli eserinde açıklanıyor. (y. n.)

Ölülerin yargı salonu

O din ve diğer tanrılar, her gün Bifrost üzerinde yolculuğa çıkar, güneye doğru gidip aşağı diyarlara inerlerdi. Gökteki köprünün güney ucunda, Yggdrasil'in üçüncü kökünü sulayan bir kuyu vardı. Eski bir kitapta yazılanlara göre bu kuyunun suları "öylesine kutsaldı ki temas ettiği her şeyi yumurtayla yumurta kabuğu arasındaki ince zarın bembeyaz bir rengine dönüştürürdü." Yggdrasil'in kökleri, bu kuyunun sularıyla besleniyor, bunun bir sonucu olarak da bir gümüş kadar saf görünüyordu. Tüm kuğuların ataları olan iki bembeyaz kuğu, bu kuyunun yüzeyinde süzülürdü. Kuyunun ağzı, tıpkı Mimir'in kuyusunun ağzı gibi oldukça kalın bir altın tabakayla kaplanmıştı.

Ölüler Diyarı'nın Kraliçesi, Yüce Norn Urd, iki kız kardeşiyle birlikte bu kuyunun yanında yaşıyordu. Emrine uymak için hazır bekleyen bir dolu ulak ve hizmetçi vardı. Hükmettiği topraklar çok genişti, hükmü Niflheim'in altındaki karanlık topraklara kadar uzanıyordu. Midgard'da ölen tüm canlılar, önce onun kuyusunun yanındaki büyük mahkeme salonuna gelirlerdi. Tanrılar, Urd'la birlikte oradakilerle buluşup onları yargılamak için her gün titrek köp-

rüden geçerek aşağı diyarlara inerlerdi. Demirden yapılmış ağır savaş arabası köprüye zarar verebileceği için yıldırım tanrısı Thor bu köprünün üzerinden geçemiyordu; bu yüzden oraya ulaşmak için üç nehir geçmek zorundaydı.

Yüce mahkeme salonu kutsal bir yerdi. Orada verilen kararlar, ister merhametli ister acımasız olsun, her zaman adildi. Yaşamları boyunca kötülük etmiş ölümlüler işkence diyarına gönderilirdi. Savaş alanında yaşamını yitirenler ise Herkesin Babası Odin'in ya da Æsir'le birlikte Asgard'da yaşayan Vanir* tanrıçası Freyia'nın** yanına gönderilirdi. Odin, savaş alanındaki kahramanları seçip onları Asgard'a getirmeleri için genç kızlardan oluşan Valkürleri gönderirdi. Bu kahramanlar, Odin'in Valhalla'daki büyük sarayına giderler, orada her gün ziyafet çekip dövüşürlerdi, zira Tanrıların Alacakaranlığı Ragnarök'ün geleceği günde kötü güçlerle savaşmak için hazır olmaları gerekiyordu. Freyia ise ölene dek birbirlerine sadık kalan âşıkları tekrar bir araya getirirdi. Yaşamları huzur dolu ve temiz geçen ölümlüler, her zaman yaz mevsiminin yaşandığı, güzel toprakların yemyeşil uzandığı bir bölgede bulunan, Urd tarafından onlara özel olarak hazırlanmış bir eve giderlerdi.

* Vanir ya da Van, Æsir'le birlikte iki tanrı sınıfını oluşturan tanrı grubu. Daha çok bereket ve sağlıkla ilişkilendirilirler. (ç. n.)

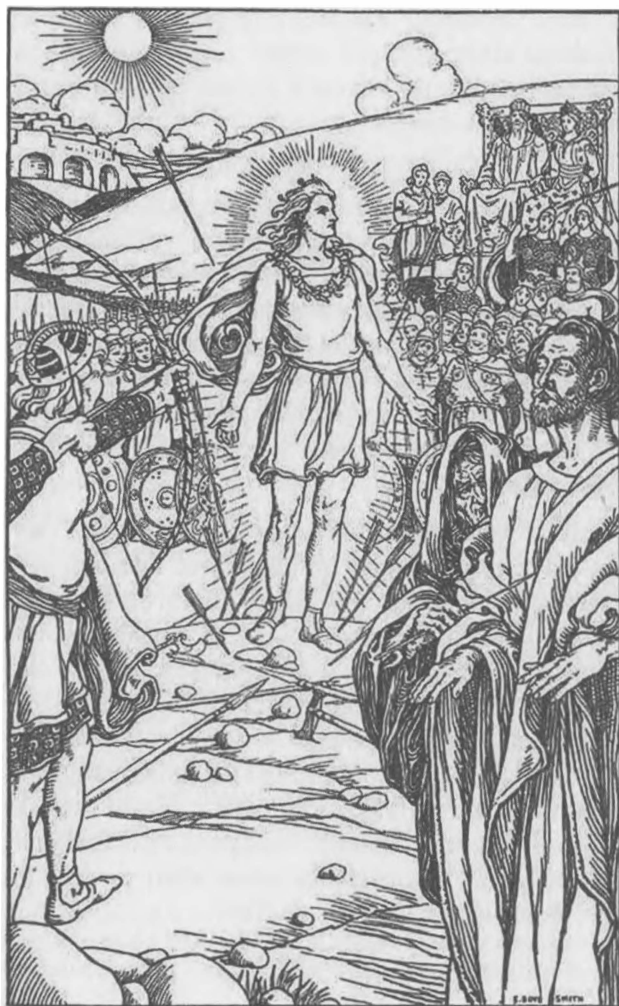
** Frey'in kız kardeşi. Savaşta ölen kişilerin yarısı ona verilirdi. (y. n.)

baldur ve loki

Mahkeme salonunda hiçbir tanrı, Baldur kadar hürmet görmüyordu. Bir savaşçı olarak ün kazanmamıştı, gücüyle de dikkat çekmezdi; gelgelelim saf kalbi ve erdemli yaşamı sayesinde yargıları her zaman net, kararları ise tamamen adildi. O konuştuğunda kimse onun söylediklerini sorgulamazdı.

Baldur yalnızca kusursuz bir yargıç değildi. Herkesin, hatta acımasızların ve güçlülerin bile onu sevmesini sağlayan başka nitelikleri de vardı. Öylesine nezaket ve anlayış doluydu ki gittiği yerlerde güneş daha parlak bir hal alıyor, herkesin kalbi sevinçle doluyordu. En baştan beri günahsız bir hayat sürüyordu, tek amacı diğerlerini mutlu etmektir. Karakterinin güzelliği, yüzüne ve vücuduna da yansımıştı. Tüm tanrılar arasında en yakışıklısı oydu. Hatta ona sık sık “Güzel Baldur” derlerdi. Midgard’daki insanlar, bulabildikleri en beyaz çiçeğe onun adını vererek bu çiçeğe “Baldur’un Çehresi” dediler.

* Eskiden kuzey ülkelerindeki insanların, papatya için kullandığı isim. (çeviri)
Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

Ne var ki, çok seviliyor olmasına karşın Baldur'un amansız bir düşmanı da vardı: Hain ve kindar Loki. Loki içten içe tüm tanrılardan nefret ediyordu, ama en sevmediği tanrı Baldur'du. Vahşi kıskançlığı, Baldur'un Asgard'da gördüğü sevgi sebebiyle gittikçe artıyordu. Ondan, karanlığın ışıktan nefret ettiği kadar nefret ediyor, kötünün iyiden tiksindiği kadar tiksiniyordu. Tüm entrikaları ve planları tek bir sona çıkıyordu; nefret ettiği o tanrıyı öldürmeliydi. Uzun zamandan beri bir şekilde Odin'i alaşağı, Asgard'ı ise harap etmeyi ümit ediyordu, ancak önce Baldur'u öldürecek; çünkü biliyordu ki onun ölümü, herkesin içinde eşi benzeri olmayan bir keder uyandıracaktı.

Baldur'un Rüyaları

Tanrıların göz bebeği Baldur, kedere boğulmuştu. Sarayı Breidablik* artık onu memnun etmiyor, eşi Nanna ise onu teselli edemiyordu. Sesi artık tanrılarının konsey salonlarında duyulmuyordu. En sonunda, uzun süren bir sessizlik içinde acı çektikten sonra, kederinin sebebini Odin ve Frigga'ya açtı. Uzun zamandır her gece, ölüm gününün çok uzakta olmadığını, çok sevdiği yurdunu terk etmesi ve dostlarından uzakta, yeraltı diyarında yaşaması gerektiğini söyleyen rüyalar görüyor ve bu yüzden acı çekiyordu. Bu düşünce onu öylesine üzüyordu ki gördüğü ya da duyduğu şeyler, ne kadar neşe dolu olursa olsun, Baldur'un hüznünü geçiremiyordu.

Odin, hemen tüm tanrıları ve tanrıçaları divana çağırıldı. Birbirlerine danıştıktan sonra içlerinden bazılarını, geleceği kendilerinden daha iyi bilen bilge devlere ve diğer canlılara gönderdiler. Bu varlıkların hepsi, Baldur'un öleceğini belirtti.

Bunun ardından yaşayan her canlıdan, hatta bitkilerden ve metallerden, Baldur'a zarar vermeyeceklerine dair yemin almaya karar verdiler. Bu yeminler

* Daima Parlayan Göktenin Salonu. (y, n.)
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi: <https://yantey.org>

Frigga huzurunda edilecekti. Günler boyunca Asgard, bu kutsal yemini etmek için gelen canlı türleriyle dolup taştı. Nihayetinde hepsi yemin etti.

Ne var ki bu bile Odin'i tatmin etmemişti. Aşağı diyarlara inerek oğlunun kaderiyle ilgili bilgiyi orada aramaya karar verdi. Sleipnir'e eyer vuruldu. Herkesin Babası, yine bilgelik arayışında Mimir'in topraklarını ziyaret ederken arşınladığı yollardan gitti. Gökteki köprüyü tekrar katetti, kuzeye doğru yol alarak uyku nedir bilmeyen gözcü Heimdall'ın parlak kaleinin yanından geçti. Bu kez yanında Sleipnir vardı. Sleipnir, Odin'i karanlık buz bölgesinden ve dağ devlerinin kasvetli topraklarından hızla geçirdi.

Güneye doğru yol alırken bir köpekle karşılaştı, besbelli ki bu köpek Hvergelmir Dağı'nın yakınında ki bir mağaradan geliyordu. Köpeğin bağı kanla kaplıydı, boynu ve çenesi de öyle. Odin'e öfkeyle havladı, o yanından geçtikten sonra bile uzunca bir süre havlamaya devam etti; fakat Herkesin Babası ona kulak asmadı, yoluna devam etti.

Odin, Mimir'in hükümdarlığının doğu tarafında, şafak elfi Delling'in evinin yakınında, daha önce gördüğünü anımsayamadığı sık bir ormana* vardı. Gelgelelim bölgeye aşınaydı, doğuya doğru biraz daha yol alırsa danışmak istediği Vala'nın** mezarına ulaşacağını biliyordu. Ormanlığın ıssız derinliklerine doğru uzun bir mesafe kat ettikten sonra bir surla karşılaştı; bu sur, Asgard'ı çevreleyen surlardan çok daha yüksekti. Ne var ki bu engel, Sleipnir'i durdurmazdı. Bir an içinde Odin, kendini geniş bir bahçede buldu, bu bahçenin ortasında muazzam güzellikte bir kale yükseliyordu. Kale kapıları sanki konuksever

* Orman ve kale, Baldur mitine Rydberg'in sorumluluğunda eklenmiştir. Mimir, eli kulağında olan felaket vaktinde bazı saf ölümlüleri kurtarmış, onları bu kaleye yerleştirmiştir. Ölümden sonra Baldur gelecek ve bu kişilere hükmedecektir. Dünyanın yıkımından, yani Ragnarök'ten sonra Baldur hükmedecek, ona uzunca seneler hizmet etmiş bu ölümlüler ise dünyayı tekrar yaşanabilir bir yer kılacaklardı. Saemund'un yazdığı *Edda*'daki "Vafthrûdnir" şiirindeki dizeler, bu konuya işaret eder:

*"Çetin Fimbul Kışı
insanları vurduğunda,
hangi ölümlüler hayatta kalacak?"*

Vafthrûdnir.

*"Lif ve Lifthrasir,
Hoddmimir'in yuvasında
korunacak.
Sabah çiyni
yemek olarak yiyecekler.
İnsanlar, onlardan türeyecekler."* (y. n.)

** Vala ya da Völva: Kadın kahinler veya şamanlar. (y. n.)

bir halde açık duruyordu, hiç şüphe yok ki orman ve duvar tarafından korunan bu güzide yere bir düşmanın gelmesi beklenmiyordu. Herkesin Babası, atından inip içeri girdi.

Kalenin içinde uzun boylu adamlar, güzel kadınlar dolaşıyordu, küçük gruplar halinde birbirleriyle sohbet ediyorlardı. Ayrıca gelmesi beklenen onur konluğu için hazırlıklar yapılıyordu. Salonun öteki ucunda altından bir taht vardı, tahtın hemen yanına da halkalar ve süslerle bezenmiş oturaklar konmuştu. Masanın üzerinde likör hazır bir vaziyette bekliyordu, ama üstü bir kalkanla örtülmüştü.

Odin girince zarif bir genç öne çıktı, büyük bir hürmetle “Siz, Mimir’in uzun zaman önce bize müjdelediği iyi ve bilge kral mısınız? Görüyorsunuz, her şey hazır ve kullarınız sizi büyük bir sabırsızlıkla bekliyor,” dedi.

Odin cevap verdi: “Ben gerçekten de hoş bir hükümdarlığın kralıyım, ama sizin kralınız değilim. Size hükmedecek kişinin adı nedir?”

Genç cevap verdi: “Mimir bize kralımızın adını söylemedi, ama yakında burada olacağını biliyoruz. Öylesine asil, öylesine temiz bir kral olacak ki hepimiz onu sevecek, hepimiz ona seve seve hizmet edeceğiz.”

Odin iç çekti, Baldur’u düşünüyordu. Kalenin sakinleriyle biraz konuştuktan sonra Herkesin Babası onları orada bırakıp ormandan ayrıldı.

Odin, Vala'nın kabrine varınca büyüğü bir ilahi okumaya başladı ve kadını tekrar ayaklanıp kendisine cevap vermeye mecbur etti. Kadın kalktı, ölüm kokan sesiyle "Bana bezginlik veren bu duruma yol açan bu yabancı adam kimdir? Karlarla örtüldüm, yağmurla dövüldüm, çiyile ıslandım... Uzun zamandır ölüydüm," dedi.

Odin gerçek ismini açığa vurmadı. "Adım Vegtam'dır. Valtam'ın oğluyum. Ölüm hükümdarlığıyla ilgili bilmek istediklerimi anlat bana, sana toprağın üstünden sesleniyorum. Halkalarla süslenen o oturaklar, altınla kaplanmış o pahalı divanlar kimin içindir?"

Vala cevap verdi: "Yeni hazırlanmış likör Baldur içindir, taze içkinin üzeri kalkanla örtülüdür. Ancak Æesir ırkı ümitsizlik içindedir. Mecbur kaldığım için konuştum, artık sessiz kalacağım."

Bunun üzerine Odin tekrar seslendi: "Sessiz kalma Vala. Her şeyin cevabını öğrenene dek sormaya devam edeceğim. Baldur'un katilinin kim olacağını bilmek zorundayım. Odin'in oğlunu kim öldürecek?"

Vala cevap verdi: "Görkemli kardeşi oraya Hodur* yollayacak. Baldur'u katledecek kişi o olacak. Odin'in oğlunu o öldürecek. Mecbur kaldığım için konuştum, artık sessiz kalacağım."

Fakat Odin, Vala'ya soru sormaya devam etti, en

* Hodur ya da Hodr. Kör olduğu söylenir. Yaz mevsiminin katili kışı simgeler. (y. n.)

sonunda gerçek kişiliğini ortaya seren bir soru sordu. Bunun üzerine Vala şöyle konuştu: “Sen Vegtam değilsin, oysa öyle olduğuna inanmıştım. Sen insanların efendisi Odin’sin! Yurduna dön Odin, gönlünü ferah tut! Bundan böyle kimse beni, Tanrılarının Alacakaranlığı Ragnarök’e kadar ziyaret etmeyecek.”

Vala, bunu der demez tekrar toprağın altına girdi. Odin, Asgard’a geri döndü. Aşağı diyarlarda öğrendikleri sayesinde bir nebze olsun rahatlamıştı.

Ökseotu

Ölüm, Baldur'un yakınına şimdilik yanaşmayacak gibi görünüyordu, çünkü tüm canlılar ona zarar vermeyeceklerine dair yemin etmişti. Tanrıların en temizinin kurtulmuş olduğuna hiç şüphe yoktu. Bir gün bir okla vuruldu. Onun yerinde bir başkası olsa bu ok, ölümcül bir yaraya sebep olurdu; fakat bu ok Baldur'un bedenine dokunduğu an köreldi ve Baldur zarar görmedi. Bunu gören tanrılardan bazıları, bir hedef tahtası gibi durması için Baldur'a yalvardılar, bu esnada ona bir şeyler fırlatarak eğleniyorlardı. Taşlar, mızraklar, oklar ve kılıçlar savurdular, ama hiçbiri ona zarar veremedi.

Æsir bu oyunlarla eğlenirken Loki onları kendi haline bıraktı, yine de başka bir canlı için ölüme neden olacak koşullardan hiç etkilenmeyen Baldur'u görünce kalbi vahşi bir kıskançlıkla doldu. Kuvvetten düşmüş yaşlı bir kadın kılığına giren Loki, Frigga'nın konağına gidip sadaka istedi. Frigga, sözde dilenciye bir şeyler verdi, sonra da kadına Ida düzlüklerinden geçerken tanrıların ne yaptığını görüp görmediğini sordu. Kadın, tanrıların Baldur'a taşlar ve çeşitli silahlar savurduklarını, Baldur'un ise hiç yara almadan oracıkta öylece dikildiğini söyledi.

“Ah!” dedi Kraliçe. “Baldur rüyasında ne görmüş olursa olsun onu artık yaralayamazlar, zira tüm varlıklara yemin ettirdim.”

“Ne!” dedi yaşlı kadın zayıf, titrek bir sesle. “Tüm ‘şeyler’, ona zarar vermeyeceklerine dair yemin mi etti?”

“Evet,” diye cevap verdi Frigga. “Her şey.” Sonra ihtiyatsızca ekledi: “Yalnızca küçük bir çalıya, Valhalla’nın doğu tarafında yetişen ökseotuna yemin ettirmedim. Çünkü Baldur’a herhangi bir zarar vermeyecek kadar zayıf bir bitki.”

Eğer Frigga yaşlı kadını dikkatle izliyor olsaydı, bu sözleri söylerken o kadının suratında beliren zafer ifadesini yakalayabilirdi. Gelgelelim Tanrıların Kraliçesi, karşısındaki kadını dikkate alamıyordu bile, çünkü biricik çocuğunu düşünmekle meşguldü. Dilenci, usulca saraydan çıkıp bir çalı yığının ardında kayboldu.

Birkaç dakika sonra Loki, Ida düzlüklerindeki tanrılarla neşeli neşeli konuşuyor, bir dolu silah yağmurunun altında bile yaralanmadan duran Baldur’u bu yeni becerisi için tebrik ediyordu.

Karanlık çöktükten sonra tüm Asgard uykuya dalınca, Valhalla’nın doğu tarafına gizli gizli soku lan bir silüet görüldü. Bu Loki’ydi. Zayıf ökseotunu bulunca bitkiyi kökünden kopararak bağrına sakladı. O günden sonra o ökseotunu yanından ayırmadı. Gece gündüz, yetenekli bir silah ustası bulup bu ottan Baldur’u ölüme kavuşturacak bir ok yaptırmayı planlıyordu.

lokî, tanrılar ve zanaatkârların arasını bozuyor

Zamanında Loki, Thor'un eşi Sif'in güzel saçlarını kesmişti. Thor, suçlunun o olduğunu öğrendiğinde Loki'yi, verdiği zararı düzeltmezse vücudundaki her kemiği kırmakla tehdit etti. Loki bu kötülüğü düzelterceğine dair söz verdi, çünkü Thor'dan korkuyordu. Hemen yardım istemek için Ivaldi'nin oğullarına gitti. Ivaldi'nin oğulları ünlü zanaatkârlardı. Tanrılar için birçok silah ve ziynet eşyası yapmışlardı. Sif için hemen altından bir saç eğirdiler. Bu muhteşem saç, Sif'in başında uzamaya başladı. Sanki kendi saçı gibiydi, tek farkı altından olmasıydı.

Ayrıca Ivaldi'nin oğulları, Odin için bir mızrak, Frey için de bir gemi gönderdiler. Mızrak, her defasında hedefi vuracak şekilde dövülmüştü. Skidbladnir adı verilen gemiyse kullanılmadığı zaman bir mendil gibi katlanıp cebe koyulabiliyordu, üstelik her zaman hoş rüzgârları üstüne çekiyordu.

Odin'in, Mimir'in kuyusuna gerçekleştirdiği yolcuğu esnasında Cüce Sindri ve kardeşlerinin müthiş sarayının yanından geçtiğini biliyoruz. Bir gün Loki

de o civarlarda dolaşırken iki zanaatkâr topluluğu arasındaki kıskançlığı uyandırmanın çok kolay olacağını fark etti. Hatta belki aynı zamanda bu zanaatkârlarla tanrılar arasında da sorun çıkarabilirdi.

Loki kalenin yanına yaklaştığı sıralarda Sindri'nin kardeşlerinden biri dışarıdaydı. Loki, bu cüceyle hemen hoş ve tuhaf nesneler yapma konusunda konuşmaya başladı. Ivaldi'nin oğullarının tanrılar için gönderdiği müthiş hediyeleri tarif ederek şöyle dedi: "Başımın üstüne bahse girerim, sen ve kardeşlerin, biraz önce tarif ettiğim hazineler kadar güzellerini yapamazsınız!"

Cüce, yeteneklerinin aleyhinde konuşulmasına sinirlendi, hemen saraya koşturup Loki'nin iddiasını kardeşi Sindri'ye anlattı. Loki de onun arkasından giderek biraz önce söylediklerini tekrarladı. Ayrıca, eğer hediyeleri yaparlarsa tanrıların bu hediyeleri inceleyeceğini, böylece rekabet içinde olan zanaatkârların hangisinin daha iyi olduğuna karar vereceklerini söyledi.

Hep birlikte, kalenin başka bir kısmında bulunan demirhaneye gittiler. Büyük ocaktan çıkan sıcaklık öyle yüksekti ki ateşi seven Loki bile ısıya zar zor dayanıyordu. Sindri, duvarda asılı olan bir domuz derisini alıp ocağın içine koydu, kardeşi Brok'a da körükle üflemesini, domuz derisini çıkarana kadar körüklemeyi bırakmamasını söyledi.

Loki, bir demir dökümünün ardına geçti. Hemen ardından bir sinek, ateşi körükleyen Brok'un elinin

üzerinde belirip adamı feci bir şekilde soktu; ama adam acıya rağmen körüklemeyi bırakmadı. Fazla bir zaman geçmemişti ki Sindri, ocağın içinden altın kıl- larla kaplı bir yabandomuzu çıkardı.

Ardından Sindri, ocağın içine biraz altın koyarak kardeşine yine aynı talimatları verdi. Bu kez sinek, Brok'un ensesini soktu, öyle ki adam omuzlarını en- sesine kadar çekti ama körüklemeye devam etti. Bu sefer ocaktan bir yüzük çıktı.

Sonrasında Sindri, ocağın içine demir koydu. Brok ateşi körüklüyordu. Sinirle vızıldayan sinek, Brok'un gözlerinin arasına konup adamı gözkapağın- dan öyle bir soktu ki Brok'un gözünden kanlar akma- ya başladı; hiçbir şey göremiyordu. Brok, bir anlığına körüklemeyi bırakıp sineği kovdu. Bu kez ocaktan bir çekiç çıktı, ancak sapı biraz kısaydı.

Üç hazinenin yapımı da artık bitmişti. Loki, cü- celeri orada bırakıp onlarla Asgard'da buluşmak için bir gün belirledi. Çok geçmeden Ivaldi'nin oğulları- nın yurduna doğru yola koyuldu. Bu zanaatkârlardan biri, bir dev kadar büyük olan, aynı zamanda da bü- yücülüğüyle nam salmış Thiassi, Loki'yle birlikte Asgard'a gitti. Ivaldi'nin oğulları tarafından yapılmış hazineler, halihazırda tanrıların elindeydi.

Kazananın açıklanacağı gün şehirde hoş bir sa- bah yaşanıyordu. Gladsheim*, gün ışığında parılıyordu. Mermer duvarlara Dokuz Diyar'ın tüm harikaları

* (Eski Nors dili) Işıltılı Yuva. Asgard'da Valhalla salonları- nın bulunduğu saray. (y. n.)

resmedilmiş, önceki çağlarda tanrıların ve kahramanların gerçekleştirdiği büyük işler tasvir edilmişti. Mimir'in gizemli vadisi, Urd'un saf çeşmesi, buz gibi kaynağıyla Hvergelmir Dağı... Tüm bunlar, geniş duvarlar üzerinde görülebilirdi. Hatta yine bu duvarlar üzerinde, Urd'un hükümdarlığının aşağılarındaki karanlık ve sisli Niflheim topraklarında ikâmet eden Surt'un ateşli vadileri ya da durgun deniziyle işkence diyarı da vardı. Diğer resimler ise kadim dünyanın tuhaf yaratıklarını, hiç görülmemiş devasa yaratıkları gözler önüne seriyordu.

Karar, Gladsheim'in büyük salonunda verilecekti. Odin'in tahtı oradaydı. Hemen tepesinde Bifrost'un kemeri yükseliyordu, öyle ki tıpkı gerçek köprüde olduğu gibi üzerinden kesik kesik alev parlamaları çıkıyordu. Tahtın arkasında, Dünya Ağacı Yggdrasil'i temsil eden altın bir ağaç vardı. Titrek yaprakları, doğu tarafındaki açıklıklardan içeri süzülen gün ışığında parlıyordu. Altın saçlarıyla Sif, salonun ortasında bulunan masaya yakın oturuyordu. Masanın üzerinde, yine Ivaldi'nin oğulları tarafından yapılan Odin'in mızrağı ve Frey'in gemisi vardı.

Vakit gelmişti. Loki, Dev Thiassi'yle birlikte içeri girerken tüm gözler devasa kapıya çevrildi. Loki'nin gözlerinde şirret bir memnuniyet ışıltısı vardı. Odin'in önünde eğildikten sonra neşeyle diğer tanrılarla konuşmaya başladı. Thiassi mahcup duruyordu, sanki böylesi bir şaşaaya ve güzelliğe alışkın değildi. Odin ve diğer büyük tanrıları selamladı, sonra da Sif'in yanına oturdu. Sif, onunla konuşmak için beyhude bir

gayret gösterdi, ama Thiassi'nin ağzından tek bir söz bile alamadı.

Bir süre sonra büyük girişte, ufak iki adam belirdi. Yanlarında altın kılırları göz kamaştıran kocaman bir yabandomuzu vardı. Cücelerden biri yabandomuzunu getiriyor, diğeryse küçük bir çekiç taşıyordu. Odin'e ve diğer tanrılara tuhaf, sarsak bir tavırla saygılarını sundular, sonrasında hevesli ve meraklı gözlerle etrafa bakındılar.

Odin ayağa kalkarak tok sesiyle konuşmaya başladı. "İki zanaatkâr topluğunun yeteneklerini karşılaştırmak için buradayız. İki taraf da çok yetenekli; pek nadide, pek değerli hediyeleri için onlara minnettarız. Adil bir karara varmak zor olacak, keşke Loki bizi bu duruma hiç düşürmeseydi. Gelgelelim, eğer karar Sindri ve kardeşleri lehine olursa, kellesini vereceğine dair ant içti."

Odin bir anlığına durakladı. Tüm gözler Loki'ye döndü; sert kıvıll saçları tıpkı ateş gibi parlıyordu. Loki'nin yalanla dolu ağzının etrafında sinsî bir gülümseme dolanıyor, gözleri ışıldıyordu.

Odin devam etti: "Şimdi Thiassi, kendisi ile kardeşlerinin ortaya koyduğu işin tuhaf niteliklerini ve özel mahiyetlerini anlatsın. Sonra Sindri devam etsin ve hediyelerinden bahsetsin."

Thiassi ayağa kalktı, yüzünde huysuz, serkeş bir ifade vardı. Besbelli ki kendine yakıştıramadığı bir oyunda rol almaya zorlanmıştı. Sif'i işaret edip "İşte Thor'un eşi, altından saçını hepiniz görüyor-

sunuz. Ne kadar güzel olduğunu söylemeye gerek bile yok,” dedi. Masanın üzerindeki mızrağı eline alıp devam etti: “Bu çok iyi bir mızraktır, hedefinden asla şaşmaz.”

Sonra eline, masanın üzerinde duran, beyaz bir mendili andıran nesneyi aldı. Thiassi eline alınca mendil serpilip genişledi, o konuşurken gitgide büyüyerek bir gemi şeklini aldı. “Bu gemi diğer gemilere benzemez,” dedi Thiassi. “Cepte taşınacak kadar küçülebilir ya da birçok adamı içine alacak kadar büyüyebilir, üstelik rüzgâr her zaman onun lehine eser.”

Thiassi, konuşurken gözlerini kaldırmadı; ağzından çıkan tüm cümleleri sanki büyük bir gayretle sarf ediyordu, aralarda uzun uzun duraklıyordu. Konuşmasını bitirince gemiyi masanın üzerine koydu, gemi tekrar bir mendil şeklini aldı. Thiassi, rahatladığını belirten bir iç çekişle yerine oturdu.

Ardından Sindri öne çıktı. Küçük parlak gözleri fıldır fıldırdı, yüzünde hevesli ve heyecanlı bir ifade vardı. Kardeşi de hemen yanında dikiliyordu; onu dikkatle izliyor, tüm jestlerini taklit ediyordu. Sindri yabandomuzunu işaret etti. “Bu yabandomuzu, ona bahşedebileceğim övgülerden daha fazlasını hak ediyor. Altın kıllarının gün ışığında nasıl parladığını zaten görüyorsunuz, ancak bu kıllar en karanlık gecelerde dahi bu denli parlamaya devam ediyor. Frey, bu yabandomuzuna binip Niflheim’ı gündüz gözüyle aşabilir. Üstelik öylesine hızlıdır ki sekiz bacaklı Sleipnir bile ona yetişemez. Yeter ki sürücüsü istesin, işte o zaman havada uçabilir, su üzerinde sekebilir.”

Bunları dedikten sonra dikkatle Thiassi'ye baktı, sanki karşısındaki adamın yüzünde yenilginin bilinciyle ortaya çıkmış bir ifade arıyordu.

Sonrasında bağrından bir yüzük* çıkardı. Bu yüzüğü gün ışığına tutunca, herkes sarı altın renginin içinde parlayan çeşitli taşları görebildi. Sindri, sanki bu güzel cisimden büyülenmiş gibi birkaç saniye yüzüğe baktıktan sonra konuşmaya başladı: "Bu yüzük yalnızca görüntüden ibaret olsaydı, onu anlatmama gerek kalmazdı. Oysa bu yüzüğün son derece olağanüstü bir niteliği var. Her dokuz gecede bir bu yüzükten, aynı boyutta ve aynı güzellikte sekiz yüzük 'düşüyor'. Dokuz Diyar'ın hiçbirinde böylesi bir hazine yok!" Sindri, sanki yüzüğü bırakmaya gönülsüzmüş gibi yüzükten yavaşça ayrıldı.

Ardından kardeşinin elindeki çekici aldı. Çekici kaldırdığında bu gereç gitgide büyümeye başladı, herkes bunu açıkça görebiliyordu; öyle ki en sonunda iki cücenin gücü çekici havaya kaldırmaya zar zor yetiyordu. Sindri, yüzündeki zafer ifadesiyle haykırdı: "Mjöllnir isimli bu kudretli çekiç, buz devleriyle karşılaştığında Thor'a, eşinin altın saçından daha çok fayda sağlayacaktır! Hedef alınan her şeyi, ne kadar büyük veya küçük olduğu fark etmez, istisnasız vurur. Üstelik her defasında onu savuran ele geri döner. Ayrıca kolayca taşınabilir, bir cebe girebilecek kadar küçülebilir." Bunu dedikten sonra Loki'ye bir bakış atıp ekledi, "Elbette, sapı birazcık kısa oldu."

* Draupnir. Bereketi simgelediği söylenir. (y. n.)

Konuşmasını bitirince Sindri ve kardeşi, etrafa iftiharla bakınmaya başladılar. Thiassi'nin yüzünde, dudaklarının etrafındaki kibirli kıvrım dışında bir ifade yoktu.

Kısa süren bir sessizlikten sonra Odin ayağa kalktı. "Sif buraya gelsin, tüm hazineler de buraya getirilsin. Hepsini dikkatle inceleyecek, kararımızı açıklayacağız."

Tanrılar değerli eşyaları inceleyip birbirlerine danışırken cüceler dikkatle onları izliyordu, birbirlerine kaçamak bakışlar atıyorlardı. Buna rağmen Thiassi hareketsiz bir biçimde oturuyordu, kafasını ellerinin arasına gömmüştü, görünüşe göre yarı uyur haldeydi.

Uzun süren bir istişareden sonra, herkese sessiz olunması emredildi. Odin ayağa kalktı, tüm gözler onun üzerindeydi. "Böylesi müthiş ve yararlı hediyeler arasında seçim yapmak," diye başladı sözlerine, "çok zor oldu; gelgelelim bir karar vermek zorundayız. Cücelerin, Sindri ve kardeşlerinin yaptığı hediyelerin, Ivaldi'nin oğulları tarafından yapılanları bazı açılardan geride bıraktığına karar verdik." Sonra Loki'ye dönüp ekledi: "Loki, kelleni kaybettin. Şimdi kendini elinden geldiğince savun bakalım!"

Odin kararı açıklayınca Thiassi'nin çehresini hayal kırıklığı kapladı, bu hayal kırıklığını vahşi bir nefret takip etti ve Thiassi'nin sıkılmış dişleri arasından acı sözler çıktı. İki cücenin yüzü ise zafer ve memnuniyetle ışılıyordu.

Sindri anında Loki'ye doğru atılıp haykırdı: "Kel-
len benim olacak, düzenbaz tanrı! Bundan böyle asla,
işlerimi bozmak için bir sineğe dönüşemeyeceksin!
Kızıl saçlarını bir sonraki yabandomuzunun kılları
için kullanacağım!" Loki'yi zapt etmeye çalıştı, bu
sırada pelerinin altından kocaman bir bıçak çıkardı.

Gelgelelim çevik tanrı, cücenin ellerinden kaç-
mayı başardı; göz açıp kapayıncaya kadar salondan
çıkarak Ida düzlüklerinde bir rüzgâr kadar hızlı iler-
lemeye başladı.

Sindri yardım istedi. Cücenin çılgınca köpürdü-
ğünü gören Thor, büyük bir kahkaha patlattı, sonra
çekicini alıp gök gürültüsünü andıran sesiyle haykır-
dı: "Buraya gel korkak herif, aksi takdirde çekicimi
senin üstünde denerim! Unutma, hedefini asla şaşır-
mıyor!" Thor'un sesi, kaçağa hemen tesir etti. Loki,
durdu ve saraya yavaş yavaş geri döndü.

"Topukların işe yaramadı, bir de zekânı dene ba-
kalım," dedi Thor.

Cüce, kellesini almak için tekrar Loki'ye doğru
atıldığında Loki haykırdı: "Kellem senindir, boynum
değil!" Sindri durdu, kafası karışmış bir halde tanrı-
lara baktı.

Tanrılar hep bir ağızdan "Loki haklı! Boynuna
zarar gelmemeli!" dediler.

"Kandırıldım," diye bağırdı öfkeli cüce. Sonra
kardeşinin iğnesini alarak Loki'ye doğru koştu, bir-
kaç saniye içinde hileci tanrının dudaklarını kalın

bir iplikle birbirine dikti. Bunun ardından kardeşiyle birlikte salonu terk etti. Thiassi de orayı terk etmişti. Sindri ve Loki aralarında tartışırken ortalıktan kaybolmuştu.

Loki, ezelden beri süregelen huzur ve iyi niyeti, kıskançlık ve nefretle karıştırmayı başarmıştı. Thiassi görkemli sarayı terk etmişti, tanrılara karşı hiddetle doluydu, beyninde şimdiden intikam planları dönmeye başlamıştı. Bu esnada Sindri ve kardeşi de Loki'nin başını kaybettikleri için aynı ölçüde kızgınlardı; üstüne üstlük tanrılar, onların zahmetleri sayesinde neşe bulmuştu. Ayrıca artık, iki zanaatkâr tarafı arasında acı bir kıskançlık da ortaya çıkmıştı.

Thiassi, loki'yi ele geçiriyor

Odin, Loki ve başka bir tanrı, bir gün seyahate çıktılar. Gittikleri yol sık çalılıklarla doluydu ve engeliydi, bu yüzden doğru düzgün ilerleyemiyorlardı; öyle ki en sonunda bitkinlik ve açlık sebebiyle durmak zorunda kaldılar. Kendilerini öküzlerin ve ineklerin otladığı bir çayırılığın ucuna bıraktılar. Loki, her zamanki iştahıyla, öküzlerden güzel bir yemek olacağını öne sürdü. Bir süre sonra hayvan yakalanıp öldürüldü. Loki eti haşlamak için hazırlarken diğer tanrılar ateş yakmak için çalı çırpı topladılar. Ardından hep birlikte bir gölgeliğe çekildiler.

Loki, ateşi büyük bir zevkle izliyordu. Kazan kaynadıkça kızıl alevler çatallı dilleriyle âdeta devasa demir kazanın üstünü yalıyor, çıkan buharlar bulutlara kadar yükseliyor, su ise sanki ılık çalıyordu. Loki neşeyle gülerek haykırdı: "Ey ateş! Yan! İyice büyü ve parla, parla ki tanrılara yaraşır bir yemek pişirebilesin!" Sonra ateşe daha fazla odun attı.

Etin artık haşlanmış olduğunu düşünen Loki, ucu çatallı bir sopa bulup bir parça ete sapladı, ete şöyle bir göz gezdirdi, tadına baktı. Hayrete düşmüştü; çünkü et, kazana ilk konduğu andaki kadar çiğdi. Büyük bir şaşkınlık içinde kazana ve ateşe baktı. Ar-

dından alevler âdeta gürleyene kadar ateşin üstüne odun yığıdı.

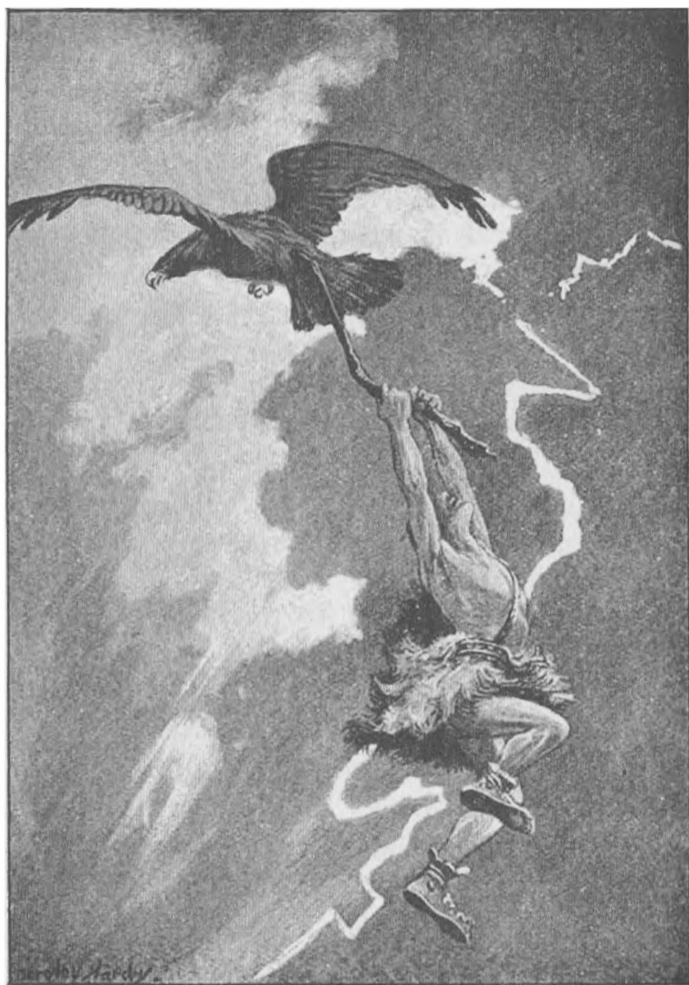
Bir süre sonra etin tadına tekrar baktı, fakat değişen bir şey yoktu; et hâlâ çiğdi. Diğerleriyle alay etmesiyle ünlü, üçkâğıtçı tanrı Loki'nin aklı durmuştu. Bir yandan kazana bakıyor, bir yandan da haykırıyordu: "Bu kesinlikle kötü güçlerin işi! Buz devleri ateşle oynuyorlar!"

Tam o sırada alaycı bir gülüş işitti, ses yukarılardan bir yerlerden geliyordu. Loki yukarı baktığında, ona sabit bakışlarıyla karşılık veren devasa bir kartal gördü. Kartalın bakışı Loki için rahatsız ediciydi, çünkü hayvanın gözleri yıldızlar kadar parlaktı.

En sonunda kartal konuştu: "Ee, dostum Loki, etin neden pişmiyor? Görünüşe göre beceriksizin birisin, belki de sana yalnızca kötü şans dadanmıştır. Ziyafetten benim payıma düşeni verirsen etin çok geçmeden pişmiş olur."

Loki'nin sabrı kalmamıştı, kartalın sözleri onu hepten sinirlendirdi. "Alay etmeyi bırak," diye haykırdı, "yoksa bir Æsir'in ne kadar güçlü olduğunu öğrenirsin!"

Alaycı kahkaha tekrar duyuldu. Kartal, "Loki, tehditlerini ulaşabildiklerine sakla. Orada duran büyük kazanının aksine sen, 'çabuk parlayan minik bir tenceresin,'" dedi.

Tanrı artık hepten küplere binmişti. Ancak çaresiz olduğunu biliyordu, dolayısıyla öfkesini kontrol edip sakince konuştu: “Sanıyorum ki artık şakalaşmayı bir kenara bırakıp eti pişirmekle ilgilenebiliriz. Eğer bir faydası olacaksa payını al. Ama bu et büyülenmiş.”

Bunun üzerine kartal aşağı doğru süzüldü, ökünün bir bacağı ve iki omzunu kavradı; tam uçmak üzereydi ki, kartalın aldığı payı gören Loki hemen yakınında duran uzun sırığı eline alarak hayvana sert bir darbe indirdi. Ama eyvah, eyvah ki ne eyvah! Sırık kartalın sırtına takıldı, diğer ucuysa sanki Loki'nin ellerini bırakmıyordu. Kartal göğsü doğru yükselmeye başladı, beraberinde afallamış tanrıyı da taşıyordu. Çok geçmeden alçaktan uçmaya başladı; Loki, ağaçlara ve sarp kayalıklara çarpıyor, acıdan inliyordu.

Bir süre sonra, ağır yükünü taşımaktan yorulan kartal bir tepenin üstünde durup tutsağına baktı. Loki, acısı ve korkusu yüzünden neredeyse ölecekti. Gelgelelim çok geçmeden nefesini toplayıp merhamet için yalvarmaya başladı.

Kartal onu dinledi. O alaycı kahkahasını durmadan yineliyordu, o sırada konuştu: “Beni hâlâ tanıyamadın mı Loki? Dostlarını bu kadar çabuk mu unuttun?”

Loki bir anlığına durup baktı, sonra haykırdı: “Sen, Thiassi sensin!”

“Tabii ki ben Thiassi'yim,” diye cevap verdi kartal. “Senin bu kadar kolay kandırılacağını düşünmez-

dim. Her neyse, niyetim sana zarar vermek değil. Asıl ele geçirmek istediklerim diğer tanrılar, cüceler lehinne yargıda bulunanlar. Bize ettikleri hakaretin bedelini fazlasıyla ödeyecekler! Ölüm kılıcının keskin ağzını bedenlerinde hissedecekler!” Bunları söylerken kartalın gözleri parlıyordu.

“Sana nasıl yardım edebilirim?” diye sordu Loki. “Yalvarırım, beni bir düşman olarak görme.”

“Seni eskiden beridir tanırım Loki,” diye cevap verdi Thiassi. “Yani, kurban ister dost ister düşman olsun, kötülüğün seni memnun ettiğini de bilirim. Oynayacağım oyun tam senin istediğin gibi olacak. Belki hatırlarsın, Iduna* benim akrabalarımından biri. Onu yıllardan sonra ilk kez, kararın duyurulduğu gün gördüm. İnaniyorum ki çoktan Asgard’daki büyüleyici monotonluktan sıkılmış, dev akrabalarını görmek için can atıyordu. Niyetim, onun bu dile getirilmemiş arzusunu gerçekleştirmek olacak. Böyle yaparak düşmanlarımı, o asil tanrıları da az da olsa rahatsız etmiş olacağım. Eğer büyüleyici Iduna, altın elmalarını yanına alıp onları terk ederse, çok geçmeden tüm tanrıların yüzleri kırışır, beleri bükölür.”

Loki, mutlu tanrıları kambur ve yüzleri kırışmış bir halde hayal edince epey güldü, biraz önce çektiği acıları unutmuştu bile. “Thiassi, planın muhteşem, gerçekleştirmen için sana yardım edeceğim,” diye haykırdı. “Ancak karşılığında benim için bir şey yap-

* Idun ya da Idunn. İlkbahar tanrıçası. (y. n.)

manı istiyorum. Bu, düşmanlarını Iduna'nın kaybından daha fazla üzecektir.”

“Anlat,” dedi Thiassi. “İntikam için her şeyi yaparım.”

“Bir kişi tanrıları derinden yaralamak istiyorsa,” dedi Loki, “Baldur’a zarar vermelidir. Tanrıların ondan daha çok sevdiği başka bir şey yok. Hepsi, sanki Baldur onlardan daha ulu bir yaratılmış gibi, ona tapıyorlar. Hatta Odin bile! Tahmin edebileceğin gibi ben bu hevesi paylaşıyorum. Kendimi bildim bileli, Dokuz Diyar’ın hiçbirinde hayran olabileceğim biriyle karşılaşmadım. Tanrılar onu ne kadar seviyorsa ben de o silik Baldur’dan o kadar nefret ediyorum. Bir süre önce, tanrıların gözbebeği kötü rüyalar görmeye başladı, bu rüyaları o kadar sık görüyordu ki Baba Odin ve Anne Frigga, kıymetli evlatları için telaşa kapılıp tanrıları konseye çağırdılar, bilge devlere danıştılar; en sonunda yaşayan tüm canlılara, hatta bitkilere ve metallere bile, Baldur’a zarar vermemele-ri için yemin ettirdiler.”

Loki devam etti: “Odin, bununla yetinmemiş olacak ki aşağı diyarları ziyaret edip çok uzun zamandır ölü olan bir Vala’ya oğlunun kaderi hakkında danıştı. Seyahatinden Frigga’ya bahsederken kulak misafiri oldum. Sleipnir’le gitmiş. İşkence diyarına açılan bir mağaranın yanındayken bir köpekle karşılaşmış, bu köpek kendisine hiddetle havlamış ki bunun kötü bir işaret olduğuna inanıyorum. Bundan sonra söylediğini kaçırdım. Her neyse, en sonunda Vala’nın mezarına varmış ama emin ol, o

kadar zaman sonra çiy ve kar altındaki uzun uykusundan uyandırılmak onu memnun etmemiştir. Vala, Odin'e oğlu için aşağı diyarlarda bir yerin hazırlandığını söylemiş. Hepsini duyamadım, fakat Odin'in bu seyahatten bir nebze de olsa rahatlamış döndüğüne eminim."

"O ezik Baldur, şimdilerde üstünlüğünü Æsir için hedef tahtası gibi dikilerek kutluyor. Artık güvende olduğunu sanıyor, oysaki ben çok büyük bir öneme sahip küçük bir sır biliyorum. Anne Frigga, beni dilenci kadınlardan biri sanıp hiç farkında olmadan bu sırrı benimle paylaştı. Baldur'a zarar vermemeleri için tüm varlıklara yemin ettirirken, hiç kimseye zarar veremeyecek kadar güçsüz ve zayıf olduğundan yeminini almayı ihmal ettiği bir bitki varmış. Bu bitki, Valhalla'nın doğu tarafında yetişen küçük ökseotu. Tabii ben hemen bitkiyi ele geçirdim, işte burada." Loki, kurumuş ökseotunu bağrından çıkardı.

"Şimdi planıma gelelim, dostum Thiassi! Sen, o mükemmel yeteneğin sayesinde, bu bitkiyle tanrıların biriciğini, güzel yüzlü Baldur'u öldürecek bir ok yapabilirsin."

Thiassi bir süre düşündü, sonra konuştu: "Seni bu denli memnun edecek bir iş yapmazdım. Şu an elimdesin ve istesen de istemesen de seni bana yarım etmeye zorlayabilirim. Gelgelelim planını beğendim. Ökseotunu bana ver. Ölümcül bir ok yapacağım, zira üstünde nefret zehri olacak. Halihazırda, Æsir'in bir gün tenlerinde hissedeceği ölümcül bir kılıç dövdüm bile. Ama bilge Mimir, ben uyurken onu çaldı.

Şu an nerede bilmiyorum, fakat en sonunda dövülme amacını gerçekleştireceğinden eminim.”

İkili ayrılmadan önce, Loki'nin Iduna'yı Asgard duvarları dışında tatlı dille kandırması gerektiği konuşuldu, böylece Thiassi onu Jotunheim'e kaçırabilecekti. Sonra Thiassi, o ölümcül oku yapacağı kurumuş ökseotunu yanına alıp kuzeye doğru süzüldü.

Thíassi, İduna'yı Kaçırıyor

Iiduna, bir gün öğle vaktinde bahçesinde oturuyordu. O sırada Loki gezine gezine içeri girip alçak oturaklardan birine oturdu. Tüm tanrılar, zaman zaman Iduna'yı ziyarete giderdi. Çardaklar ve fıskiyelele dolu bahçesi büyüleyici bir yerdi, Iduna da çok sevimli bir tanrıçaydı. Oysaki tanrıların ziyaret sebebi farklıydı, zira genelde Iduna'nın elmalarını yemek için gelirlerdi.

Bu elmaların lezzeti bambaşkaydı. Altın renginekteki bu elmalarda kırmızı renkten de izler vardı, onları ısırın kişi hayatta en çok sevdiği şeyin tadını alırdı. Üstelik bu elmaların başka bir müthiş özelliği daha vardı. Onları yiyen kişiler yaşlıysa gençleşir, yorgunsa uykudan yeni uyanmış gibi dinç hissedirdi. Bu özelliklerinden dolayı, Æsir bu meyveleri tüm hazinelerin üstünde tutardı.

Loki orada otururken yıldırımların güçlü tanrısı Thor çıkageldi, Jotunheim'deki devlerle savaşının ardından üstündeki yorgunluğu atmak istiyordu. Sonra Güzel Baldur geldi, onun bile bu mucizevi meyveden yemeye ihtiyacı vardı. Çok geçmeden Tyr de onlara katıldı, sağ elini kaybetmiş olmasına rağmen güçlü ve neşeliydi. En sonunda da Frigga ile başka tanrıçalar

geldi. Hep birlikte, gölgeli çardaklarda dinlenirken ya da ağaçlar arasında dolanırken hoşça sohbet ettiler.

Loki, kendi kendine düşünüp kıkırdadı. “Yüce Thor, eli çekicini devlere savuramayacak kadar zayıf düştüğünde nasıl hissedecek acaba? Tanrıların Kraliçesi Frigga, artık dik duramayıp yaşlı bir kadınınkı gibi kamburu çıktığında, tökezleyerek yürürken nasıl görünecek? Ah! Çok hoş bir manzara olacak!”

Tanrılar gelip gitti, gölgelerin boyu uzadı, ama Loki hâlâ oralarda oyalanıyordu. En sonunda Iduna'yla baş başa kaldığında umursamazca “İzin ver elmalarından birine bir bakayım, incelemek istiyorum,” dedi. Elmayı titizce inceledikten sonra koklayıp tattı. Sonra kararlı bir ses tonuyla, “Evet, tam tahmin ettiğim gibi, o elmalar çok daha iyi!” dedi.

Iduna, yüzündeki şaşkın ifadeyle Loki'ye bakıyordu.

Loki devam etti: “Altın rengi daha parlak, kırmızıysa daha hoş bir tona sahip. Tadına gelirsek, tattığım her şeyden öte bir lezzeti var. Eğer onları görme- sem ve tatmasam, Dokuz Diyar içinde senin elmalarından daha güzeli olduğuna asla inanmazdım.”

Loki konuştuğu Iduna'nın yüzü hayret ve endişeyle doluyordu. Konuşmasını bitirdiğinde Iduna dayanamayıp patladı: “Ne! Ne demek istiyorsun Loki? Benim elmalarımın daha güzeli olamaz! Tüm tanrılar bunda hemfikir; her yeri gezmiş olan Odin bile aynı şeyi düşünüyor.”

“Tanrılar öyle diyorlar, ama bunu nasıl kanıtlatabilirler ki?” diye sordu Loki, gülümsüyordu. “Daha iyilerini gördüm ve yedim. Asgard surları ve nehrinin hemen ötesindeki bir koyda yetişiyorlar. Elma bulmak için oraya bakmak hiç kimsenin aklına gelmez. Onları geçen gün, kaybettiğim bir şeyi ararken şans eseri buldum.”

“Ah, Loki!” diye haykırdı Iduna, gözleri yaşlarla doluydu. “Benim elmalarımın daha güzeli olduğu düşüncesine dayanamıyorum. Merak ediyorum, acaba onlar da gençlik elmaları mı?”

“O kadarını bilemiyorum,” diye cevap verdi Loki. “Ama şunu söyleyebilirim, onlara rastladığımda epey bitkin düşmüştüm; ilk ısırığın ardından bir tarlakuşu kadar dinç hissettim. Bu yüzden sanıyorum ki tıpkı diğer özelliklerinin yanı sıra gençleştirici ve dinçleştirici özellikleriyle de senin elmalarından daha iyiler.” Iduna’nın yüzündeki endişeyi görünce ekledi: “Yine de endişeye kapılmana gerek yok. Bu denli muhteşem bir meyvenin tek sahibi olmak gibi bir konumu kaybetmenin, seni ne kadar üzeceğini biliyorum. Bu sebeple, seni düşünerek bu keşfimden hiç kimseye bahsetmedim. Altın elmalara yalnızca sen, büyüleyici Iduna, her zaman hazineni paylaşacak kadar cömert ve zarif olan sen sahip olmalısın!”

“Ne kadar nazıksın Loki!” dedi Iduna, gözleri hâlâ yaşlıydı. “Bana onlardan getiremez misin? Böylece ne kadar iyi olduklarını kendim görmüş olurum. Görünüşe göre bekleyemeyeceğim!”

“Bir düşüneyim,” dedi Loki, dalgın dalgın. “Bu gece Midgard’a gitmeliyim. Nasıl yapabiliriz acaba?” Sonra hemen ekledi: “Elmaları almaya gidip onları buraya geri getirecek zamanım olmayabilir, ancak şöyle yapabiliriz, sen benimle gelirsin. Senin Asgard’a sağ salım döndüğünü görecektim kadar bekleyebilirim, zaten surların içine tekrar girdiğinde yalnız başına eve gitmek senin için bir sorun olmaz. Hatta eğer dilerse surların dışına çıkmaya bile gerek kalmaz. Sen içeride beklerken ben elmaları sana getiririm. Oraya vardığımızda hangisini yapacağımıza karar verirsin.”

Bu plandan hiç şüphelenmeyen Iduna, Loki’yle gitmek için hazırlandı. Omuzlarına hafif bir yeşil pelerin taktı, çiçek işlemeli elbisesi pelerinin altında çok canlı görünüyordu. Sonra, “Elmalarımı saklamalı mıyım, yoksa onları yanıma mı almalıyım bilemedim şimdi,” dedi.

“Ah, yanına al,” dedi Loki. “Böylece aklın onlarda kalmaz.”

Yola çıktılar. Iduna, böylesi uzun bir gezintiye çıktığı için yarı korkmuş, yarı memnundu. Çünkü evini nadiren terk ederdi, surların ötesine ise yıllardır geçmemişti.

“Acaba Bragi geri döner de beni evde bulamazsa ne düşünür,” diye mırıldandı. “Umarım karanlık olmadan eve dönebilirim!” Bunları söylerken neredeyse geri dönecekti. Ne var ki Loki çok neşeliydi, yaptığı şakalar ve anlattığı hikâyeler Iduna’ya korkularını unutturdu.

Uzun bir yürüyüşten sonra, ki tanrılar ölümlülerden çok daha hızlı yürürler, şehrin surlarına vardılar.

“Şimdi,” dedi Loki, “hangisini tercih ediyorsun? Burada mı kalacaksın, benimle mi geleceksin? Benim için fark etmez, tabii eğer elmaların yetiştiğini kendi gözlerinle görmek istiyorsan başka. Bir de muhtemelen böylesi ıssız bir noktada tek başına beklemek istemezsin.”

“Burada tek başıma kalmaktan biraz korkuyorum,” dedi Iduna. “Üstelik elmaların yetiştiğini kendi gözlerimle görmek istiyorum. Sanırım seninle geleceğim. Eğer dediğin kadar yakınsa, oraya gitmekle bir şey kaybetmem.”

Loki, yüksek surları aşması için Iduna’ya yardım etti. Tuhaf bir şekilde, tam da surların ardında indikleri yerde ilginç bir kayık onları bekliyordu. Eğer Iduna az da olsa şüphe duymuş olsaydı, bu kayığın orada ne aradığını merak edebilirdi. Oysa durup düşünmedi, Loki’yle birlikte kayığa bindi. Kayık karşıya, hızlı akan nehrin tehlikeli sisleri arasından, bir kuğu dینگin bir gölü nasıl geçerse o rahatlıkla geçti. Çünkü aslında bu, sıradan bir kayık değildi. Thiassi tarafından sırf bu amaç için yapılmıştı.

Kıyıya çıktıklarında Loki, koruluğu gösterip “Elmalar işte orada,” dedi. Koruluğa doğru gittiler, çok geçmeden ikinci güneşinin ışıkları, ağaclar ve sık çalılıklar yüzünden kayboldu.

Iduna yorulmuştu, oldukça bitkin bir ses tonuyla “Daha çok var mı Loki?” diye sordu.

“Hayır, çok az kaldı,” diye cevap verdi Loki. “Ama yorulduysan şu küçük açıklıkta oturabileceğin, yosun kaplı hoş bir yer var. Bir süreliğine dinlenebilirsin, bu sırada ben de şuradaki büyük kayanın öte tarafında fışkıran kaynaktan biraz su getiririm.”

Iduna oturdu, altın elmalarıyla dolu sepetini kucağında tutuyordu, güzel başını bir ağaca yaslamıştı. Açıklıktan yukarı baktığında, masmavi gökyüzünde tembel tembel süzülen beyaz bulutları görebiliyordu. Bir süre sonra gözleri kapandı, derin bir uykuya daldı.

Birdenbire, pır pır eden bir ses yüzünden uyandı. Kafasını yukarı kaldırdığında artık mavi gökyüzünü göremiyordu, karanlık bir bulut açıklıktan hızla kendisine doğru geliyordu.

“Loki! Loki! Geri gel!” diye haykırdı.

Cevap yoktu, bulut çabucak aşağı indi. Ağaçların tepesine dokunduğunda Iduna'nın kucağına birkaç tüy düştü. Iduna hayret ve korkuyla bakarken bu bulut, ıslıl ıslıl gözleri olan kocaman bir kartal şeklini aldı. Iduna dehşetle çığlık attı, yosun kaplı oturağın üzerine çaresizce sindi. Kartal kadını kapınca, kadının oturduğu yere yakın bir noktaya küçük bir ok düştü.

Iduna, hızla Jotunheim'e doğru götürülüyordu. Kartal artık çok uzaklardaydı, öyle ki bir kırlangıç kadar küçük görünüyordu. İşte tam o sırada, büyük kayanın arkasında biri belirdi. Loki, kötücül zafer ifadesiyle, yerdeki ökseotundan yapılma okunu aldı.

TANRILAR YAŞLANIYOR

Iduna'nın eşi Bragi* o gece eve döndü, ancak eşi güleç yüzü ve altın rengi saçlarıyla onu kapıda karşılamak için orada değildi. Bragi, eşini bahçede ve sarayda aradı. Etraftaki kişilere, Iduna'nın hizmetçilerine sorup soruşturdu, nihayetinde tüm tanrılara ve tanrıçalara gitti ama hiç kimse, Iduna'yı her zamanki neşesiyle bıraktıkları öğle vaktinden beri onu görmemişti. Thor, Iduna'nın bahçesini terk ettiği sıralarda Loki'nin alçak bir oturakta yarı uyur bir halde oturduğunu hatırladı.

“Thor,” dedi Bragi. “Eğer bu işte bir fenalık varsa, altından mutlaka Loki çıkacaktır! Onu bulmalıyız!”

Loki'nin evine gittiler, onun kocaman bir ateşin yanı başında oturduğunu gördüler. Loki, onları gördüğü için şaşırmış gibiydi, Iduna'nın kaybolduğunu söylediklerindeyse gözleri fal taşı gibi açıldı.

“Bu çok tuhaf!” dedi. “Bahçeden en son ayrılan kişi bendim, o sırada her şey gayet olağandı. Asgard'ın yakınlarında şüphe uyandıran hiçbir şey de görmedim.” Kısa bir duraksamanın ardından ekledi: “Gerçi eve doğru yürürken büyük bir kartal görmüş-tüm, ama çok yakınlaştığını sanmıyorum.”

* Şiir tanrısı. Ozanların en yücesi. (y. n.)

Loki o kadar masum görünüyordu ki Thor ve Bragi, onun da Iduna'nın nerede olduğuna dair kendilerinden daha fazlasını bilmediğini sandılar.

O gece ve ertesi gün, hatta geri kalan günlerde de Iduna'yı aramaya devam ettiler, fakat onunla ilgili tek bir ize bile rastlanmadı. Tanrıların şehrine büyük bir keder çökmüştü. Onun sayesinde bu mutlu şehri hiç bırakmayan ılık yaz, onun gidişiyle birlikte yerini kasvetli kasım ayına bırakmıştı. Kuzeyden soğuk rüzgârlar esiyor, narin çiçekler donuyordu. Tepelere ve çayırıklara çürüme hali hâkim olmuştu; ağaçlar sarı yapraklar döküyor, böylece çıplak ve kahverengi kalıyorlardı. Yılın her ayı meyveler ve çiçeklerle dolu asmalar, artık cansız saplarını sarsak duvarlar üzerine sarıyordu. Göllere ve derelere soğuk bir nefes dokunuyor, üstlerini ince bir buz tabakasıyla örtüyordu. Ayrıca kuşlar, ilk kez tanrıların yaz diyarını bırakıp güneye uçmuştu. Güneş bile artık soluk, hasta bir ışıkla ışıldıyor, öğle vaktinde dahi tenleri zar zor ısıtıyordu. Geceler, uzun ve karanlık bir hal almıştı.

Doğa, Iduna'nın yasını tutuyorsa da tanrılar, onun yokluğunu daha fazla hissediyordu. Iduna, tanrılara altın elmalarını verdiği sürece yaşlılık ve bitkinlik onlara uğramazdı. Her biri, hayatı dolu dolu yaşıyordu. Iduna gittikten sonra ise Herkesin Babası, bilge Odin, yaşlanmaya başlamıştı. Sakalı, Mimir'in sakalı kadar beyazladı. Azametli çehresinde bir hüznün vardı. Tanrıların annesi, görkemli Frigga'nın yüzü kırıştı, saçları grileşti. Hatta kudretli yıldırım tanrısı Thor'da bile yaşlılık belirtileri görülüyordu,

buna rağmen hâlâ çok güçlüydü. Çok geçmeden durum öylesine ümitsiz bir hal aldı ki Odin, bu kötülüğü düzeltmek adına neler yapabileceklerini düşünmek için bir konsey toplamaya karar verdi.

Tanrılar ve tanrıçalar toplandı, Asgard'da yaşayanların yanı sıra evleri çok uzakta olanlar da gelmişti. Bifrost'u gözetleme görevini terk etmesi mümkün olmayan Heimdall dışında herkes oradaydı. Niord, aşağı diyarların batı bölümünde, sahillerinde kuğuların şakıdığı bir denizin yanında bulunan ve rüzgârla dövülen sarayından gelmişti. Frey, ışık elflerinin diyarı Alfheim'den gelmişti. Sessiz Vidar ise Odin'in çağrısı üzerine dağların arasında bulunan, asmalarla çevrili ıssız evinden çıkmıştı. Hepsi oradaydı, hepsinin yüzünde de yaşlılık ve bitkinlik izleri görülüyordu.

Æsir toplanmıştı, fakat biri eksikti. Loki orada değildi. Üstelik Iduna'nın gidişinden neredeyse hiç etkilenmemiş gibi görünüyordu. Saçları hâlâ kıvılcık bir ateş gibi parlıyordu, gri renkten eser yoktu. Kıpır kıpır gözleriye ışıltılarından hiçbir şey kaybetmemişti.

Herkes sessizdi. Sonra Odin ayağa kalktı, halsizdi ancak hâlâ haşmetliydi, çehresi ona pahalıya mal olmuş bilgelikle aydınlanıyordu. "Çocuklarım," dedi, "Iduna gitti, diyarımız yaşlandı. Tanrılar güçten düştü. Kış rüzgârları, Gladsheim etrafında ulumaya başladı. Ölümün gölgesiye üzerimizde. Iduna'yı kim geri getirecek?"

Odin konuşmasını bitirince tanrılardan biri oturduğu yerden kalktı. Onlar arasında çok sık bulunma-

yan biriydi, zira Gladsheim'den uzakta, Asgard'ın yüksek surlarının yanında yaşıyordu.

“Konuşabilir miyim, Ulu Odin?” diye sordu.

Odin başını eğdi, o da devam etti: “Tenha evimdeyken Iduna'nın gittiğini duymuştum, buna rağmen çok yakın zamana kadar, gördüğüm bazı tuhaf şeylerin onun ortadan kayboluşuyla ilgili olduğunu fark edemedim. Söyleyeceklerim, belki bu gizemi çözebilir.”

“Bir öğleden sonra, geç bir vakitte, kalemin yanındaki uzun surlara tırmanıp karanlık Asgard Nehri'ne doğru baktım. Birdenbire çok tuhaf bir karnat sesi dikkatimi çekti, öyle ki hızla uçan bir kuştan çıktığı belliydi. Kafamı kaldırdığımda pençeleriyle bir nesneyi taşıyan devasa bir kartal gördüm. Taşıdığı şeyin ne olduğunu anlayamamıştım. Kartal küçücük bir nokta haline gelene, en sonunda da kuzey ufkunda kaybolana dek onu izledim. Tekrar aşağı baktığımda başka bir tuhaf görüntüyle daha karşılaştım, tehlikeli nehri tıpkı sıradan bir nehirmiş gibi kolayca geçen bir kayık gördüm. Karanlık çöküyordu, fakat kayıktan atlayan kişinin Loki olduğunu anladım. Kayığı çalılıkların arasına gizledi, sonra hızla surlara tırmanıp Asgard'ın merkezine doğru yol aldı. Loki'yi aramızda göremiyorum, bu da onun, Iduna'nın ortadan kayboluşuyla ilgisi olduğu ihtimalini daha da güçlendiriyor.”

Tanrı yerine oturunca Thor ayağa fırladı, gözlerindeki o eski ateş hâlâ ışıldıyordu. “Odin,” diye hay-

kırdı, “Bragi ve ben Loki’yi arasak iyi olmaz mı? Eğer tüm bunlar onun başının altından çıktıysa, bedelini ağır ödeyecek!”

Odin izin verdi, bunun üzerine Thor ve Bragi salondan ayrıldılar. Çok geçmeden Loki’yle birlikte geri döndüler, Loki’nin tavırlarına duruma hiç ama hiç uymayan umursamaz bir neşe hâkimdi. Odin, biraz önce konuşan tanrının anlattıklarını sakince tekrarladı. Bunun üzerine, Iduna’yla nehri geçtiğini inkâr etmenin faydasız olacağını anlayan Loki, tüm olayı anlattı. Odin ve diğer tanrıyla birlikte seyahat ederken bir anda ortadan kaybolduğu gün aslında Thiassi tarafından ele geçirildiğini, bu yüzden kendisini kurtarmak için Iduna’yı Thiassi’nin ellerine teslim etmek zorunda kaldığını açıkladı.

Thor, çekicini kaldırıp suçlu tanrıya doğru ilerledi. Bunu gören Loki, epey korkup merhamet için yalvardı, kendisine biraz zaman tanırılsa Iduna’yı geri getirmenin bir yolunu mutlaka bulacağını söyledi.

“Loki,” dedi Odin, sert bir ses tonuyla. “Sana zaman vereceğiz, ama eğer bir ayın sonunda onu geri getirmezsen, korkunç işkencelerle öldürüleceksin.”

Loki, bir süre sessiz olunmasını istedi, böylece Thiassi’yi alt edebilecek bir yol düşünebilecekti. Bu kolay bir iş olmayacaktı, çünkü Thiassi büyük bir büyücüydü. Loki, başını ellerinin arasına aldı, sonra birdenbire kafasını kaldırıp konuştu. “Bir planım var, ama şekil değiştirmem gerekiyor. Eğer Freyia bana doğan tüylerini ödünç verirse, kartal tüylerine

sahip Thiassi'yle aşık atabilirim.” Büyük zanaatkârı zekâsıyla alt edeceği düşüncesine neşeyle güldü. Sonra devam etti: “Birkaç rün biliyorum, bunları kullanarak Iduna'yı cevize çevirebilirim, böylece onu kolayca geri getiririm. Bırakın gideyim, beni kayaların ve ağaçların üzerine sürten o devî maskaraya çevirmek için uzun zamandır bekliyorum.”

Tanrılar, Loki'ye soğuk soğuk baktılar, zira onun asıl amacı Iduna'yı kurtarmak değildi.

Gelgelelim çok kısa zaman sonra bir doğan, Jotunheim'in ıssız dağlarına doğru uçmaya başladı.

loki, iduna'yı zerî zeciriyor

Thiassi'nin o sıralarda yaşadığı ev, devlerin meskeni Jotunheim'deydi. Bu topraklar, büyük nehirle Midgard'dan ayrılıyor, Asgard ile aşağı diyarlar arasında uzanıyordu. Tanrılar cücelerin lehine karar verdiklerinde Thiassi buraya gelerek kendini kasvetli, taştan bir kaleye kapattı. Burada zamanının çoğunu düşmanlarına karşı kullanılacak silahlar yapmaya harcıyordu. Kalesi denize yakındı ve sahilin gri kayalıkların ortasında sivri uçlu bir dağ gibi yükseliyordu. Kayalıklardaki gedikler birkaç bodur ağaç ve biraz da çalıya ev sahipliği yapıyordu, vadilerin üzeri ise yabani çimlerden oluşan bereketsiz yamalarla kaplanmış gibiydi. Diyara her zaman soluk bir şafak hâkimdi, her şeyin üstü kurşun rengi bir gökle kaplıydı.

Loki hızla uçtu, Asgard'dan çok uzak olmasına karşın Jotunheim'e varması çok uzun sürmedi. Kıyıya yaklaşınca büyük daireler çizdi, denizin açıklarında uçuyordu. Orada Thiassi'nin balık tuttuğunu gördü, Loki çok şanslıydı; çünkü Thiassi evde olsaydı, o fark etmeden Iduna'ya ulaşmak çok zor olurdu.

Sonrasında kalenin etrafında süzüldü, her geçen dakika daha da yaklaşıyordu, her yanı dikkatle ince-

ledi. Pencere olarak kullanılan kaba saba bir açıklığın önünden geçtiği sırada, gri alacakaranlığın içinde gün ışığını andıran bir parıltı gördü. Loki, eşige konup içeri baktı. Orada, Iduna'nın eski püskü bir kanepede uzandığını gördü, uyuyordu. Yanakları gözyaşlarıyla ıslanmıştı, altın elmalarıyla dolu sepetini göğsüne bastırmıştı. Uzun sarı saçları, çıplak odayı ışıkla dolduruyordu; saçlarından çıkan bu ışık, açıklıktan dışarı çıkıyor, kasvet topraklarının üzerine küçük bir gün ışığı gibi saçılıyordu. Uykusunda hıçkıra hıçkıra ağlıyordu, Loki kadının "Asgard" diye sayıkladığını duymuştu.

Hiç vakit kaybetmeden uçup odaya girdi, gerçek görünüşüne bürünüp kibarca kadını uyandırdı. Iduna bir süre dalgın dalgın baktı, sonra yüzünü korku ve sitem kapladı. "Hain Loki," diye haykırdı. "Neden buradasın? Senin yüzünden Asgard'dan çok uzakta tutsak edildim."

"Sitem ederek zaman kaybetme güzel Iduna," dedi Loki. "Seni yalnızca ben kurtarabilirim, eğer dediklerimi yaparsan kurtaracağım da." Iduna'nın çehresine hâlâ güvensizliğin hâkim olduğunu görünce ekledi: "Bana güvenebilirsin, çünkü eğer seni sağ salım Asgard'a götürmezsem korkunç işkencelerle ölüme yollanacağım. Tüm tanrılar yaşlandı, Asgard'ı keder kapladı. Tüm bu olan bitenden sonra bana teşekkür bile edebilirsin, çünkü o değerli meyvelerinle geri döndüğünde seni her zamankinden daha çok el üstünde tutacaklar."

Böylece Iduna'nın korkuları dindi. Başka bir ka-

çış ümidi de olmadığından Loki'ye güvenmeye karar verdi.

Loki, "Şimdi, ben seni küçük bir cevize çevirecek rünleri okurken sen de sepetini sıkı sıkıya tut. Böylece seni sağ salim eve taşıyabilirim," dedi. Iduna, gitgide küçüldüğünü hissettiğinde titremeye başlasa da Loki'nin dediklerini yaptı. Loki tekrardan doğan kılığına bürünerek hemen güneye doğru uçmaya başladı. Thiassi'nin kendisini görmediğinden oldukça emindi.

Avını kovalayan bir şahinden ya da çocuklarının yanına dönen bir kartaldan daha hızlı uçuyordu. Zaman zaman kafasını çevirip kartal şeklindeki Thiassi'nin kendisini takip edip etmediğine bakıyordu. O kadar uzaklaşmıştı ki artık devasa kale ufukta zar zor görölüyordu; tam o an kalenin üstünde küçük, siyah bir nokta belirdi. Thiassi geliyordu.

Artık zorlu bir yarış başlamıştı. İkisi de saatler boyunca hiç durmadan uçtu, neşesiz gökyüzünün kurşuni bulutlarının bile üstünde süzölüyorlardı. Loki tanrısal gücünü, Thiassi ise devlere has kuvvetini ortaya seriyordu. En sonunda Asgard'ın ışıltılı kuleleri, güney göklerinde parıldamaya başladı. Loki, zamanında yetişebilecek miydi?

Tanrıların şehrinde, Loki yola çıktığından beri bir bekleyiş hâkimdi. Onun azimli ve yetenekli olduğunu biliyorlardı, ancak Thiassi de acımasız ve güçlüydü. Sonuç şüpheliydi. Tanrılar, Asgard'ın Jotunheim'e doğru bakan surlarının yakınında toplanmışlardı. Yalnızca Odin onlarla değildi, Ulu Taht'ın tepesine

oturmuştu. Karanlıklar arasında Jotunheim'in dağlarını ve kalelerini görebiliyordu. Soğuk rüzgârlar esiyordu. Asgard, akşama doğru azalan ışık yüzünden iç karartıcı görünüyordu. Tanrıların görkemli evleri her zamanki gibi güzelce yükseliyordu; gelgelelim Ida düzlükleri, üzerlerine saçılmış birkaç kar tanesi dışında, kahverengi ve çıplaktı. Havada yaza dair hiçbir ses yoktu, kuşlar uzaklara uçmuştu, hatta cırcırböcekleri bile susmuştu.

Odin, gözlerini uzak dağlara sabitlemiş, Loki'nin dönüşünün ilk işaretini yakalamak için bekliyordu. Loki'nin görevinin önemini herkesten daha iyi anlıyordu. Yaşlanmış, üzüntüden kırıışmış yüzünde, hissettiği büyük endişenin izleri görülüyordu. Kuzgunları henüz günlük seyahatlerinden geri dönmemişti, ama iki kurdu ayağının dibinde uzanıyor, efendilerinin yüzünü hevesli gözlerle izliyordu. Odin'in hemen yanındaysa haberci tanrı Hermod duruyordu.

Birdenbire Herkesin Babası'nın sert yüzünde bir ışıltı belirdi, gözlerinde savaş ateşine benzer bir ışık parıladı. "Koş Hermod!" diye bağırdı. "Æsir'e haber ver, Loki geliyor! "Sonra hemen ekledi: "Ama bir dakika, Thiassi'nin de kartal şeklinde onu kovaladığını söyle! Tanrılar, çok geçmeden Asgard surlarından onları göreceklendir."

Hermod, bunları tanrılara iletmek için koşturdu. Artık tanrılar, bekledikleri görüntüyü görmek için izledikleri kuzey ufkunu her zamankinden daha hevesli gözlerle tarıyorlardı.

Hermod, Odin'in yanına geri döndü, ama çok geçmeden tekrar diğer tanrılara katılıp şöyle dedi: "Ulu Odin, Loki Asgard'ı terk etmeden önce ona önemli talimatlar vermiş. Ona şehre yakınlaşıncı alçaktan uçmasını söylemiş, zira akıntılı nehrin sisleri ona zarar vermez; ama eğer Thiassi çok alçaktan uçarsa bu sisler, artık Æsir'in bir düşmanı olduğundan, onu yakacaktır."

Birkaç saniye sonra kuzeyde iki benek belirdi. Tanrıların yaşadığı endişe akıl almazdı! Tüm gözler, hızla ilerleyen iki kuşun üzerindeydi. Æsir orada diki-lirken halsizlik belirtileri gösteriyor, Iduna'nın onları terk ettiği zamana kıyasla çok daha yaşlı görünüyordu. Soğuk, giysilerini aşırıp bedenlerine işliyordu; fakat bunu hissedemiyorlardı. Artık batıdaki karanlık bulutlar ardında yorgun argın batan Güneş'i de göremiyorlardı, sanki Güneş bile yaşlanmıştı. Hepsinin zihninde tek bir düşünce vardı: "Loki dayanabilecek miydi? Asgard'a, görünüşe göre daha hızlı uçmakta olan güçlü Thiassi'den önce varabilecek miydi?"

Loki gitgide yaklaştı. Epey hızlı uçuyordu. Kartal her ne kadar ona yetişiyor olsa da Asgard'a çok az bir mesafe kalmıştı. Alçaktan uçması gerektiğini hatırlayacak mıydı? Evet, hatırladı. Birdenbire, karanlık nehre yaklaşıncı aşağı doğru süzüldü. Tanrılar kollarını açmış, nefeslerini tutmuşlardı. Thiassi de alçaktan uçmaya başladı, tehlikeli sisi unutmıştu. Nihayetinde Loki, nehri ve surları geçerek bitkin bir halde yere düştü. Fakat tanrılar, öylesine büyük bir dikkatle Thiassi'yi izliyorlardı ki Loki'ye dikkat et-

mediler. Thiassi nehrin üzerine gelince sisler, büyük bir şiddetle alev alarak kartalın kanatlarını yaktı. Ne var ki Thiassi artık ne durabilir ne de geri dönebilirdi, katettiği mesafe çok fazlaydı. Kavruk kanatları onu duvarın üstüne taşıdıysa da tanrıların ortasına düştüğünde ölmüştü.

Tanrılar, Loki'ye döndüklerinde onun çoktan gerçek kılığına dönmüş olduğunu gördüler. Hemen yanındaysa Iduna sevinçle ışıldıyor, her zamanki o zarif gülümsemesiyle, altın elmalarla dolu sepetini tutuyordu. Sanki birdenbire gençleşen güneş, batıdan yayılan bir ışık seli yolluyordu. Bulutlar altın rengine dönmüştü. Gladsheim uzaklarda parılıyordu. Gençlik ve yaz, tanrıların evine tekrar gelmişti.

THOR ve THRYM

Thor ve Loki, macera arayışı içinde Jotunheim'e gitmişlerdi. Eve dönerken gece çöktü, onlar da bir ormanın hemen yanında uzanıp uyudular. Thor uyandığında elini çekicine attı, ama çekiç orada değildi. Öfkeden çılgına döndü. Ateşli gözlerinden ve sakalından yıldırımlar çıkıyordu, sanki bir rüyadaymış da uyanmak istiyormuş gibi alnına vuruyordu.

"Loki! Loki!" diye haykırdı. "Uyan! Sana söyleyeceğimi dinle! Yerlerde ve göklerde bunu bilen tek kişi yok! Æsir'in çekici çalındı!"

Loki, şaşırmış ve afallamıştı. "Çalındı mı!" diye karşılık verdi. "Senin çekicin? Olamaz!"

Sonrasında etraftaki çimenlerin her yanına baktılar, fakat çekiçten eser yoktu.

"Thor," dedi Loki. "Eğer Freyia'nın kuş giysisi bende olsaydı, çekicin nerede olduğunu bulabilirdim. Sence onu bana ödünç verir mi?"

"Çekici mutlaka bulmalıyız," dedi Thor. "Eğer bulamazsak, Jotunheim'in devleri bize karşı galip gelirler. Freyia, bana yardımcı olmayı reddetmektir."

Sabah çok erkenden şehre girip Freyia'nın sarayına gittiler. Orada her gün bir sürü savaşı ziyafet çekiyordu; savaş alanında ölen ölümlüler ile ölüme dek sevdiklerine sadık kalan âşıklar oradaydı. Thor ve Loki büyük salona girince Freyia onları karşılamak için ayağa kalktı. Thor'un çehresinin asık olduğunu fark ettiğinde "Canını sıkan şey nedir, Asa* Thor? Belli ki içine dert olan bir şeyler var!"

Thor cevap verdi: "Çekicim Mjölnir çalındı. Düşmanlarımızın eline geçti!"

"Mjölnir çalındı mı?" diye haykırdı Freyia. "Bu nasıl olabilir? O çekici, yüce Thor'dan kim alabilir?"

"Uyuyordum, uyandığımda çekiç gitmişti. Daha fazlasını bilmiyorum."

Freyia, bunun ne anlama geldiğini çok iyi biliyordu. Bir süre düşündü, sonra "Thor, sana nasıl yardım edebilirim?" diye sordu.

"Bana kuş giysisini ödünç verebilir misin?" dedi Thor. "Onun yardımıyla, çekici bulabiliriz."

"Altından bile olsa yine sana verir, gümüşten bile olsa yine senin ellerine emanet ederim," diye cevap verdi Freyia.

Thor ve Loki, kuş giysisini yanlarına alarak Freyia'nın sarayından ayrıldılar. Kısa bir mesafe aldıktan sonra durdular, Loki giysiyi üstüne geçirip Jotunheim'e doğru uçmaya başladı.

* Æsir tanrısı, Æsir'den. (ç. n.)

Buzul topraklarına vardığında Thursar* Hükümdarı Thrym'ü gördü; bir tepe üzerinde oturuyor, tazıları için altın kemerler örüyor, atlarının yelesini tarıyordu. Şekil değiştirmesine rağmen Loki'yi tanı-mıştı. "Æsir'in durumu nasıl? Ya da elflerin? Ayrıca Jotunheim'e neden tek başına geldin?" diye sordu.

"Æsir kötü durumda, elfler de öyle," diye cevapladı Loki. "Söylesene, Thor'un çekicini nereye sakladın?"

Thrym yüksek sesle kahkaha atarak şöyle dedi: "Thor'un çekicini toprağın sekiz mil altına sakladım. Freyia benimle evlenmediği sürece, o çekici kimse oradan çıkaramaz."

Bunu duyunca Loki de güldü, zira Thor'un çekicini kaybetmesi aslında onu üzmüyordu. Asgard'a geri uçtu.

Loki, Thor'un sarayının yakınına gelmişti ki Thor, onu görüp seslendi: "Gayretlerin sonuca ulaştı mı? Anlatacağını havadayken anlat; çünkü oturan kişi birçok şeyi unuttur, yatan kişi de yalan söyler."

Loki havadayken cevap verdi: "Çabalarım meyvesini verdi. Çekicin, Thursar Hükümdarı Thrym'ün ellerinde. Buna karşın, ona Freyia'yı eş olarak götürmeyen hiç kimse o çekice ulaşamazmış." Hemen sonrasında Loki yere inip kuş giysisini çıkardı, Thor'la birlikte Freyia'nın sarayına gittiler.

* Jotunheim'de bulunan dev türü Thurs'lara ev sahipliği yapan krallık. (ç. n.)

Freyia, onları görünce ikisini de selamladı. Doğan giysisine tekrar kavuştuğu için memnundu. Ancak Thor'un suratı asıktı. "Freyia, düğün elbiselerini giy, çünkü ikimiz Jotunheim'e gitmeliyiz," dedi.

Freyia, Thor'un neden bahsettiğini anlamadı. Thor, ona dev Thrym'ün eşi olmayı kabul etmezse Mjöllnir'i asla geri alamayacağını anlattı.

"Bu yüzden hazırlan ve benimle gel!" dedi Thor. "Aksi takdirde Asgard devler tarafından yağmalanacak. Eğer çekicim olmazsa onlara kim karşı koyacak?"

Thor konuşurken Freyia öfkeden deliye döndü. Kudretli bir tanrıçaydı, uzun ve güçlüydü. Öfkesi arttıkça bulundukları salon titremeye başladı, taktığı müthiş Brisingamen Kolye* parçalara ayrıldı. "Seninle asla Jotunheim'e gelmeyeceğim!" diye haykırdı. "Asla Thrym'ün eşi olmayacağım!"

Thor ve Loki saraydan ayrıldılar, Herkesin Babası bilge Odin'in yanına gittiler. Odin, olanları duyunca tüm tanrıları ve tanrıçaları konseyine çağırdı; çünkü Asgard'ın güvenliği, Thor'un çekicini geri almaya bağlıydı.

Konsey toplandı. Birçok kişi hiç yararı olmayan şeyler konuşunca Heimdall ayağa kalktı. Heimdall, Vanir'in bilgeliğine sahipti.

"Sanırım, çekici nasıl geri alabileceğimizi biliyorum," dedi. "Thor, Freyia'nın giysilerini giysin; her

* Cüceler tarafından yapılmış ünlü bir kolye. (y. n.)

yanında ziller şingırdasın, bağrına değerli taşlar kon-sun, boynuna meşhur Brisinga kolyesini taksın, başına da şık bir külah yerleştirsın. Bu şekilde giyinirse belki devi aldatıp güçlü çekiç Mjöllnir'i geri alabilir."

Bu sözler, Thor'un hoşuna gitmedi. "Eğer gelinlik giyersem tüm Æsir benimle alay eder," dedi.

Loki, Thor'u kadın elbiseleri içinde hayal edip içten içe bayram etti. "Böyle şeyler söyleme Thor! Eğer Mjöllnir'i geri almazsan çok kısa bir süre sonra Asgard'ın başına devler geçecek," dedi.

Tüm Æsir, Heimdall'ın sözlerinin bilgelik dolu olduğunu kabul etti. Büyük tartışmalardan sonra Thor, Freyia'nın elbiselerini giymeyi kabul etti. Ünlü Brisinga kolyesini boynuna taktılar, her yanında ziller şingırdıyordu, koynunda değerli taşlar parıldıyordu, başındaysa şık bir külah vardı.

Loki çok memnun olmuştu, Thor'a dönüp "Ben de senin hizmetçi kızın olacağım, ikimiz birlikte Jotunheim'e gideceğiz," dedi.

Thor'un keçileri taşlık otlaklarda bulundu, hemen eve götürülerek koşum kayışları takıldı. Thor ve Loki, savaş arabasına atladılar. Keçiler, yolda tıpkı dağ rüzgârları gibi esiyordu. Kayalıklar titriyor, toprak alev alıyordu. Ne de olsa kudretli yıldırım tanrısı, tüm öfkesiyle Jotunheim'e doğru gidiyordu.

Thursar Efendisi Thrym, geldiklerini görünce memnun oldu. Çünkü kalpten arzusunun nihayet gerçekleştiğini düşündü, Freyia ile evlenecekti.

“Devler, kalkın!” diye haykırdı. “Oturakları süsleyin! Zira Noatun’lu Niord’un kızı Freyia, benim eşim olacak. Tüm devler eğlensin diye altın boyunuzlu inekleri ve simsiyah öküzleri buraya getirin. Birçok gerdanlığım, bir dolu hazinem vardı, ancak Freyia’dan yoksundum. O yanımdayken artık hiçbir şey istemeyeceğim.”

Akşam çökerken bir sürü dev, düğün ziyafetine geldi. Onlar için bir dolu bira getirildi. Thor, tek başına bir öküzü ve sekiz somonu bir çırpıda yedi, kadınların çok hoşlandığı tatlıların hepsinden tattı. Üstüne üstlük üç fiçî da bal likörü içti.

Devlerin kralı Thrym, bu kadar çok yiyen bir kadınla karşılaştığı için hayrete düşmüştü. “Hiç bu denli acıkmış bir gelin gördünüz mü? Hiçbir gelinin bu kadar çok yiyip bu kadar çok bal likörü içtiğine şahit olmamıştım!”

Kurnaz hizmetçi, yakında oturuyordu; hemen bir cevap buldu. Thrym’e dönerek “Freyia, Jotunheim’e gelmek için o kadar sabırsızlanıyordu ki sekiz gündür bir şey yemedi,” dedi.

Bir zaman sonra dev, tülün altındaki gelini öpmek için eğildi ama aniden geri çekildi. “Freyia neden bu kadar hırçın görünüyor? Sanki gözlerinden ateş çıkıyor.”

Kurnaz hizmetçi, yine uygun cevabı bulmuştu. “Gözleri delici görünebilir tabii, çünkü Freyia, Jotunheim’e gelmek için o kadar heveslendi ki sekiz gece boyunca uyuyamadı.”

Devin kız kardeşi çıkageldi. Őanssız kadın, gelinden bir hediye isteme cüretinde bulundu. “Ellerindeki kırmızı yüzükleri bana ver,” dedi, “eğer bunu yaparsan dostluğumu ve sevgimi kazanırsın.”

Ardından Thursar Efendisi Thrym konuştu: “Gelini kutsamak için çekici getirin. Mjöllnir’i kadının dizlerinin üstüne koyun. Sonra da bizi Var* namına evlendirin.”

Çekici görünce Thor’un kalbi güm güm atmaya başladı. Mjöllnir’in görüntüsü karşısında ruhu şiddetli bir hazla doldu. Tüm gücüyle ayaklanarak Thursar Efendisi Thrym’i katledip tüm dev ırkını yok etti. En sona devin yaşlı kız kardeşini bıraktı. Kadın, gelin hediyesi yerine Mjöllnir’in vuruşlarını, istediği yüzükler yerine çekicin darbelerini almıştı.

Odin’in oğlu, kudretli çekicini işte böyle geri aldı.

* Var ya da Vor, nişan ve evlilik tanrıçası. (y. n.)

THOR VE SKRYMİR

Thor, o muhteşem sarayında oturuyordu. Odin, bu saray için “Sanıyorum ki sarmallarıyla birlikte Bilskirnir’in* tam beş yüz kırk odası var. Oğlumun evi, gördüğüm tüm evler arasındaki en muazzam ev,” demişti. Buna rağmen yıldırım tanrısı rahat değildi. Çünkü vahşi ve tez canlı ruhu, devlerle savaşımadığı ya da uzak topraklarda macera aramadığı zamanlarda bir türlü hoşnut olmazdı. Bir salondan diğerine geçti, en sonunda iç çekip kendini vahşi bir yaratığın derisiyle kaplanmış koltuğuna attı. Güçlü yapısı, kaslı bir atletin vücudunu andırıyordu; kızıl sakalıysa alev gibi parlıyordu.

Salonun duvarları, eşsiz bir işçilikle yapılmış kalkanlarla doluydu. Bu kalkanlar arasında da gün ışığı vurdukça ışıldayan mızraklar ve kılıçlar asılıydı. Gelgelelim bu müthiş sarayının görkemi, Thor’a artık çekici gelmiyordu. Esneyip özlemle dolu gözlerini kuzeye çevirdi, sanki o uzaklıktan bile düşmanlarının yaşadığı kasvetli dağları görebiliyordu.

Birdenbire kapı eşiğinde birinin gölgesi belirdi,

* “Anlık parlama” anlamına gelir. Adını yıldırımdan alır. (y. n.)

Loki gelmişti. Yıldırım tanrısı, Loki'yi sevmiyordu. Ona güvenmiyordu. Ne var ki ikisinin içinde de bulunan macera aşkı öylesine güçlüydü ki bazen onları birbirlerine yaklaştırıyordu.

"Thor," dedi Loki, içeri girince. "Savaş arabanı hazırlat, Jotunheim'e gidelim. Asgard, Baldur için güzel gelebilir ama ben artık buradan sıkıldım. Yeni bir şeyler arıyorum."

Thor'un neşesiz gözlerinden ateşler çıktı, hemen ayağa kalkarak "İyi dedin Loki! Hazırlan, bir an önce çıkalım," dedi.

Kuzeye doğru yola çıktılar, Thor'un âdeta gürleyen ağır savaş arabasında gidiyorlardı, bu araba çok meşhur keçiler tarafından çekiliyordu. Thor, hiçbir zaman geride bırakmak istemeyeceği üç şeyi yine yanına almıştı: ne zaman savursa her defasında eline geri dönen ve hedefinden asla şaşmayan çekiç Mjöllnir, çekici daha sıkı kavramasını sağlayan demir eldivenler, son olarak da güç kemeri.

Tüm gün boyunca kurak topraklarda ve düzlüklerde yol aldılar, gece çöktüğünde kendilerini neredeyse hiç kimsenin yaşamadığı bir ülkede buldular. Ormanın kenarında bulunan minicik bir ev, görebildikleri tek yerleşim yeri idi. Oraya yaklaştıkları zaman, kapı önünde birkaç baş göründü ancak hemen sonrasında kayboldu. Besbelli ki evin sakinleri korkmuşlardı; bu gayet anlaşılabilir bir durumdu çünkü Thor'un demir savaş arabası gök gibi gürliyordu, üstelik kızıl sakalı ve ateşli gözleri de çöken karanlığın

içinde öylesine parlak bir biçimde ışıldıyordu ki bütününüyle bir yıldırım andırıyordu.

Thor evi göz ardı edip yola devam edecekti, fakat Loki yalvarırcasına haykırdı: “Thor, yalvarım dur! Sen muazzam bir güce sahip olduğundan sıradan tanrıların hiçbir şey yemeden tüm gün boyunca savaş arabanda sarsılıp yorgun düşebileceğini ve acıkabileceğini unutuyorsun!”

Thor içten bir kahkaha patlatarak şöyle dedi: “Yanımdakinin kim olduğunu unutmuşum, Loki tabii ki yemeksiz uzun süre dayanamaz. Bu küçük bir ev, ama sanıyorum ki bize yemek ve barınak sağlayabilirler.”

Savaş arabasından inip içeri girdiler. Köylüler, küçücük evlerinde dik duramayacak kadar uzun boylu olan bu olağanüstü yabancıları gördükten sonra, korkup odanın bir köşesine sinmişlerdi.

Loki konuştu: “Korkmayın güzel insanlar. Bizler yalnızca yemek yemek ve dinlenmek isteyen aç gezginleriz. Size zarar vermeyeceğiz, aksine misafirperverliğinizi cömertçe ödüllendireceğiz.”

Loki'nin ılımlı sözleri ve Thor'un iyi huylu gülümsemesi sayesinde yüreklerine su serpilen köylüler öne çıktılar, ama hâlâ titriyorlardı. Kadın dizlerini büküp kibarca selam verdi: “Asil efendiler, hoş geliniz! Size seve seve yemek verirdik, ama çok az bir yiyeceğimiz vardı ve onu da yedik; evde hiçbir şey kalmadı, görüyorsunuz, çok fakir insanlarız.”

“Zararı yok,” dedi Thor. “Size söyleyeceklerimi yapın, gerisini ben hallederim.” Sonra adama döndü. “Git ve keçilerimin koşum takımlarını çıkar, bu sırada eşin de bir ateş yaksın ve kazanı hazırlasın; biraz et pişirelim.”

Köylüler, etin nereden geleceğini hayal bile edemiyorlardı fakat Thor’un söylediklerini yerine getirdiler.

Loki ateşi yakması için kadına yardım etti, bu sırada Thor adamla birlikte dışarı çıktı. Keçilerin koşum takımı çıkarılır çıkarılmaz, çekiciyle iki keçinin başına vurup köylüye pişirmek için keçileri hazırlamasını söyledi. Çok geçmeden keçilerin etinden çıkan buhar, masanın üzerindeki kocaman bir tabağın üstünde tütüyordu.

Thor, köylü çifte ve iki çocuklarına eti uzattığı sırada şöyle dedi: “İstedığınız kadar yiyin, güzel insanlar. Fakat kemikleri sakın kırmayın. Onların bütün kalmasını istememin özel bir sebebi var.”

Köylünün oğlu Thialfi nadiren et yiyebiliyordu, yani bu onun için büyük bir ziyafetti. Thialfi uyluk kemiğinin üzerindeki eti sıyrıyordu ki Loki, “Kemiğin içindeki ilik, etin en güzel yeridir!” diye fısıldadı. Bunun üzerine, Thor’un buyruğunu unutan Thialfi, kemiği kırıp içindeki iliği emdi.

Thialfi’nin kız kardeşi Raska, pek fazla yemedi. Tüm vaktini hayretten ağzı açık bir biçimde, binek vazifesi gören keçilerini büyük bir iştahla yiyen uzun boylu yabancılara bakmakla geçirdi. Kendi kendine,

ağır demirden savaş arabasını çekecek keçileri artık olmadığı için yarın ne yapacaklarını düşündü.

Leziz yemekten sonra evdeki herkes derin bir uykuya daldı.

Thor, küçük odaya giren ilk şafak ışıısıyla uyandı. Hemen ayağa kalktı ve keçilerin kemiklerini toplayıp derilerinin içine koydu. Sonra yüce çekicini kaldırdı ve rün adı verilen birkaç büyülü sözcüğü tekrar etti. Birdenbire iki keçi, sanki dün gece başkalarına yemek olmak yerine kendileri çok güzel bir ziyafet çekmişler gibi, canlı bir halde oradan oraya sekmeye başladı. Yalnız, Thor keçilerden birinin topalladığını fark etti. Sebebini tahmin etmişti, öfkeden çılgına döndü ve yüksek bir sesle haykırdı: “Kalkın, sefil köylüler! Keçime ne yaptığınıza bir bakın!”

Köylüler, sanki bir gök gürlemesiyle uyanmışlar gibi korktular, öfkeli tanrının önünde titreyerek sindiler.

“Keçimin uyluk kemiğini kim kırdı?” diye haykırdı Thor. Mjöllnir’i öyle sıkı tutuyordu ki elinin boğumları bembeyaz kesilmişti; bu sırada gözlerinden ve sakalından ateşler saçılıyordu, odayı yakabilirlerdi.

Bunun üzerine, cesur bir çocuk olan Thialfi, cesaretini toplayıp konuştu. “Ah! Yüce efendim, keçinizin uyluk kemiğini ben kırdım. Söylediklerinizi unuttum; et çok güzeldi, bu yüzden iligini yemek istedim. Beni cezalandırın, ama diğerlerine zarar vermeyin. Onlar hiçbir şey yapmadılar.”

Çocuğun cesareti ve dürüstlüğü, özünde çok merhametli olan Thor'u etkiledi. "Çok kötü bir şey yaptın, ama cesaretin ve dürüstlüğün için seni affedeceğim. Bir yalancıya ve korkağa katlanamam. Oysa sen çok iyi bir delikanlısın, bu yüzden yaşamını bir hayvan gibi yaşadığın bu kulübede geçirmemelisin. Benimle gel ve tüm diyarları gör. İstersen kız kardeşin de gelebilir. Çok büyük bir evde yaşayacaksınız, öyle ki bu kulübeyi o evin içine koyacak olsak, evin içinde tüm gün boyunca arasanız da bu kulübeyi bulamayacaksınız."

Ardından Thor, köylüye ve eşine bir avuç dolusu altın verdi. "Çocuklarınız, istedikleri zaman sizi gelip görebilecekler," dedi. Tam yola koyulacaklardı ki dönüp "Keçilerimi ve savaş arabamı, ben dönene dek size emanet ediyorum. Sakın ola kemiklerini kırmayın!" diyerek içten bir kahkaha patlattı.

Böylece dördü, sık ormanlığın içine doğru yürümeye başladılar. Ayağı çabuk Thialfi, yolculuk için gerekli yiyecekleri içeren heybeyi taşıyordu. Kuvvetli bir köylü kızı olan Raska da diğerlerine kolayca ayak uyduruyordu. Ormanın içinde uzunca bir süre yürüdükten sonra, Okyanus dedikleri büyük nehre vardılar; bu nehrin hemen ötesinde Jotunheim uzanıyordu. Uzun bir yol olsa da burayı da çok zahmete girmeden geçtiler.

Suyun öte tarafında, geride bıraktıklarına kıyasla çok daha vahşi bir kara parçası bulunuyordu. Her şeyin boyutu devasaydı, çakıl taşları kayalar kadar büyüktü, ağaçlarsa bulutlara uzanıyordu. Ülkenin

büyük kaya parçalarıyla dolu çorak kısmını geride bıraktıktan sonra, müthiş bir sessizliğin hâkim olduğu derin bir ormana vardılar. Bu ormanda ayak bastıkları hiçbir yer yeşil değildi, zemin tamamen kahverengi çam iğneleriyle doluydu. Sık dallar gün ışığını öyle kesiyordu ki bu ormanda öğle vakti bile, alacakaranlığı andırıyordu; ayrıca Jotunheim'in herhangi bir yerinde güneş asla çok parlak bir ışıkla ışıldamazdı.

Tüm gün yol aldılar. Ormanlığın bir kısmı bir diğerine o kadar çok benziyordu ki Thialfi ara sıra uzun bir ağacın tepesine tırmanıp doğru yolda olduklarını onaylamasa, sürekli çember çizebilirlerdi.

Gece çökünce, dalların arasından süzülen loş ışık da tamamen kayboldu ve zifiri bir karanlığın içinde kaldılar. Ağaçlara çarpmadan yol almak imkânsızdı. İlerlemek için sabırsızlanan Thor, durup sabahı beklemeye karar verdi. Karanlığın içinde, uyuyabilecekleri iyi bir yer aramaya başladılar. Loki, el yordamıyla etrafı ararken ağaca benzemeyen bir şeye dokundu. Elini yukarı doğru gezdirdi, dokunduğu şey sanki bir evin girişine benziyordu.

"Bu çok tuhaf!" bağırdı. "Thialfi, ışık yak bakalım! Burada bir evi andıran bir şey var, içinde her kim yaşıyorsa tam bir ağaç düşkünü olmalı!"

Thialfi, Loki'nin isteğini yerine getirdi. Kuru bir dalın parlak ışığı sayesinde geniş açıklığı fark edebildiler. Burası kesinlikle bir tür yerleşim yeri idi, ama farklı bir biçimi vardı çünkü kapının boyutu, evin ön cephesini tamamen kaplıyordu.

“Tuhaf manzaralarla karşılaşmak için seyahat etmek gibisi yok!” dedi Loki. Hep birlikte içeri girince “Evin tuhaf bir şekli var, ama uyumak için güzel bir yere benziyor,” dedi.

Büyük giriş salonuna sere serpe uzandılar, çok geçmeden derin bir uykuya daldılar.

Gece yarısı sularında korkunç bir yer sarsıntısı yüzünden uyandılar, aynı zamanda gök gürültüsünü andıran bir gümbürtü kopuyordu. Hemen ayaklandılar, çok geçmeden bir sarsıntı daha hissetmeyi bekliyorlardı çünkü besbelli ki deprem olmuştu. Buna rağmen, her şey durgundu. Thor, evin ana kapısının önünde uzandı, diğerleriyle daha sessiz olacağını düşündükleri küçük odalar buldular.

Güneşin ilk ışıkları dallar arasından sızmaya başlayınca ve bir nesne diğerinden ayırt edilebilecek hale gelince, Thor hiç vakit kaybetmeden güç kemerini taktı, demir eldivenlerini giydi ve çekicini sıkı sıkı kavradı; gece uykularını bölen tüm o sesin ve sarsıntının nedenini bulmak için ormanda dolaşmaya başladı. Yakınlarda, deprem sonucu açılmış büyük bir yarık bulmayı bekliyordu.

Pek ilerlememişti ki ağaçların arasındaki boşlukta yükselen bir tepeyle karşılaştı. Bu sırada, besbelli tepenin öte tarafından gelen şiddetli bir gürültü işitti. Thor o tarafa ulaştı, loş ışık sayesinde, duyduğu seslerin kocaman kafası olan bir devin açık ağzından çıktığını fark etti. Thor’un tepe sandığı şey aslında bu devin bedeniydi. Devin gözleri kapalıydı, kaşlarıysa

gözlerinin üstünde bitmiş çalıları andırıyordu. Saçları, sıradan bir kişinin saçına değil de ağaçlarla dolu bir ormana benziyordu.

Thor, bir süre boyunca uyuyan deve baktı, sonrasında çekicini alnına doğru nişan aldı. Tam fırlatacaktı ki durdu, uzandı, ağzını devin kulağına dayadı ve gök gürültüsünü andıran sesiyle kükredi: “ADIN NE?”

Dev, devasa adalelerini gerip gözlerini yavaşça açtı. En başta sersemlemiş gibi görünüyordu, ama sonra yüzünde bir zekâ belirtisi görüldü. Yavaşça “Biri mi konuştu?” diye sordu.

“Evet,” diye kükredi Thor. “Ben konuştum. Adın ne?”

Dev, Thor’un sesini duyunca koca kafasını yavaşça çevirerek ona baktı. Uzun uzun baktıktan sonra cevap verdi: “Skrymir.” Sonra ekledi: “Seni tanıyorum, sen Asa Thor’sun.”

“Bana teşekkür etmen gerekir,” dedi Thor. “Devlerle olan tanışıklığımı bu kadar kibar bir tavırla başlatmışlığım pek görülmemiştir, bazı arkadaşların bunu zaten çok iyi bilir.”

Skrymir gülümsedi, ama bu epey bir vaktini aldı. Bir başka duraksamadan sonra, sessizliği “Eldive-nime ne yaptın?” diye sorarak bozdu. Elini yavaşça uzatıp gezginlerin geceyi geçirdiği evi yerden aldı. Neyse ki Loki ve diğerleri çoktan oradan çıkmışlardı. Skrymir’in devasa yüzünde, Thor’un büyük ölçüde

sinirini bozan bir oyalanma ifadesi vardı; ancak Thor, buna aldırış etmiyormuş gibi görünmek için çabalıyordu.

Dev, ayağa kalkıp muazzam bedenini gerdikten sonra nazikçe şöyle dedi: “Siz küçük yaratıklar, benim kadar büyük birinin arkadaşlığını kabul eder misiniz? Size katılmak isterim. Her ne kadar farklı boyutlarda da olsak, birbirimize yararımız dokunabilir.”

Thor, Skrymir’in teklifini kabul etti, ama sözleri onu öylesine sinir ediyordu ki bir yandan da Mjöllnir’i sıkıyordu. Sonrasında dev, yiyeceğini taşıdığı kocaman erzak heybesinin bağını çözüp kahvaltı etmeye başladı. Devlerin cemiyetinden yalnızca onlarla dövüşürken tat alan Thor, belli bir mesafe bırakarak yemeğini dostlarıyla birlikte yedi.

Tam yemeklerini bitiriyorlardı ki dev, ağaçları eze eze onların bulunduğu yere geldi. “İşte alın, dostlarım. Ben büyügüm, siz küçüksünüz. Bu yüzden erzaklarınızı benim heybeme koyun. Her şeyi kolaylıkla taşıyabilirim.”

İyi mizaçlı devin bu teklifini reddetmek için bir sebep yoktu, bu yüzden tüm erzakları devin heybesine koydular. Dev, heybeyi omzuna atıp uzun adımlarla önden yürüdü.

Zorlu bir yolculuktu. Buna rağmen Thor, deve kolayca ayak uyduramadıklarını kabullenemeyecek kadar gururluydu. Bu yüzden deve temposunu düşürmesini söylemek yerine, tüm yol boyunca koştular.

Geceye doğru Skrymir, büyük bir meşenin altında durdu. Kendini yere bıraktı, erzak heybesini Thor'a uzattı. "Buyur, Asa Thor, bunu al. Uykum açlığıma kıyasla daha ağır basıyor, yiyecek falan istemiyorum." Bunu dedikten hemen sonra uykuya daldı, öylesine şiddetle horluyordu ki sesi ormanda yankılanıyor, toprağı titretiyordu.

Thor, heybeyi alıp bağını çözmeye başladı. Fakat tüm çabalarına rağmen düğümü çözemedi, hatta gevşetemedi bile. Bu, bardağı hepten taşırmıştı. Mjöllnir'i kavrayıp tüm gücüyle uyuyan devin kafasına fırlattı.

Skrymir azıcık kımıldadı, elini kafasına koydu, sonra büyük mavi gözlerini yavaşça açıp "Başıma bir yaprak mı düştü? Bir şey hissettiğimi sandım ama..." dedi. Sonra Thor'a döndü. "Yemeğini daha yemedin mi? Yatmayacak mısın?" diye sordu.

"Evet," diye cevap verdi Thor, "şimdi yatıyoruz." Skrymir'den heybenin düğümünü çözmesini isteye-meyeceği için aç ve yorgun bir halde, devden çok da uzak olmayan bir ağacın altına uzandılar.

Skrymir, uykusunda âdeta kükrüyordu, öyle ki uyumak imkânsızdı. Ağacın altında uzanan Thor, bu berbat sesi duydukça hepten öfkelenmeye başladı. En sonunda bir küfürle ayağa kalktı, devin uzandığı yere gidip Mjöllnir'i tüm Æsir gücüyle savurup sapına kadar devin alnına gömdü.

Dev, horlamayı keserek endişeli bir şekilde dönüp mırıldandı. "Şimdi ne oldu? Alnıma bir meşe

palamudu mu düştü yoksa? Thor, neredesin?” Sonra, bir iç çekip derin uykusuna tekrar daldı, her zaman-kindenden daha gürültülü horluyordu.

Thor, o sırada o kadar sinirliydi ki çıt çıkmıyor olsa dahi uyuyamazdı. Saatler boyunca ağaca yaslanarak oturdu, dostları hemen yanında uyuyordu. Saatler geçtikçe sakinleşeceğine daha da öfkelen-di.

Sabah olunca ışık, devin devasa bedeninin çizgi-lerini tekrar gösterdi. Thor, devin uzandığı yere git-ti. Bu kez Mjöllnir’i daha önce hiç savurmadığı gibi savurdu, çekici devin şakaklarına öyle bir gömdü ki dışarıdan yalnızca çekicin sapının ucu görünüyordu. “Peki bunu hissettin mi?” diye kükredi.

Skrymir gözlerini açtı, sinirli tanrıya doğru ba-karken uykulu uykulu sordu: “Tepemdeki ağaçta hiç kuş var mı? Sanıyorum alnıma yosun falan düştü.” Ardından gözlerini iyice açıp ekledi: “Sabah olmuş, yola koyulmalıyız.”

Tam yola koyulacakları sırada dev, yüzündeki tuhaf gülümsemeyle Thor’a dönerek şöyle dedi: “Asa Thor, besbelli ki benim büyük olduğumu düşünü-yorsun. Utgard’a varınca benden daha büyükleriyle karşılaşacaksın. Sana bir tavsiye vereyim, çok fazla böbürlenme. Utgard’ın hükümdarı Utgard-Loki ve büyük dostları, senin gibi küçük adamların böbürlen-mesine tahammül etmezler. Hatta yapabileceğin en iyi şey, geri dönüp Utgard’ı ziyaret etme sevdandan vazgeçmek olur. O dev topraklarında, hiç aklına gel-meyen tehlikelerle karşılaşacaksın.”

Thor, Skrymir'e cevap vermeye çalıştı, fakat öyle öfkeliydi ki tek bir söz bile söyleyemedi.

Dev devam etti. "Eğer hâlâ gitmeye kararlıysan doğuya, şurada gördüğün dağlara doğru yürü," dedi. Erzak çantasını da alıp ormanlıkta kayboldu.

Thor, Mjöllnir'i yanına alıp devin ardına koyuldu. Ama dev, sağ yanlarında bulunan büyük bir dağın arkasına sapmıştı bile.

Dev giderken yiyecekleri de götürdüğünden Thor ve dostları, yolda bulabildikleri birkaç meyve ve kökle idare etmek zorunda kaldılar. Ormanda hiç av yoktu.

Öğle vaktinde, birdenbire içinde yürüdükleri ormanın sonuna geldiler; tıpkı gri bir deniz gibi göz alabildiğine uzanan geniş bir düzlüğe varmışlardı. Gelgelelim bu kasvetli harabeyi tarayan gözlerini bayram ettirecek ne bir çim ne de bir ağaç vardı. Düzlüğün ortasında koskocaman bir kale vardı. İçinde bulundukları mesafeden bile bu kalenin, yarısı bulutların arasına saklanmış kulelerini görmek için boyunlarını yukarı kaldırmak zorunda kaldılar. Sanki önceden kayalık bir dağmış da sonradan devler tarafından kabaca yontulmuş gibi görünüyordu. Kaba saba duvarları, zamanın yaralarını ve yıldırımların nefret dolu izlerini taşıyordu.

Thor ve dostları kaleye doğru yürümeye başladılar. Kayalıkları güçlkle tırmanıyorlardı. Kale, düşündüklerinden çok daha uzaktaydı. Devasa boyutu nedeniyle yakınmış gibi görünüyordu. En sonunda

kaleyi çevreleyen yüksek surların önüne vardıklarında ise gece çöküyordu. Yüce tanrı Thor, elini hantal kapının tokmağına doğru uzatmaya çalışırken tıpkı bir çocuk gibi görünüyordu. Çabaları beyhudeydi, kapı onun için çok yüksekteydi. Loki ise çoktan parmaklıkların arasından sıyrılmış, diğerlerini kendisini takip etmesi için çağırıyordu. Surların iç tarafına girdikleri zaman kalenin açık kapısından içeri bakıp bir salon gördüler. Bu salon, Thor'un bütün sarayından daha büyüktü.

Tanrılar ve dostları, umursamaz bir tavırla gezinip etrafa bakındılar. Çok yükseklerdeki sarp açıklıklardan içeri bulutların girip çıktığını görebiliyorlardı. Salonun ortasında sert granitten bir masa duruyordu. Bu masa, genişçe açılmış çeneleri âdeta mağarayı andıran canavarlar tarafından desteklenmişti. Masanın diğer ucunda Dev Kral Utgard-Loki vardı. Büyük bir tahtta oturuyordu. Tahtın sırtı ve kollukları, heykel şekli verilmiş Midgard Yılanı'yla sarmalanmıştı. Yaratığın devasa, korkunç başı ise kralın tepesinde uzanıyordu. Utgard-Loki'nin sakalı, gri kayalıkların rengindeydi, yığınlar halinde zemine değiyordu. Dev'in hareketleri çok ağır ve yavaştı. Hemen yanındaki masada duran bira bardağına uzanıp bardağı dudaklarına götürmesi epey bir zaman alıyordu. Uzun uzun içtikten sonra, memnuniyetle, rüzgârın gürlemesini andıran bir iç çekiyordu. Çehresindeki ifadeler bile yavaş yavaş değişiyordu. Kocaman yuvarlak gözleri ne şefkatli ne de vahşi görünüyordu; içinde insani bir duygu mevcut değildi, tıpkı soğuk dağ göllerini andırıyorlardı.

Masanın her yanında, devlerin başlarını rahat rahat yaslayabileceği uzun sırtlı taş koltuklar vardı. Bu devlerin her biri, Utgard-Loki kadar iriydi ve hepsi bira içiyordu. Besbelli ki Thor ile dostları içeri girdiği sıralarda aralarından biri şaka yapmıştı, çünkü önce birinden sonra da diğer devlerden derin ve yavaş bir “Ha ha ha!” sesi çıktı, ta ki şiddetli kahkaha kükre-meleri geniş salonu doldurana, çöken gecede bir gök gürültüsü gibi yankılanana kadar. Tanrılar, bu serbestlikte her şeyi inceleyebilirlerdi, çünkü devlerden hiçbiri onların varlığından haberdar değil gibiydi.

Sıkıcı, dağ gibi yaratıklara baktıkça Thor’un kanı kaynamaya başladı. Çekicini sallayıp taştan koltukta oturan bu devleri gerçek dağlara çevirmek istiyordu, ama kendini tuttu. Utgard-Loki’ye doğru gidip tam onun önünde durdu. Kral, ifadesiz gözlerini Thor’a çevirdi, bir süre boyunca gözlerini onun üstünde gezdirdikten sonra gürültülü bir kahkaha patlattı, gülerken granitten dişleri görünüyordu.

“Ha, önümde ne varmış böyle?” diye kükredi. “Bu genç delikanlı, zaman zaman adını duyduğum Asa Thor olmalı. Şaşırdım doğrusu! Gerçi, belki de görüldüğünden daha büyüksündür!” Sonra çok geçmeden ekledi: “Neler yapabilirsiniz? Biz, konuklarımızı bizimle yiyip içmeye davet etmeden önce mutlaka onların güçlerini ve yeteneklerini sınarız.”

Loki çok açtı, kendini Thor’un önüne atıp içten bir sesle haykırdı. “Buradaki hiç kimsenin benim kadar hızlı yemek yiyemeyeceğine bahse girerim!” Yavaş ve sarsak devlerle yarışa girme düşüncesi, Loki’nin kendi kendine gülmesini sağladı.

Bunun üzerine Utgard, Loki'nin orada olduğunu fark etmediği bir adamı eliyle çağırdı. Bu adam, masanın diğer ucunda oturuyordu, devlerle kıyaslandığında küçük ve atikti. Et dolu bir kap içeri getirildi.

“Logi,” dedi Kral.” Bu küçük adama devlerin ne kadar atik olabileceğini göster.”

Yemeye başladılar, kabın karşı uçlarında oturuyorlardı. Loki aç bir kurt gibi yiyordu, çünkü hem gururu hem de açlığı tarafından kamçılanıyordu. İkisi de durup birbirlerine bakmakla vakit kaybetmediler, en sonunda kabın tam ortasında buluştular. O sırada Loki hayrete düştü; zira o kendi tarafındaki tüm etleri yerken, Logi yalnızca eti değil, kemikleri ve hatta kabı da yemişti. Bu yüzden kazananın kim olduğuna dair hiçbir soru işareti yoktu. Yine de Loki, yenilse bile, enfes bir yemek yiyerek memnun olduğu için kendini avuttu.

Utgard, sonrasında gözlerini Thialfi'ye çevirdi. Kocaman işaret parmağıyla onu işaret edip sordu: “Şu genç adam ne yapabilir?”

Thialfi, doğrulup gururla cevapladı: “Sececeğiniz herhangi biriyle yarışabilirim. Eğer beni geçmek istiyorsa, kartallardan bile daha hızlı olmalı!”

Kral, oturağından yavaşça kalktı ve hantal yürüyüşüyle salonu geçip kaleyi çevreleyen düzlüğe çıktı. Birkaç dev, birbiri ardı sıra onu takip ettiler, sonra da etrafta bulunan büyük kayalıkların üstüne oturdular.

Utgard-Loki, yarışacakları yeri işaret etti, sonra da güçlü bir sesle haykırdı. “Hugi, buraya gel!”

Göz açıp kapayıncaya dek karşılarına küçük, çevik bir adam geldi. Besbelli ki devlerin değil, elflerin bir akrabasıydı. Kralın çehresini tuhaf ve donuk bir gülümseme kaplamıştı, bu sırada şöyle dedi: “Siz küçük kişileri devlerimizle eşleştirmiyoruz, bu hiç adil olmazdı. İşte, bu bizim cücelerimizden biri.” O ve yanındakiler, bu şakaya uzun uzun, epey güldüler.

İzlenecek rota uzundu, ama Thialfi yarışa çok hevesli bir küheylan gibi başladı. Koşarken uçan bir kırlangıcı andırıyordu sanki. Yine de Hugi çok daha hızlıydı, öyle ki hedefe dokunmuş, Thialfi daha ilk turu bitiremeden dönüş yolunda onunla karşılaşmıştı.

Utgard-Loki güldü. “Bacaklarını daha hızlı bükmelisin, küçük Thialfi. Ama yine de epey iyi bir koşucusun!”

İkinci kez koştular, bu kez Hugi hedeften döndüğünde, Thialfi hedefe bir ok menzili kadar uzaktı. “İyi koştun, Thialfi!” diye haykırdı Dev Kral. “Bizi ziyaret eden en iyi koşucusun. Besbelli ki rakibini buldun. Son bir tur yarışmanın galibini belirleyecek.”

Bu kez Thialfi, açık düzlükte esen bir rüzgâr kadar hızlı atıldı ileriye; koştuğu sırada onu görmek çok zordu. Buna rağmen rakibi, onu yine geçti. Karşı karşıya geldiklerinde Thialfi, hedefe olan mesafeyi yarılayamamıştı. Thor bile bu kadarının yeterli olduğunu haykırdı. Hiç olmazsa kendisinin devleri alt edebileceğini göstermeye hevesliydi, bu yüzden gücünün sınanması için bir karşılaşma talebinde bulundu.

“Bir Æsir’in ne kadar içebileceğini sana ve yanındakilere göstereyim!” dedi. “En güçlünüzle bile yarışmaktan korkmuyorum!”

Salona geri döndüler. Utgard-Loki, tekrar yüksek tahtına oturdu, sakisini çağırdı. “Antik içki boynuzumuzu buraya getir!” Sonra Thor’a, yanındaki devlerin, herhangi bir yerleşim yeri bulunan toprak parçasına izinsiz girdiklerinde bu boynuzdan içmek zorunda olduğunu açıkladı.

Saki boynuzu getirdiğinde, Thor boynuzun ağzının çok geniş olmadığını fakat boyunun aşırı uzun olduğunu fark etti. Öyle ki boynuz, sarmal sarmal uzuyordu, sonunu görmek imkânsızdı. Salonun en uç köşesine dek uzanıyor, orada gölgeler içinde kayboluyordu. Thor, büyük bir ilgiyle boynuza baktı. Üzerine tuhaf deniz canavarlarının oyulmuş olduğunu gördü, sarmallarının üzeri çeşit çeşit kabuklar ve midyelerle kaplıydı, deniz yosunundan saçakları vardı.

Tanrı çok susamıştı, yüzündeki memnuniyet ifadesiyle boynuzu dudaklarına götürdü. Uzun uzun, epey içki içti. O içerken çıkan ses, çakıllı bir sahile vuran dalga seslerini anımsatıyordu. Nefesi kesilmiş bir halde durduğunda boynuzda ne kadar bira kaldığını görmek için baktı. Hayrete düştü, çünkü başladığında boynuzda ne kadar bira varsa, sanki hâlâ o kadar vardı.

Boynuzu tekrar kaldırdı, hiç nefes almadan olabildiğince içti, sonra boynuzun içine yeniden baktı. İçki, bir önceki seferdeki kadar bile azalmamıştı.

Utgard-Loki şevkle gülümseyerek şöyle dedi: "Şimdi ne diyorsun Thor? Üçüncü içişin için tüke-
tebileceğinden fazlasını mı bıraktın yoksa? Böylesi
bir testte kendini çok tutmamalısın. Eğer boynuz-
zun içindeki içkiyi bitirmek istiyorsan çok ama çok
içmelisin!"

Thor, boynuzu üçüncü kez dudaklarına götürür-
ken şiddetli bir tutkuyla doluydu. Sanki içmeyi hiç
bırakmayacakmış gibi duruyordu. Çıkardığı ses, fırtı-
nadaki dalgaların kayalara vurduğunda çıkardığı gür-
lemeye benziyordu. Buna karşın, durup da boynuzla
baktığında içindeki içki hâlâ o kadar fazlaydı ki boy-
nuzda yalnızca dudak payı kadar boşluk mevcuttu.

Boynuzu tekrar sakiye uzatırken, Thor'un yü-
zündeki utanç ve öfke görülebiliyordu. "Yenildiğimi
kabul ediyorum," dedi. "Yine de başka bir şey dene-
meme izin verin, siz devleri en azından bir konuda alt
edebileceğimi biliyorum."

"Ara sıra çocuklarımızın oynadığı küçük bir
oyun var," dedi Kral. "Sanırım onu deneyebilirsin.
Düşündüğümden daha zayıf olduğunu görmeseydim,
Thor'a bir çocuk oyunu teklif etmezdim. Ama baka-
lım kedimi yerden kaldıracak misin."

O konuşurken salona büyük, gri bir kedi getiril-
di. Thor kediye doğru koştu, ellerini kedinin vücudu-
nun altına koyarak hayvanı kaldırmaya çalıştı. Ne var
ki Thor ne zaman elini kaldırırsa, kedi belini büküyor-
du. En azimli çabalarına rağmen, kedinin yalnızca bir
ayağını kaldırabildi.

“Tam tahmin ettiğim gibi,” dedi Utgard-Loki. “Kedi çok büyük, Thor ise bizim adamlarımıza kıyasla minicik.”

“Bana küçük diyorsun,” diye haykırdı Thor, hepten kudurmuştu. “Oysa şu an sinirliyim, bakalım aranızda benimle güreşmeye cüret edebilecek biri var mı?” Gözlerinden fırlayan kıvılcımlar ve sakalından çıkan alevler, gri salonu aydınlatıyordu.

Kral etrafına bakındı. “Burada, senin gibi küçük bir adamla güreşip de kendini alçaltacak birilerini göremiyorum. Yine de işte yaşlı bakıcım Elli burada. Bu kadın, Thor kadar güçlü olup da böbürlenmiş bir dolu adamı çok defa yere serdi.”

Neredeyse iki büklüm kalmış yaşlı bir kadın salona geldi. Dişleri yoktu, seyrek gri buklelere sahipti. Çapaklı ve neredeyse kapanmış gözlerini Thor’a doğru çevirirken zayıf bedeni titriyordu. Thor, ona tiksintiyle baktı.

“Ana, güreş onunla,” dedi Utgard-Loki.

Bunun üzerine kadın, uzun ve ince kollarını Thor’a doladı. Thor onu yere yıkmayı ne kadar çok denerse, kadın o kadar sağlam duruyordu. En sonunda çekişmeden bitkin düşen Thor, bir dizinin üstüne çöktü.

Kral öne çıkarak tüm bunların yeterli olduğunu söyledi. Sonra ekledi, “Siz küçük kişiler, biz devlere karşı zayıf olduğunuzu kanıtlasanız da cesaretinizi takdir ediyoruz; bu yüzden bizimle yiyip içebilirsiniz.”

Thor ve dostlarının bu kez hepten canı sıkıldı, zira aşağılanmışlardı. Yarışmalardan vazgeçerek Utgard-Loki'nin misafirperverliğini kabul ettiler.

Ziyafet epey uzun sürdü, köpüklü biralar içilirken devler tuhaf, sıkıcı hikâyeler anlattılar. Thor, kasvetli taştan salonda oturduğu sırada, Glasheim'de hüküm süren zekâyı ve neşeyi düşünüyordu. Oysa devler, hallerinden çok memnun gibiydiler.

Tanrılar, gün ağarırken uyandılar. Utgard-Loki, onlara demir kapıya kadar eşlik etti. Kapının dışına çıktıklarında onlarla konuştu. "Seyahatin hakkında ne düşünüyorsun, Asa Thor? Bu kez devler içinde denginle karşılaştığını düşünüyor musun?"

"Yenildiğimi kabul ediyorum," dedi Thor. "Mahcubum. Beni nasıl biri olarak gördüğünü düşündükçe canım sıkılıyor."

"Pekâlâ, Thor," diye cevap verdi dev. "Artık kale duvarlarımda içinde olmadığın için, eğer sana teselli verecekse doğruyu söyleyebilirim. En başta şunu söyleyeyim, bundan böyle ne sen ne de herhangi bir Æsir üyesi surlarımda içine girecek!"

"En başından beri, senin gözünü büyülerle boyadım. Ormanda seninle karşılaşan bendim, işte orada ne kadar güçlü olduğunu gördüm. Beyhude bir çabayla açmaya çalıştığın erzak çantası, demir bir iple bağlanmıştı. Onu bu yüzden açamadın. Çekicinin darbeleri o kadar güçlüydü ki, eğer büyüyle aramıza bir dağ koymasam ilk vuruşun bile beni öldürebilirdi. Dönüş yolunda, üzerinde üç adet küçük kare şeklin-

de vadinin olduğu bir dağ görecekisin, bu vadilerin her biri bir öncekinden daha derin olacak. İşte bu vadiler, aslında senin çekicinin bıraktığı izler.

“Aynı şekilde, seni adamlarımla karşılaştığınız yarışmalarda da kandırdım. Loki, âdeta açlığın vücut bulmuş hali gibi yemişti. Gelgelelim Logi, kontrol edilemeyen yangını temsil ediyordu, önüne çıkan her şeyi tüketti. Thialfi’nin koşusu bizi büyük hayrete düşürdü, zira rüzgârı bile geçiyordu. Ama Hugi, benim düşüncelerimdi; bu yüzden tepeden tepeye sıçrayan bir şimşekten bile daha hızlı hareket edebildi. Antik boynuzun içindeki içkiyi bitirmeyi denediğindeyse öyle muazzam bir beceri gösterdin ki gözlerimle görmesem buna asla inanmazdım. Boynuzun göremediğin ucu, Okyanus’a ulaşıyordu. Öyle çok içtin ki o büyük nehrin su seviyesini alçalttın. Eve dönüş yolunda oraya vardığınız zaman, su seviyesinin ne kadar alçaldığını kendi gözlerinizle göreceksiniz zaten. Midgard’daki insanlar, bundan böyle bu duruma gelgit adını verecekler. Kedimin bir patisini yerden kaldırdığında ise aslında dünyanın çevresini sarmalayan büyük Midgard Yılanı’nı kaldırıyordun. Hatta onu o kadar çok kaldırdın ki, kuyruğu neredeyse ağzından çıkacaktı. Jotunheim’in temellerinin sarsılacağından korktuk. Hepsinden önemlisi, Elli ile yaptığın güreş, ağızları açık bırakan bir beceri gösterisiydi. Kadın, yaşlılığın ta kendisiydi. Onu görecek kadar yaşayan hiç kimse onu alt edemedi, asla da edemeyecek. Thor, sen yüce bir tanrısın. Bu yüzden, ne büyük bir titizlikle ararsan ara, bir daha benim ülkemi bulama-

man için özel tedbirler almalıyım. Biz devler, hantal ve sıkıcı görünsek de çağların bilgeliğine sahibiz.”

Thor çekicini kaldırdı, fakat Utgard-Loki çoktan yok olmuştu. Gözlerini kalenin olduğu yere çeviren Thor, yavaşça hareket eden bulutların üzerinde gölge yaptığı güzel, yeşil bir düzlükten başka hiçbir şey göremedi.

Yıldırım tanrısı, Asgard’daki evine geri döndü. Buna rağmen Utgard-Loki’nin kalesinde yaşadığı maceraların hatırası, onun peşini asla bırakmadı. İntikamını almak için, Okyanus’u evi bellemiş Midgard Yılanı’na saldırmaya karar verdi.

THOR, meşhur kazanı ægir'e şötcürmek için maceraya atılıyor

Furtınalı Batı Denizi'nin Hükümdarı Ægir, hasat zamanı tüm tanrıları çağırıp bir ziyafet verdi. Ne var ki bu ziyafette herkese yetecek kadar bira yoktu. Bu durum, Thor'u öfkелendirdi çünkü bu, konukseverliğe dair bir eksiklik belirtisiydi; bu yüzden ne düşündüğünü Ægir'e açık açık söyledi.

Ægir, gücenmiş görünüyordu. Şöyle dedi: "Sözlerin kaba ve kırıcı, Asa Thor. Biranın yetmemesinin sebebi, mayalama için yeteri kadar büyük bir kazana sahip olmamam. Asgard'ın tüm sakinleri için bira yapmak kolay bir iş değil."

Yakınlarda olan Tyr, Thor'a döndü. "Babam, vahşi dev Hymir, gökkubbenin sonuna yakın bir yerde yaşıyor. Bir mil derinliğinde bir kazanı var. Sanırım, bu kazanı ondan bir şekilde almayı başarabiliriz. Böylece Ægir, dostlarını cömert mizacına yakışır şekilde eğlendirme memnuniyetine erişebilir."

"Sizi zahmete sokmak çok kötü," dedi Ægir. "Çok uzun bir yol gideceksiniz, üstelik sonunda kazanı alamama ihtimaliniz bile var."

“Ah, dostum Ægir!” diye haykırdı Thor. “Bu durum seni mecbur bırakıyorsa, bunu asla zahmet olarak görmeyiz. Gel Tyr, yola çıkalım! Keçilerim çoktan hazır, üstelik Jotunheim’i tekrar görmek için ne zamandır sabırsızlanıyordum. Umarım bu yolculukta Midgard Yılanı’yla karşılaşırım; Utgard-Loki, o yılanı bir kedi sanmam ve onu yerinden kaldırmam için beni kandırmıştı, bunun intikamını o yilandan alacağım!”

Böylece iki tanrı birlikte yola koyuldu. Tyr, Thor için Loki’ye kıyasla daha uygun bir yol arkadaşısıydı. Yıldırım tanrısının kendisi kadar korkusuzdu ve Æsir’in en asil üyelerinden biriydi.

Thor, devin kalesine belli bir mesafe kala keçilerinden indi, çünkü nereye gitse gümbür gümbür ses çıkaran savaş arabası yüzünden yıldırımların kudretli tanrısının geldiği anlaşıyordu, fakat bu kez sessizce yanaşmak istiyordu.

Hymir’in yaşadığı yere, donmuş kıyıda kayalar ve buzdağlarıyla çevrili kaleye yaklaştıklarında gece çöküyordu. Devasa kalenin duvarları kırağıyla parlıyordu, çıkıntılarından uzun buz saçakları sallanıyordu. Geniş kapıdan içeri girdiklerinde karşılaştıkları ilk şey, dokuz yüz başlı bir dev kadınıydı. Geniş salonun bir köşesinde, uykulu bir şekilde tüm kafalarını birden sallıyordu; iki tanrıyı fark etmemişti. Bu kadın, Hymir’in annesiydi.

Odanın bir ucunda çam ve köknar ağaçlarıyla yakılmış kocaman bir ateş yanıyordu, ateşin hemen

yanında çok hoş bir kadın oturuyordu; alevlerden çıkan parıltı, kadının altın rengine dönük kahverengi saçlarında ışıldıyordu. Kadın, oğlunu ve arkadaşını sevinçle karşıladı, uzun yolculukları sonrası kendilerine gelmeleri için onlara bira getirdi. Gecenin karanlığına doğru bakarken şöyle dedi: “Eşim balık tutmaya gitti, çok geçmeden evde olacak. Genelde aksi mizaçlıdır, konuk görünce de hepten sinirlenir. Ne kadar korkusuz olursanız olun, söylediklerimi yapmalısınız. Odanın diğer ucunda bulunan kazanların altına saklanın. Orası karanlıktır, sizi göremez.” Tanrılar kadının dediğini yaptılar.

Çok geçmeden her yanı şiddetli bir koşuşturma ve kükreme sesi sardı. Hymir, denizi yara yara yürüyerek balıktan dönüyordu. Büyük dalgalar, kayalık-lara ve buzdağlarına çarpıyordu. Devın nefes alıp verme sesi, rüzgârın uğultusunu andırıyordu. Adımları yüzünden toprak titriyor, kale duvarları sarsılıyordu. İçeri girdiğinde, tanrılar devın devasa başının buz ve karla kaplı olduğunu gördüler; öyle ki “yanaklarındaki çalılıklar bile donmuştu.” Kötü mizacını belli eden bir homurtuyla, henüz ölmemiş balinalar ve diğer deniz yaratıklarıyla dolu ağını yere attı.

Eşi onu karşılamak için ayağa kalktı, titriyordu, nazikçe konuştu, “Zorlu bir balık avı gününden sonra yorulmuş olmalısın kocacığım. Görüyorsun, güzel bir ateş yaktım, yemek de birazdan hazır olur. Çetin bir geceydi. Sen bile denizden geçerken zorlanmışsındır.” Bu nazik sözlerine gelen tek cevap, kaba bir hırıltıydı.

Hymir bir süre ateşin başında oturup çokça sıcak bira içtikten sonra eşi, onunla tekrar konuştu. “Son zamanlarda oğlumuz Tyr aklımdan çıkmıyor. Hatta tuhaf bir şekilde, bugün eve geldi. Yanında arkadaşısı Thor’u da getirmişti, yüce yıldırım tanrısı Thor’u. Onları görmekten memnun olacağımı biliyorum.”

“Neredeler?” diye kükredi Hymir. Salonun karanlık ucuna, kazanların asılı olduğu yere doğru baktı. Bakışları yüzünden devasa tahta kiriş kırıldı; sekiz kazan yere düştü, biri hariç hepsi paramparça olmuştu. Kırılmayan, sertçe dövülmüş bu kazan, aralarındaki en büyük kazandı. Bunun üzerine tanrılar öne çıktılar. Biçimli vücutları, devin kocaman ve hoyrat görüntüsüyle bir zıtlık oluşturuyordu. Hymir, Thor’un ışıldayan gözlerini gördüğünde bunun kötüye delalet olduğunu düşündü.

Yemek için üç öküz pişirildi, ikisini Thor yedi. Böylesi bir konuğun ambarı yiyip tüketeceğini düşünen dev, ters ters “Yarın, denizden yakalayabileceğimiz şeyler sayesinde hayatta kalacağız!” dedi.

“Dev Hymir, seninle balık tutmak tam bana göre bir iş,” dedi Thor.

Ertesi sabah dev, yolculuk için hazırlandı. Aksi aksi “Eğer benimle geleceksen kendi yemini bul! Kendin için bir öküz yakalayabilirsin herhalde,” dedi.

Thor, devin sürüsünü buldu. Sürünün en iyisi olan kömür siyahı boğayı yakaladı, boynunu kırıp yem olarak kullanmak için hayvanı aldı.

Hymir, en iyi boğasının kellesini görünce “Keşke usul usul otursaydın da yemi ben bulsaydım!” dedi.

Hymir'in kayığıyla denize açıldılar, ikisi de kürek çekiyordu. Thor'un güçlü çekişleriyle kayık, vahşi deniz üzerinde hızla yol alıyordu. Epey açıklara ulaştıktan sonra dev, “Balık avlama bölgem burası. Balinaları burada yakalıyorum. Duralım,” dedi.

“Kıyıya bu kadar yakın bir yerde yalnızca çocuklar balık tutar,” dedi Thor, iki kat daha hızlı kürek çekmeye başladı.

Deniz hepten dalgalandı, kayığa devasa dalgalar vuruyordu. En sonunda okyanusun tam ortasına geldiler, Thor kürek çekmeyi bıraktı. Dev de hemen oltasını atıp bir yemle iki balina yakaladı.

Ardından Thor bir olta çıkardı, bu olta cılız görünüyordu ancak aslında çok sağlamdı. Siyak öküzün kanlı başını, kancaya sıkı sıkı bağladı.

*Yem derine, çok derine,
şiddetli dalgaların bile dibine indi;
balinaların gezindiği yerden daha derine,
okyanusun dibine çivilendi.
Dünyayı çevreleyen derinlerin dev yılanı,
orada sere serpe dinlenmekteydi. **

* Bkz: H. W. Longfellow tarafından yazılmış *Poets and Poetry of Europe* isimli eserde yer alan A. G. Oehlenschläger şiiri “Thor's Fishing (*Thor'un Balık Avı*)”. Aynı şiir, W. E. Frye tarafından tercüme edilmiş Oehlenschläger eseri *The Gods of North* isimli eserde de görülebilir . (y. n.)

Yıllar boyunca derin denizde sessizce, kuyruğu boğazında uzanmış, yavaş yavaş yaklaşan intikam gününü, Tanrıların Alacakaranlığı'nı bekliyordu. Devasa bedeninin kıvrımları deniz yosunlarıyla ve üzerine yapışmış kabuklarla doluydu. Başının hemen üstünde, loş bir ışığın aydınlattığı sulardaki uzun deniz kelpileri* nazıkçe salınıyordu. Tüm o uzun yıllar boyunca, üstünde yem bulunan bir kanca bu yılanın kasvet dolu gözlerine asla ama asla görünmemişti.

Thor, en iştah kabartıcı yemi seçmişti. Öküzün kanlı kafası, yılanın başının yakınına düşerek sanki yaşayan bir şeymiş gibi yavaş yavaş süzölmeye başladı. Sonra tekrar yakınına geldi. Yılanın zalim gözlerini bir çeşit heves bürüdü, kuyruğunu usul usul çenesinden çıkarttı. Öküz başı üçüncü kez yaklaştığında yılan, bu kez çenesini genişçe açıp yemi kaptı, tabii öküzün başıyla beraber kancayı da yuttu. Ardından mücadele başladı.

Thor, oltayı öyle kuvvetli çekti ki ayakları kayığı delip geçti, suların üstünde duruyordu. Acıyla tıslayan ve haykıran yılan, okyanusun derinliklerinin dibinden yukarı doğru çekildi. Deniz, zehirli bir köpükle kaplıydı. Yüksek dalgalar, genişçe yayılan dağlar gibi şaha kalkmıştı. Ağır bulutlar sularla buluştu, Thor'un yıldırımları ise kaynayan dalgaların ortasına düşüyordu. Büyük yılanın zehirle ışıldayan korkunç kıvrımları denizin üstünde görüldü, güçlü düşmanını kapmak için ileri atıldığı sırada devasa çenesi açıktı.

* Şekil değiştirebilen su ruhları. (ç.n.)

Thor, yılanı kollarıyla kavradı; mücadele daha şiddetli bir hal aldı. Zehirli köpük tabakaları, bulutlarla karışmıştı. Yıldırımlardan çıkan çatırtı, yılanın gürültülü tıslamasına ortak oluyordu. Çakan şimşekler dışında, denizi büsbütün bir karanlık kaplamıştı. Thor, Mjöllnir'i yılanın kafasına savurmak için yarattığı bir anlığına saldı. Sonra, tanrının zafelerini korku ve nefretle izleyen dev, oltanın ipini kestti. Bunun üzerine yılan, intikam dolu nefretini dışa vuran uzun tıslamasıyla tekrar denizin derinliklerine indi. Orada Tanrıların Alacakaranlığı Ragnarök'ü beklemeye koyuldu.

Thor'un öfkesi ve hayal kırıklığı, tahayyül sınırlarını aşıyordu. Deve öyle bir darbe indirdi ki dev, kayığında sarsılıp kaynayan denize düştü. Sonra Thor, tekneyi ve içindekileri taşıyarak suyun içinde yola koyuldu. Gelgelelim Hymir de çok geçmeden kendine gelerek Thor'dan biraz sonra kıyıya ulaştı.

Yemekte, devin yakaladığı iki balınayı yediler. Yemek biter bitmez Thor, bir mil derinliğindeki o meşhur kazanı sordu; eğer kazanı kendisine vermeyi reddederse doğabilecek sonuçlardan imalı imalı bahsedip Hymir'i korkutmayı amaçlıyordu.

"Asa Thor," dedi dev. "Benden çok büyük bir iyilik istiyorsun, senin için bu denli büyük bir iyilik yapmadan önce bana gücünü bir kez daha kanıtlamalısın." Oturduğu yerden kalktı, rafların birinde duran kocaman içki kupasını alarak Thor'a uzattı. "Eğer bu kupayı kırabilirsen, kazanı sana vereceğim!"

Thor, kupayı önce oturak olarak kullanılan taşlardan birine fırlattı. Taş ikiye ayrıldı, ama kupa hâlâ bütündü. Ardından tüm gücüyle, kupayı salonun ana kolonlarından birine doğru savurdu. Kolon çatladı, ama kupaya hiçbir şey olmadı; üstünde bir çizik dahi yoktu.

Bunun üzerine Tyr'ün annesi, Thor'un kulağına fısıldadı: "Kupayı Hymir'in kafasına vur, hiçbir kupa onun kafası kadar sert olamaz."

Güç kemerini sıkılaştıran Thor, bu kez Hymir'in alnını hedef alarak kupayı tekrar fırlattı. Kupa, âdeta tuzla buz oldu.

Hymir hayretler içinde kalmıştı, rahatsız oldu. "O güzel bir kupaydı," dedi. "Bundan böyle, birayı elime aldığımda asla 'Ah bira, ne kadar da sıcaksın,' diyemeyeceğim." Hemen sonrasında, bu kadar tehlikeli bir konuktan olabildiğince hızlı kurtulmanın en iyisi olduğunu düşünüp "Şimdi, bakalım bir mil derinliğindeki kazanı buradan dışarı taşıyabilecek misin," dedi.

Tyr, devasa demir kazanın yanına gidip kazanı kaldırmaya çalıştı, ancak yalnızca bir yanından azıcık kımıldatmaktan başka bir şey yapamadı. Bunun üzerine Thor, demir eldivenleriyle kazanın ağzını kavradı, bu sırada ayakları zemini çatlatıyordu. Kazanı başının üstüne kaldırarak yola koyuldu, topukları yere halka halka izler bırakıyordu. Tyr de onu takip etti.

Çok gitmemişlerdi ki arkalarından gelen şiddetli bir gürültü duydular. Geriye döndüklerinde buz dev-

lerinden oluşan büyük bir grup gördüler, başlarında Hymir vardı. Bazıları devasa taş sopalarını savuruyor, diğerleriye Æsir tanrılarına fırlatmak için aldıkları kayaları ve buz kütlelerini taşıyordu. Hücum ederken bağırıyor, kükrüyorlardı. Thor, hemen kazanı yere indirerek Mjöllnir'i kavrayıp vahşi grubun üstüne doğru savurdu. Birdenbire her şey sessizleşti; gürültücü devlerin yerini, zirveleri göğe uzanan bir karlı dağ sırası almıştı.

Thor ve Tyr, biraz zaman sonra keçilerin bağlı olduğu yere vardılar. Kazanı savaş arabasına koyup hızla Ægir'in sarayına doğru sürdüler. Biraz geç kaldılar, çünkü uyluk kemiği daha önce yaralanmış olan keçi yere düşüp topallamaya başlamıştı. Buna rağmen, çok geçmeden Ægir'in sarayına vardılar. Deniz tanrısı tarafından karşılandılar. Gelgelelim Ægir, kazana endişeyle baktı; çünkü gelecekte tanrılar için bir ziyafet verdiğinde ne kadar çok bira mayalaması gerektiğini biliyordu.

Frey, Odin'in ulu tahtı'na tırmanıyor

Frey, ılık elflerinin hükümdarıydı. Bu sebeple vaktinin büyük kısmını aşağı diyarlardaki Alfheim'de, elflerin topraklarında geçiriyordu. Yine de zaman zaman Asgard'a uğrardı, yumuşak kalbi ve neşeli mizacı sayesinde Asgard'da çok seviyordu.

Bir gün öğleden sonra, tam güneş batmak üzereyken şehre vardığında her yerin çok تنها olduğunu gördü. Bir süre etrafta gezindi, çok yalnız ve kimsesiz hissediyordu. Kuleleri bulutlara kadar ulaşan ışıltılı saraylara baktı; sonra gözlerini daha da yükseğe, Asgard'daki en kutsal yer olan Odin'in Ulu Tahtı'na dikti. Birdenbire içini yoğun bir arzu kapladı: Kudretli Odin'in şehir dışına doğru baktığında gördüklerini bir kez olsun görebilmek için Ulu Taht'a tırmanmak istiyordu. Herkesin Babası, bu kutsal yere kendisinden başkasının oturamayacağını hiçbir zaman söylememişti; yine de herhangi biri buraya tırmanma cüretini gösterirse en iyi ihtimalle o kişinin çok küstahça davrandığı düşünülürdü. Bunu bilen Frey tereddüt etti, bu sırada hâlâ o parlak noktayı arzu dolu gözlerle seyrediyordu.

En sonunda kararını verdi, Ulu Taht'ın yükseldiği büyük saraya girip çok geçmeden yukarı tırmanmaya başladı. Zirveye ulaşmak için öyle istekliydi ki bir kez olsun durup etrafına bakmadı. Gösterdiği o kadar çabaya rağmen yol çok uzunmuş gibi geliyordu. Nihayetinde bitkin ve nefessiz bir halde zirveye ulaştığında meraktan çılgına dönmüştü. Hevesli gözlerle, büyük hayranlık uyandıran manzaraya kapıldı.

Hemen aşağıda Asgard uzanıyordu. Şehir, batıdan gelen sıcak ışık altında büyük bir güzellikle parlıyordu. Asgard'ın aşağısında, etrafını çevreleyen büyük nehir Okyanus'la birlikte, insanların evi Midgard'ın belli bir kısmı görülebiliyordu. Kuzeyde, Okyanus'un diğer tarafında ise kasvetli dev diyarı Jotunheim vardı. Midgard ve Jotunheim'in çok ötesinde büyük yeraltı diyarı uzanıyordu. Eğer Frey'in gözleri de Odin'in gözleri kadar keskin olsaydı, yukarıdaki diyarların dar sınırlarının aksine çok daha öteye yayılan bu geniş bölgenin sınırlarını çok daha net bir şekilde görebilirdi. Zaten bir kısmı Midgard ve Jotunheim'in arkasında kalıyordu. Frey, Heimdall'ın ışık saçan kalesi hariç kuzey tarafların karanlık ve puslu olduğunu, güney taraflarının ise güzel bir ışıkla parladığını fark edebiliyordu. Bu ışığın, Yggdrasil'in üçüncü kökü altındaki kutsal kuyuyu koruyan Urd ve iki kız kardeşinin yaşadığı topraklardan geldiğini biliyordu. Mimir'in topraklarını -doğu tarafı, yani kendi ışıltılı yuvası Alfheim'in bulunduğu bölge dışında- göremiyordu. Buna rağmen batıda, kendisinin de bir üyesi olduğu kadim ırk Vanir'in topraklarını

görebiliyordu. Daha dikkatli bakarken, babasının deniz kenarındaki kalesi Noatun'u seçebildiğinden emin oldu.

Merakını nihayet doyurmuştu, tam geri dönecekti ki gözüne kuzeyden, buzla kaplı Jotunheim'den saçılan bir parıltı takıldı. Dikkatle o yöne baktığında, kale duvarındaki kapının sürgüsünü açmak için bembeyaz kollarını kaldıran güzel, genç bir dev kadını gördü. Gözlerine takılan ışık parıltısı, kadının kar beyaz kolları ile altın rengi saçlarından yayılıyordu. Frey, soğuk ve karanlığın hüküm sürdüğü topraklarda böylesi bir manzarayla karşılaştığı için o kadar şaşırmıştı ki gözlerini oradan alamıyordu. Genç kadın kale kapısından geçerken bir anlığına yüzünü Asgard'a doğru döndü; Frey, kadının büyük mavi gözlerinin arzulu bir bakışla kendisine doğru baktığını düşündü. O sırada Odin'in gözlerinin keskinliği Frey'e bahşedilmiş olmalıydı, yoksa tüm bunları bu kadar açık bir şekilde görmesi imkânsızdı. Bu görüntü çok kısa sürdü. Genç kadın kale duvarının ardında kayboldu ve tüm Jotunheim karanlığa gömüldü.

Frey'e kalırsa, kadının kar beyaz kollarının ışığı devler diyarında sönünce, sanki gün ışığı da tüm diyarları terk etmişti. Artık Asgard bile ona karanlık ve kasvetli geliyordu. Frey'in kalbi, tuhaf bir şekilde ağırlaşmıştı. Elflerin neşeli efendisi, bu zamana dek keder yüzü görmemişti. Tüm yaşamı, uzun ve parlak bir yaz gününü andırıyordu. Ama o an âdeta tuhaf, yeni bir duyguyla tanıştı.

Ağır adımlarla yavaş yavaş yüksek basamaklar-

dan aşağı indi. Şehre vardığında etrafın hâlâ ıssız olduğunu gördü. Gladsheim'in havadar salonuna girerek kendini özenle oyulmuş sandalyelerin birinin üzerine bıraktı. Tanrılar geri döndüğünde, Frey her zamanki neşeli tavırlarını takınmaya çalıştı ama herkes ondaki değişikliği fark etmişti. Karanlık iyice çöktüğünde, nihayet yalnız kalabileceği için memnundu. Gelgelelim bir türlü uyuyamadı. Gözünün önüne sürekli olarak aynı görüntü geliyordu: Işıl ışıl bembeyaz kolları ve hüzünlü mavi gözleriyle güzel dev kadını.

Frey'in  er 'e olan aşkı

Skadi, Frey'in babası Niord'un* eşiydi. Aynı zamanda, Asgard Nehri'ndeki yanan sisler içinde ölen Thiassi'nin kızıydı. Tanrılar, Thiassi'nin ölümü için üzgünlerdi, çünkü her ne kadar Thiassi zarar vermek istemiş olsa da geçmişte onlara büyük hizmetlerde bulunmuştu. Bu yüzden Odin, Thiassi'nin hatırasını onurlandırmak için devin gözlerini yıldız gibi parlasın diye gökkubbeye yerleştirdi. Sonra kızı Skadi'ye habercilerini yollayıp onu Asgard'a çağırdı; çok geçmeden Skadi, Niord'la evlendi. Niord'un evi Vanir topraklarında bulunuyordu, ama hem o hem de Skadi sık sık  esir'in yanına, Asgard'a gelirdi.

Skadi, Frey'i çok seviyordu. Ulu Taht'a tırmanışından sonraki gün solgun ve üzgün olduğunu gördüğünde onu teselli etmek için her şeyi yaptı, ama nafileydi. Sonra Frey'i Iduna'nın yanına gönderdi, gelgelelim bu kez Iduna'nın altın elmalarının bile bir yararı dokunmadı. Frey gitgide üzgün ve zayıf düşüyordu, bilinen tüm ilaçlar denendi ama hastalığı hiçbirine boyun eğmedi. Üstelik bu derdinin nedenini de kimse bulamadı.

* Vanir ırkından bir tanrı. Frey ve Freyia'nın babası. (y. n.)

Frey'in Skirnir adında bir arkadaşı vardı. Söylenlere göre Skirnir, tanrılarla birlikte Asgard'da yaşayan bir ölümlüydü. Frey için tıpkı bir kardeş gibiydi. Çocukken birlikte oynarlardı, kusursuz arkadaşlıkları arasına hiçbir şey girememişti. Hatta Skirnir, Frey'e müthiş bir kılıç hediye etmişti, bu kılıç Thiassi tarafından dövülmüş "Ölümcül Kılıç"tı. Büyük bir gezgin olan Skirnir, yolculuklarından birinde Mimir'i ziyaret etmişti. Mimir, bu denli tehlikeli bir kılıcın Æsir'in elinde olması gerektiğini düşünüp kılıcı Skirnir'e emanet etmiş; Skirnir de Asgard'a dönünce bu kılıcı Frey'e vermişti. Frey, tüm hazineleri içinde en çok bu hediyeye değer veriyordu; zira kılıcın nadir bir güzelliği vardı, karşısında hiçbir düşmanın duramayacağı ise çok açıktı.

Frey hasta düştüğünde Skirnir uzaklardaydı, yurda döndüğünde arkadaşındaki değişikliği görüp hayrete düşmüştü; artık solgun ve üzgündü, hareketleri ağırdı. Skadi, Skirnir'e, oğlunun gizemli derdini geçirmek için her şeyi denediklerini anlattı. Bu derdin sırrını öğrenmesi için Skirnir'e yalvardı.

Skirnir, dostuyla konuştu. Frey, arkadaşının sevgisi ve şefkatinden o kadar emindi ki Skirnir'e her şeyi anlattı. Ulu Taht'a nasıl tırmandığından, orada güzel dev kadınını gördüğünden ve o günden beri o kadının aklından çıkmadığından bahsetti; öyle ki bir an için uyusa bile, onu ve kendisine bakan mavi gözlerini rüyasında görebilmek için uyuyordu.

"Kalbim iyice ağırlaştı," dedi Frey. "Öyle bir hale geldim ki o dev kadınıyla evlenemezsem çok fazla ya-

şayacağımı düşünmüyorum. Ama bu asla gerçekleşemez! Æsir, böyle bir şeyi duymak bile istemez. Üstüne üstlük tanrıların rızasını alsam bile, onun akrabalarının, yani düşman devlerin rızasını nasıl alacağım? Belki, onun kalbi bile benimkine karşı soğuktur. Bazen, Asgard'a doğru baktığında beni aslında hiç görmediğini, gözlerinde gördüğümü sandığım bakışınaslında benim kuruntum olduğunu düşünüyorum."

Skirnir bir süre boyunca düşündü, sonra konuşmaya başladı. "Sanırım ben sana yardım edebilirim Frey. Tanrılar, sağlığın için o kadar endişe ediyorlar ki, hoşlarına gitmese bile evliliğe razı olacaklarına eminim. Dev kadına ve akrabalarına gelince, bu işi bana bırak. Ne kadar zorlu işlere girdiğimi ve her defasında başarılı olduğumu biliyorsun. Usulca dinlen. Hiç vakit kaybetmeden geri geleceğim ve Jotunheim'e olan yolculuğumla ilgili sana danışacağım."

Skirnir, oradan ayrılıp meseleyi anlatmak için Odin ve diğer tanrıların yanına gitti. Frey'in hastalığının sebebinin, Frey'in genç dev kadını Gerd'e duyduğu aşk olduğunu ve iyileşmesi için bu kadınla evlenmesi gerektiğini anlattı. Tanrılar bunu öğrenince evliliğe rıza göstermeye karar verdiler.

SKIRNİR, FREY ADINA GERD'İN KALBİNİ KAZANMAYA ÇİDİYOR

Skirnir, çabucak Frey'in yanına dönerek tanrılarının, onun dev kadını Gerd'le evlenmesine rıza gösterdiğini söyledi. Bunu duyunca Frey'in yüzündeki bitkin ifade kayboldu, gözlerinde umut ışığı parıladı. Neşe ona güç verdi, böylece çıkacağı tehlikeli yolculuğa hazırlanması için arkadaşına yardım etti.

Skirnir'in iki şeye ihtiyacı vardı: Odin'in atı ve Frey'in kılıcı. Hiç şüphe yok ki Sleipnir onu, devin ateşlerle çevirdiği kaleye sağ salım taşıyacaktı. Frey'in kılıcı da dövüşte onu koruyacaktı. Iduna, kadının kalbini Frey adına kazanabilmesi için ona on bir altın elma, Odin de cüceler tarafından yapılmış muhteşem yüzüğünü verdi.

Skirnir'in yola çıkmaya hazır olduğu vakitte Asgard'a gece çökmüştü. Sleipnir'in sırtına bindiğinde ata şöyle dedi: "Hava karanlık olabilir, ancak puslu tepelerin üstünden dev diyarına gitmemizin vaktidir. Ya ikimiz de geri döneceğiz ya da güçlü dev ikimizi birden yakalayacak. Ama asla birbirimizi yarı yolda bırakmayacağız!" At, Skirnir konuşurken kulaklarını

dikip onu dinledi. Ardından devlerin diyarına doğru dört nala koştı.

Asgard'dan Jotunheim'e giden yol uzundu; ama en sonunda Skirnir, sisin içinden Gerd'in babası Gymir'in kalesini görebildi. Kale, uzun ve ince bir dağın tepesindeydi, dağın eteklerini derin bir yarık sarıyordu.

Skirnir, o kadar çok tehlikeli yolculuğa çıkıp o kadar tuhaf manzaralarla karşılaşmıştı ki bu hendeğin geçmenin tehlikeli olacağını anlamıştı. Ağır demir kapı hendeğin öte tarafındaydı, köprüyse henüz çok geç olmamasına rağmen gece çöktüğü için içeri alınmıştı. Eğer eşsiz bir bineği olmasaydı, Skirnir daha öteye gidemezdi. Sleipnir'in kulağına sakince fısıldadı. Sert şimşekler çaktı, gök gürledi ve o asil yaratık, hendekle duvarı tek bir hamlede geçmeyi başardı.

Hendeğin çok güvenli olduğu düşünülüp kalenin dışına hiçbir gözcü yerleştirilmemişti, ama girişe iki vahşi köpek zincirlenmişti. Skirnir oraya yaklaşıncı bir çoban gördü, görünüşe göre sürüsünü güttükten sonra dinlenmeye koyulmuştu. Bu çobanın yanına gitti. "Çoban, bu tepede oturup her yeri görüyorsun; o yüzden söyle bana, bu vahşi köpekleri nasıl geçebilirim? Gymir'in genç kızıyla konuşmam gerekiyor, onun için bir mesaj getirdim."

Çoban, Skirnir ve cüretkâr sözleri karşısında donakaldı. Sorusunu cevaplamak yerine sessizce baktı. Sonra konuştu. "Sen ya ölüme mahkûm edilmiş birisin ya da ölümden dönmüş bir ruhsun! Yaşayan hiç kimse o yarığı geçip buraya ulaşamazdı!"

"Gymir'in kızıyla nasıl görüşebilirim onu söyle!" diyerek araya girdi Skirnir.

"Güzel genç kız Gerda'yla asla konuşamayacaksın," dedi adam.

"Konuşacağım!" diye haykırdı Skirnir. "Eğer bunun uğruna ölecek olsam bile kabul! Ölüm günüm bellidir, o gün gelince öleceğim; bu ister Gymir'in kalesinde olsun ister başka bir yerde. Hiç kimse kaderinden kaçamaz." O sırada Sleipnir huysuzlanmaya başladı, güçlü toynaklarıyla ayağının altındaki taşlara öyle bir vuruyordu ki âdeta dağlar titriyordu; toynak sesleri her yana dağılıyor, çok uzaklarda yankılanıyordu.

Gerd, hizmetçisiyle birlikte babasının kalesinin salonundaydı. Skirnir'in atından çıkan sesi duyunca hizmetçisine döndü: "Bu ses de ne? Toprak sarsılıyor, Gymir'in tüm kalesi titriyor!"

Hizmetçi, kaba açıklıklardan birine koşup dışarı baktı. Sonra Gerd'e döndü. "Yabancı bir adam. Atının sırtından inmiş, atını da otlağa salmış."

"Dışarı git," dedi Gerd. "Salonumuza gelip berberlik likörümüzden içmesi için adamı buraya davet et. Ailem uzakta, bu yüzden adam düşmanımız bile olsa konukseverliğimizi göstermeliyim."

Skirnir, atını geride bırakıp hizmetçiyle birlikte kaleye girdi. Köpekler hırladı, ama onun kılına dahi dokunmadılar. İçeri girince büyük salonun ve içindeki her şeyin, soğuk ve gri taştan yapılmış olduğunu

gördü. Öteki uçta, üstüne vahşi bir yaratığın kürkü atılmış yüksek bir tahtta Gerd oturuyordu. Işıl ışıl parlayan bembeyaz kolları ve altın saçları, karanlık salonu aydınlatıyordu. Çok güzel bir kadındı, ama Skirnir içeri girince adama soğuk, kibirli bir ifadeyle baktı. Skirnir gelip önünde diz çökünce kadın sordu: “Sen kimsin yabancı? Elflerden misin, yoksa tanrılardan mı? Yoksa bilge bir Vanir üyesi misin? Parlayan alevi geçip salonumuzu ziyaret etme sebebin nedir?”

Skirnir cevap verdi: “Ne elflerdenim ne de tanrılardan, üstelik bilge Vanir’lerden biri de değilim; yine de salonlarınızı ziyaret etmek için parlayan ateşi tek başıma geçtim.”

“Neden geldin?” diye sordu Gerd. Bunun üzerine Skirnir, ona Frey’den bahsetti: Frey’in onu nasıl gördüğünü ve ona o an âşık olduğunu, bu sebeple de Frey’in hayatını kurtarmak için tehlikeli bir yolculuğa çıktığını anlattı. Dostundan bahsettiği sırada Skirnir’in yüzü ışıldıyordu; Frey’in canlı ve sevilesi mizacını açığa vurdu, onun sadık bir arkadaş, cesur bir savaşçı olduğunu belirtti. Buna rağmen Gerd, bunların hiçbirinden etkilenmemişti, Skirnir içeri girdiğinde ne kadar soğuk ve kibirliyse hâlâ öyleydi.

Kadının kalbini kazanmak için başka yollar denemesi gerektiğini fark eden Skirnir, Iduna tarafından verilen on bir altın elmayı pelerininin altından çıkardı. Onları kadına doğru uzattı. “İşte Gerd, burada on bir tane altın elma var. Eğer kalbini Frey’e sunarsan, bunlar senindir. Bu muhteşem elmaları tat-

tığında bitkinlik ve yaşlılık senin yanına asla uğramayacak," dedi.

Gerd, soğuk bir tavırla cevap verdi: "Bu kişi ister tanrı olsun ister ölümlü, herhangi birini memnun etmek için o on bir altın elmayı asla kabul etmeyeceğim. Frey ve ben, yaşamımız devam ettiği sürece, asla ama asla birlikte yaşamayacağız."

Ardından Skirnir, Sindri tarafından yapılmış değerli yüzüğü parmağından çıkardı. Yüzüğü yukarı kaldırdığında etrafındaki taşlar parladı. Bu yüzüğün, büyük yeraltı diyarındaki cüceler tarafından yapıldığını, her dokuz gecede bir bu yüzükten aynı güzellikte sekiz yüzüğün daha ortaya çıktığını anlattı. Skirnir, her kadının -ki bu kadın bir devin kızı bile olsa- böylesi bir hazineye değer vereceğini düşünüyordu.

Gerd hâlâ etkilenmemişti, kibirle cevap verdi: "Yüzüğü almayacağım. Burada, Gymir'in sarayında yeterince altınım var. Babamın zenginliğine ortağım."

Bunun üzerine Skirnir, ne sevgiye ne de mücevherlere değer veren gururlu dev kızına sinirlendi. Parlak, Ölümcül Kılıcı'nı havaya kaldırıp haykırdı. "Genç kız, bu kılıca iyi bak! Ne kadar ince olduğunu, nasıl parladığını iyi belle! Bu kılıcın ucu hem senin hem de baban olacak o yaşlı devin sonunu getirecek."

Bunu duyan Gerd oturduğu yerden kalktı, mavi gözleri öfke doluydu. "Gymir'in kızını, böyle tehditlerle asla korkutamazsın!" diye haykırdı. "Çok yakında dövüş için babamla karşılaşacaksın. O zaman devlerden korkman gerektiğini öğrenirsin!"

Skirnir, bir anlığına da olsa vazgeçmesi gerektiğini düşündü, daha fazlasını yapamazdı. O öfkeyle gururlu kadını öldürebilirdi, ama bunun arkadaşı Frey'e hiçbir faydası dokunmazdı. Zira onun istediği kadının ölümü değil, sevgisiydi. Skirnir, aşkından ölen Frey'i düşününce, kadının kalbini kazanma azmi iyice kamçılandı.

Delip geçen bakışlarını kadına doğru yönelterek şöyle dedi: "Gerd, beni dinle! Sana doğruları anlatıyorum! Eğer bu taş kalpliliğinle tüm Æsir tarafından çok sevilen Frey'in ölümüne sebep olursan bu suçun bedelini ağır ödersin. Çok uzaklara, Jotunheim'in çok ötesine, karanlığın ve pusun hüküm sürdüğü Niflheim'e gidebilirsin. Buna rağmen yine de tüm iyi canlılar senden nefret eder; tek dostların ise sana büyük gözleriyle soğuk soğuk bakan taş devler olur. Dünyaya büyük bir keder ve kaygı getirmiş olacaksın. Ruhun dehşetle dolacak, yediğin yemek burbundan gelecek. Acı bir ıstırap ve pişmanlıkla Frey'i düşüneceksin, sevgisini geri çevirdiğini ve kederden ölmesine göz yumduğunu hatırlayacaksın. Sevgi taştan kalbini doldurunca artık çok geç olacak, yaşayabileceğin günleri özlemle anımsayacaksın. Bunların hepsi bir bir gerçekleşecek, emin ol. Tanrıların düşmanlarını bekleyen ceza budur. Ah Gerd, önce bunu düşün! Sonrasında da sevgini Frey'e verip onun eşi olduğunda yaşayabileceğin hayatı bir düşün!"

Tüm öfkesine rağmen Skirnir, kadına doğru bakarken ona acıyordu; çok genç ve çok güzeldi, ancak yaşam ve aşk konusunda oldukça cahildi. Ona doğru

bakarken Gerd'in çehresinin değiştiğini gördü. Gururlu soğuk ifadesi gitmiş, büyük taş koltuğuna sinmiş bir halde, göğsünü sarsan hıçkırıklarla ağlıyordu.

En sonunda Gerd kafasını kaldırdığında, âdeta bambaşka biri olmuştu. Yüzündeki ifade tatlı ve nazikti, gözleri ise sevginin yumuşacık ışıyla parlıyordu. Elini Skirnir'e doğru uzattı. "Babamın bu kadar nefret ettiği ıktan birini sevebileceğimi düşünmedim, ancak sen galip geldin. Eğer Frey beni sevmeyecek olursa onun için hasret çekip ölecek kişi ben olacağım." Sonra ekledi: "Fakat gel! Sana biraz likör ikram edeyim. Kasvetli kalemizde kötü bir şekilde karşılandın."

Skirnir bal likörünü içti. Sonrasında Gerd'le birlikte, kadınla Frey arasındaki buluşmayı ayarladılar. "Onunla evleneceğim," dedi Gerd, "zira artık onun beni sevdiği kadar, ben de onu seviyorum. Kalbimi kazanmak için getirdiğin şeyleri geri götür. Hiçbiri umurumda değil, ben yalnızca onun sevgisini istiyorum. Yine de ailem Frey'le evlenmem için bazı hediyeler isteyebilir, onların isteyeceği her şey verilmeli."

Skirnir bunu kabul etti, çünkü evliliğin gerçekleşmesini sağlayacak yolun yalnızca bu olduğunu biliyordu.

Kalede bir gece bile dinlenmek istemedi, Frey'in nasıl bir hevesle kendisini beklediğini biliyordu. Devlerin topraklarını zifiri bir karanlığın sardığı sıralarda, tanrıların ışıltılı şehrine doğru hızla yola çıktı.

Böylece güzel dev kızı, Frey'in eşi oldu. Önünde

sevgi ve mutluluk dolu bir hayat vardı. Gelgelelim Frey, kadının ailesinin rızasını almak için, Thiassi tarafından dövülmüş ölümcül kılıcı onlara vermek zorunda kaldı. Bu büyük bir kayıptı, çünkü Tanrıların Alacakaranlığı geldiğinde bu kılıç düşmanların elinde olacak ve Frey'e karşı kullanılacaktı. Buna rağmen o, kendi payına düşenden aşkı seçmişti, artık memnundu.

balður'un ölümü

Bir gün Loki, Ida düzlüklerinde birtakım yarışmalar düzenleyebileceklerini öne sürdü. Diğer yarışmaların yanı sıra, Baldur'u hedef tahtası olarak kullanma oyununun da oynanması gerektiğini belirtmeyi ihmal etmedi.

Günbatımı yaklaşırken Æsir tanrıları, geniş ve yeşil düzlüğe çıktılar. Baldur tam ortalarında dikiliyordu. Orada düşmanları tarafından çevrilmiş yakışıklı bir kurban gibi duruyordu, ama yüzünde huzur vardı ve tanrıların bu tuhaf oyundan ne kadar zevk aldığını gördükçe gülümsüyordu.

En sonunda, Hodur hariç herkes elindekileri fırlatmıştı. Hodur'un sırası geldiğinde elinde silah yoktu. Bazıları kör olduğunu söylüyordu, bu yüzden bir şey fırlatamazdı. Tam o sırada Loki çıkageldi. "İşte, geçen gün küçük bir ok bulmuştum, belki bu işine yarar," dedi ve özenle yapılmış küçük oku Hodur'a verdi. Hodur, oku alıp yaya geçirdi; göz açıp kapayıncaya kadar ok havada süzölmeye başlamıştı bile. Baldur aniden yere düştü, ökseotundan yapılmış ölümcül ok kalbine isabet etmişti.

Tanrılar öylesine şaşırmışlardı ki en başta hepsi donakaldı. Sonra Thor, ileri atılıp Baldur'u nazıkçe yerden kaldırdı, ancak Baldur ölmüştü. Tüm gözler Hodur'a çevrildi; çünkü Æsir, bu kötülüğün gerçek mimarı olan kişinin Loki olduğundan şüphelenmemişti. Buna rağmen hiçbiri Baldur'un ölümünün intikamını almak için harekete geçmedi, çünkü barışın hüküm sürdüğü bir yerde bulunuyorlardı ve şiddete izin yoktu.

İnlemeler ve ağıtlarla cansız bedeni kaldırarak yavaşça Gladsheim Sarayı'na doğru yürümeye başladılar. Ölü tanrı geçerken kuşlar cıvılamayı bıraktı, çiçekler soldu. Odin, tanrıların geldiğini görünce Baldur'un öldüğünü anlamıştı, başını öne eğip haykırdı: "Oğlum öldü! Asgard'ın ışığı yitip gitti!" Frigga, Baldur'u kolları arasına alıp geri dönmesi için yalvardı, ama nafile. Baldur'un eşi Nanna'nın kederi,

gözyaşı dökmek için bile fazla geliyordu. Ne konuştu ne de ağladı, ancak yüzündeki renk kayboldu, gözleri sönükleşti.

balður'un cenazesi

Baldur'un bedeni, "Daima Parlayan Görkemli Saray"ın büyük salonuna götürüldü. Sanki uyuyormuş gibi oracıkta uzanıyordu. Geniş çehresi huzur doluydu, yüzünde parlak ve hoş bir ifade vardı. Etrafında uzun delikanlılar bekliyordu, bembeyaz kıyafetlere bürünmüşlerdi, hoş kokulu odundan meşaleler tutuyorlardı. Başları eğikti, büyük bir saygıyla bulundukları yerde bekliyorlardı; bu sırada birçok kişi, tanrıların en safına son bir kez daha bakmak için çok uzak diyarlardan geliyordu. Zaman zaman gençler, çok kısık bir sesle kutsal ilahiler söylüyordu. Her ilahinin sonu aynı nakaratla bitiyordu: "Güzel Baldur öldü!"

Ölüm haberi çok geçmeden insanların diyarına da ulaştı, Baldur'un kaybı orada da çok büyük bir keder yol açtı.

İnsanlar, bilgeliği ve savaştaki gücünden dolayı Odin'e saygı duyuyor, Baldur'u ise seviyorlardı. Her zaman neşeli ve hayat dolu olan ışıltılı elfleri bile Baldur için gözyaşı döktüler. Cüceler, onun ölüm haberini alınca onunla birlikte yakılması için mücevherler aramaya başladılar. Devlerin taş kalbi bile yumuşadı, birlikler halinde gelip cenazede yakılmaları için devasa ağaçlar getirdiler.

Baldur'un gemisi Ringhorn, diyardaki en büyük gemiydi; cenazenin yakılacağı odun yığını bu geminin üstüne dizildi. Önce devler tarafından getirilen büyük ağaçlar konuldu, sonra daha küçük ağaçlar, en sonunda ise hoş kokan çıralar dizildi. Dalların üstüne güzelce süslenmiş örtüler örtüldü. Sonrasında Baldur'un baştan aşağı donatılan atı, odun yığınının üzerine yerleştirildi. Nihayetinde, ölü tanrıyı onurlandırmak isteyen herkes onunla birlikte yakılacak hediyelerini sundu. Odin, Sindri tarafından yapılmış yüzüğünü; Thor, güzelce dövülmüş kılıcını verdi. Tanrıçaların birçoğu kolyelerini ve bileziklerini getirdiler. Cüceler, değerli mücevherlerini hediye ettiler. Mülkü olmayan ılık elfleri ise odun yığınının üzerine çiçekler saçtılar.

Her şey hazır olunca Baldur'un sarayına gittiler. Bedeni başında bekleyen gençler, Baldur'u altın bir tahtırevan üzerine yatırıp yavaşça gemiye doğru taşıdı. Onların hemen arkasında, hizmetçilerinin refakatinde yürüyen Nanna vardı. Beyazlara bürünmüştü, uzun saçları omuzlarının üzerinde dalgalanıyordu. Diğerleri, ölü tanrının onuruna tüm ihtişamlarını sergiliyorlardı. Odin, kuzgunları ve kurtlarıyla gelmişti. Frigga, kalbi acı dolu olsa da en görkemli giysilerini giymişti. Frey altın kıllı yabandomuzunu sürüyor, Freyia kediler tarafından çekilen savaş arabasında ilerliyordu. Thor, dillere destan keçilerini yanına almıştı. Tanrıların birçoğu, müthiş güzellikte atlara binmişti. Hatta Heimdall bile Bifrost'un kuzey ucundaki vazifesini bırakmıştı ve yelesi güneş gibi parlayan Gulltoppr'un* sırtına atlayıp gelmişti.

* Heimdall'ın atı. (Eski Nors dili) Altın yele. (y. n.)

Tuhaf bir törendi; tanrılar, devler, elfler ve cüceler Æsir'in en temizini onurlandırmak için bir araya gelmişti. Baldur'un sarayıyla deniz arasındaki uzun yolu yavaşça arşınlarken söyledikleri ilahiler de tuhaftı. Antik savaş methiyeleri ve barış ilahileri dingin havaya karışırken, devlerin kalın sesleriyle ışık elflerinin melodik tiz sesleri ilk kez birbirine karışıyordu.

Gemiye ulaştıklarında hepsi sessizce bekledi, Baldur'un bedeni odun yığınının üstüne yerleştirildi. Delikanlılar çekilince Nanna'nın yere düştüğü görüldü; hizmetçileri onu tekrar uyandırmak için beyhude bir çaba harcıyordu. Baldur son yolcuğuna bir başına çıkıp eşini geride bırakıyordu; buna şahit olmak, kadının kederden ölmesine sebep olmuştu. Bu yüzden onu da kendi canından bile çok sevdiği Baldur'un yanına koydular.

Thor, yüce çekicini kaldırıp odun yığınını kutladı, bu sırada şiddetli şimşekler çaktı ve açık gökyüzünde gök gürültüsü yankılandı. Beyaz yelkenler açıldı, delikanlılar ellerindeki meşalelerle odun yığınını ateşe verdiler. Ringhorn, Asgard'ın kıyılarını sonsuza dek terk edip batan güneşe doğru yol almaya başladı. Gemi ilerledikçe çıkan duman göklere yükseldi, çok geçmeden tüm gemi alevlere teslim oldu. En sonunda Ringhorn, ihtişamlı parıltısıyla birlikte batı ufkunun ardında battı.

hermod, baldur'u aramak için yola koyuluyor

Baldur'un ölümünden sonra Frigga, herhangi birinin onu aramak için aşağı diyarlara gitmeye gönüllü olup olmayacağını sordu; bu sırada Asgard'da hâlâ cenaze merasimleri düzenleniyordu. Haberci tanrı Hermod'a gitmesi teklif edildi, o da hemen atların en hızlısı Sleipnir'in sırtına atlayıp yola çıktı.

Æsir, Hermod'un dönüşünü iple çekiyordu. Nihayet tekrar Asgard'da görüldüğünde büyük haykırışlar yükseldi. Gladsheim'in büyük salonuna girdi, herkes orada toplanmıştı, Odin'in huzuruna çıktı. "Size umut getirdim! Baldur hepinizi selamlıyor, üstelik cüceler tarafından yapılmış bu yüzüğü size tekrar gönderdi, yüzüğü ondan bir anı olarak saklamanızı istiyor." Sonra Frigga'ya döndü, ona Nanna'nın gönderdiği bir halı ile diğer hediyeleri sundu. Hizmetçilerden biri olan Fulla'ya da bir yüzük getirdi. Bu hediyeleri sunduktan sonra herkese Baldur'dan bir mesaj iletti. Hermod şöyle anlattı:

"Bildığınız gibi kuzey ucu Niflheim'e kadar uzanan Bifrost Köprüsü'nü kullandım. Sleipnir, beni

dokuz gece boyunca karanlık, kasvetli vadilerden geçirdi. En sonunda, çatısı ıslıl ıslıl altından yapılmış Gjaller Köprüsü'nün altındaki Gjoll Nehri'ne vardım. Sleipnir köprüye adım atınca bu köprüyü koruyan genç kız Modgud bana adımı ve neslimi sordu. Önceki gün beş grup ölü adamın köprüden geçtiğini, ancak o kadar insanın bile Sleipnir'in köprüye vuran toynağı kadar gürültü çıkaramadığını söyledi. Sonra şöyle dedi, 'Üstelik köprü, onların ayakları altında senin altında titrediği kadar titrememişti.' Ardından bana yakından bakıp konuştu, 'Ölü gibi görünmüyorsun, neden buradan geçip Urd'un hükümdarlığına at sürüyorsun?' Ona Baldur'u aramak için yola çıktığımı söyleyerek bu yoldan geçip geçmediğini sordum. Baldur'un Gjaller Köprüsü üzerinden geçtiğini söyledi, sonra da onu bulabilmem için nereye gitmem gerektiğini anlattı."

"Bana anlattığı yollardan gittim, nihayetinde Mimir'in diyarı altında bulunan şafak elfi Delling'in hükmettiği topraklara vardım. Sık bir ormanda epey yol aldıktan sonra Modgud'un bana tarif ettiği kaleyi buldum. Gladsheim kadar muhteşem bir kaleydi. Aslını isterseniz, bu kalenin güzelliği ve ihtişamını kelimelerle ifade edemem. Gelgelelim öylesine yüksek surlarla çevriliydi ki herhangi bir davetsiz misafir bu kalenin yanına yaklaşmayı bile aklından bile geçiremezdi. Neyse ki benim altımda Sleipnir vardı, başka bir at olsaydı daha ileri gidemezdim. Bir sıçrayışta yüksek surları aştı, ben de kendimi çok hoş bir bahçenin içinde buldum. Kale önümde duruyordu. Kapı

açıktı, içeri girdim. Gördüğüm ilk kişi Baldur'du. Bir çeşit tahtın üstünde oturuyordu, Nanna da hemen yanındaydı. Kale, Baldur'un gelişiyle hiç şüphesiz sevince boğulan canlılarla doluydu. Tanrı gibi görünmüyorlardı; bununla birlikte, ölümlülerden daha güzel ve daha asillerdi."

"İçeri girdiğimde Baldur beni karşılamak için ayağa kalktı. Yüzü, tıpkı bizim aramızdayken de taşıdığı aynı ifadeyle, huzur ve iyi niyetle ışıldıyordu. Nanna da Baldur'un eşi olmak için Asgard'a ilk kez geldiği günkü kadar mutluydu. Hayrete düşmüştüm."

"Baldur bana nazikçe şöyle dedi: 'Hermod, aşağı diyarlarda bu kadar iyi ve bu kadar mutlu olduğumuzu görmek seni hayrete düşürmüştür herhalde. Bu güzel kalede yaşayan kişiler tarafından çok güzel karşılandık. Altın rengi bal likörleri ise Iduna'nın elmalarının özelliğini taşıyor; hatta daha bile fazlası, zira Nanna ve benim yaşamdan aldığımız keyfi âdeta doruğa çıkardı.'"

"Bunun üzerine sordum: 'Baldur, kimdir bu kişiler?'"

"Baldur cevap verdi: 'Sana onları anlatamam, ancak hepsi benim sadık kullarım. Sevgime, ilgime, büyük bir adanmışlıkla karşılık veriyorlar.'"

"Sonra bir yandan bal likörü içtik, bir yandan da Asgard ve sizin hakkınızda konuştuk. Baldur'a, ölüm diyarının yüce tanrıçası izin verdiği takdirde aramıza geri dönüp dönemeyeceğini sordum."

“Derin derin düşündü, sonra cevap verdi. ‘Evet, eğer izin verilirse dönerdim. Fakat bunu bütünüyle kendi memnuniyetim için yapmazdım, çünkü zaten yeni tebaamı çoktan sevdim, ama siz yukarı diyarlarda benim ölümüm için çok üzülüyorsunuz.’ Sonra gülümseyip ekledi: ‘Burada çok mutluyuz.’”

“Saraydan ayrılacağım zaman o ve Nanna, bana sizlere getirdiğim hediyeleri verdiler. Ayrıldığımız için üzgün görünüyorlardı.”

“Oradan çıkarak güneye, hepinizin çok iyi bildiği Urd’un topraklarına gittim. Yüce tanrıçayı kuyusunun yanında otururken buldum, iki kız kardeşi de yakınlardaydı. Baldur’un Asgard’a dönmesine izin vermesi için ona yalvardığımda ‘Baldur aşağı diyarlarda mutsuz mu?’ diye sordu.”

“‘Hayır,’ diye cevap verdim. ‘Ama Asgard’da onun için yas tutuyoruz. Baldur bizi terk ettiğinden beri güneş bile parlaklığını yitirmiş gibi sanki. Yalnızca tanrılar değil; tüm insanlar, cüceler, elfler, hatta ve hatta taş devler bile Baldur’u özlüyorlar.’”

“Bunun üzerine ürkütücü tanrıça, o derin ve vakur sesiyle ‘*Herkesin* Baldur için yas tuttuğuna emin misin?’ diye sordu.”

“‘Evet, herkes üzgün,’ diye cevap verdim.”

“Bir süre duraksadıktan sonra yavaşça konuşmaya başladı. ‘Madem her canlı onun geri dönmesini istiyor, o zaman her biri onun için gözyaşı dökmeli. Yalnızca bu şekilde Asgard’a geri dönebilir, başka türlü olmaz. Unutma, *herkes gözyaşı dökmeli!*’”

“İşte böyle, size getirdiğim umut budur. Baldur için herkesin gözyaşı dökmeğine eminim, çünkü herkes tarafından çok seviliyordu.”

Tüm canlılara Baldur uğruna gözyaşı dökmelelerini buyurmak için çok uzaklara, her yana haberciler yollandı. Ağaçlara, kayalıklara bile gittiler. Hızlı atlar üzerindeki elçiler haykırarak geziyordu: “Güzel Baldur öldü! Onun uğruna gözyaşı dökün!” Yüksek dağların tepesinde, derin vadilerin içinde, ıssız kıyılarda, nereye giderlerse orada “Güzel Baldur öldü! Onun uğruna gözyaşı dökün!” diye haykırıyorlardı. Bu haykırırları duyan canlıların tümü, taşlar ve kayalar bile, tanrılar ile insanların sevgilisi Baldur için gözyaşı döktüler.

Haberciler, başarılarının sevinciyle eve dönüyorlardı ki kendisine Thok diyen bir dişi devle karşılaştılar. Thok soğuk, hissiz gözleriyle onlara bakarken haberciler haykırdı: “Güzel Baldur öldü! Onun için gözyaşı dök!” Gelgelelim dev şöyle cevap verdi:

“Thok, ağlayacak
Baldur için,
ama kuru kuru;
Zira ne ölümden ne yaşamda
Sundu bana huzuru.
Bırakın Hel, salmasın elindeki Baldur'u.”

Bu sözleri söyledikten sonra gürültülü, alaycı bir kahkaha atıp ortalıktan kayboldu. Haberciler, yavaş yavaş Asgard'a geri döndüler. Hiçbiri, belli bir süre geçinceye dek, bu kadın devin aslında kılık değiştirmiş Loki olduğunu bilmeyecekti.

loki, ægir'in ziyafetine katılıyor

Ægir'in aşağı diyarların batı kısmında, okyanusun dibinde bir sarayı vardı. Bu saray devasa bir yapıydı. Kuleleri ve çıkıntıları, karanlık sular içinden yukarı doğru yükselirken sanki dalgalanıyordu. Hemen yakınında, dalları kalenin en yüksek kuleleri kadar yükseğe uzanan deniz ağaçlarının oluşturduğu bir orman vardı. Kalenin inci duvarlarının üstünde kırmızı ve gül rengindeki mercanlar ışıldıyordu, bunların üstünü hoş yeşil asmalar kaplıyordu.

Ægir, ziyafete tüm tanrıları çağırırdı. Thor ve Tyr tarafından ele geçirilen devasa kazan ilk kez kullanılacaktı, yani hiç şüphe yok ki bu sefer herkese yetecek kadar likör olacaktı.

Tanrılar, derin denizdeki saraya girdiklerinde eşine çok nadir rastlanan güzellikte bir manzarayla karşılaştılar. Büyük salonun tavanı muazzam yüksekliklere erişiyor, çatısı mercan sütunlarla destekleniyordu. Tavandan, salonu ışık seline boğan altın kandiller sarkıyordu. Tüm açık deliklerde deniz bitkileri büyüyordu, gizlenmiş deniz kabuklarından ise sakin, tatlı bir müzik sesi geliyordu.

Ziyafet, deniz kabuğu şeklinde bir masada verilecekti. Masanın ortasında bir mil derinliğindeki devasa kazan duruyordu, ancak öylesine değişmişti ki Hymir'in kendisi bile kazanını tanıyamazdı. İnciyle bezenmiş kenarları gökkuşağının hafif renkleriyle ışıldıyordu, ağzının etrafı ise altınla kaplanmıştı. "Denizden fırlamış" bir hazineye benziyordu, artık gerçekten "ilginç ve ihtişamlı" görünüyordu. Denizin kızları ve denizin delikanlıları -ki bunlardan bazıları Ægir'in öz çocuklarıydı- saray içinde geziniyorlar, daha doğrusu süzülüyorlardı; çünkü derin denizde hiç kimse karada yürüdüğü gibi yürüyemezdi. Genç kızlar yeşil kaftanlar giymişlerdi, uzun saçları ve altından taçlarıyla âdeta deniz kızlarını andırıyorlardı.

Konuklar yerlerine oturdu ve ziyafet başladı. Masanın başında Ægir, hemen yanında Odin; Ægir'in eşi Ran ise Frigga'nın yanında oturuyordu.

Loki davet edilmemişti, çünkü her ne kadar hiç kimse Baldur'u onun öldürdüğünü söyleyemese de tüm Æsir, Baldur'un ölümünü planlayan kişinin Loki olduğunu hissediyordu. Bu yüzden artık onun varlığına katlanamıyorlardı. Gelgelelim davetsiz de olsa, tanrılar ziyafet çekerken Loki çıkagelmişti. Kendisi bu ziyafetten pay alamayacak olsa da tanrıların keyfini kaçırmaya kararlıydı. Büyük kapının yanında dikildi, bu hoş manzaraya nefret dolu gözlerle bakıyordu. Tanrılardan bazıları Ægir'in hizmetkârlarını övdüğünde ise amansız kıskançlığı iyice alevlendi, çünkü herhangi birinin övülmesine tahammül edemiyordu. Tam orada, Ægir ve tanrıla-

rın gözü önünde hizmetçilerden birini katletti. Bunun üzerine Æsir, kalkanlarını sallayarak Loki'yi salondan çıkarttılar. O da deniz ağaçları ormanlığında hemen gözden kayboldu.

Tanrılar ziyafete geri döndü, ama çok geçmeden Loki tekrar geldi. Dudaklarındaki alaycı gülümseme, gözlerindeki şiddetli nefretle, bal likörü içmek ve masaya oturmak istedi. Bragi'nin Loki'den nefret etmek için haklı bir nedeni vardı, zira eşi Iduna'ya ihanet edip onu Thiassi'nin ellerine mahkûm olarak vermişti, bu yüzden ilk o konuştu: "Æsir'in arasında ne bir yerin ne de bir oturağın olacak!" Loki, ona alay ve sataşmayla cevap verdi. Sonra Odin'e dönüp henüz ikisi de gençken ettiği yemini hatırlattı; ayrıca o günlerde, ona ikram edilmemesi halinde Odin'in de birayı tatmayı reddettiğini anlattı.

Ziyafetin tadının kaçmasını istemeyen Odin, sessiz Vidar'a seslendi. "Vidar, kalk da bir kurdun babası olan bu kişi masamıza otursun, böylece Ægir'in salonunda küstahça sözler sarf etmeyi bırakır."

Böylece Vidar kalkıp Loki'ye bir bardak likör getirdi. Buna rağmen Loki, usul usul içmek yerine, tanrılara sataşmaya başladı. Zehirli dili kimseyi es geçmiyordu. Ne yazık ki söylediği acı şeylerin çoğu tamamen gerçektir; çünkü tanrılar, her ne kadar cesur ve güzel olsalar da, pek azı Baldur kadar saf ve iyiydi. Heimdall hakkında söyleyebileceği en kötü şey ise tüm yaşamını titrek köprüyü koruyarak geçirmek zorunda olduğuydu.

Frigga'ya hakaret ettiğinde tanrıça şöyle cevap verdi: "Hain Loki, eğer burada Baldur gibi bir oğlum olsaydı burayı yara almadan terk edemezdin. Tartaklanırdın."

Bunun üzerine Loki, öfkesi ve nefreti yüzünden tedbiri elden bırakıp cevap verdi. "Sana yaptığım fenalıklardan biraz daha bahsetmemi ister misin, Frigga? Baldur'un yokluğunun sebebi benim. Onun bu salonlarda yürüdüğünü benim yüzümden göremiyorsunuz."

Bu korkunç sözler üzerine tanrılar, ayaklanıp silahlarını kavradılar. Ne var ki Odin'den gelen bir işaret hepsinin öfkesini dizginledi, tekrar yerlerine oturdular. Ægir'in salonlarında herhangi bir şiddet uygulanmayacaktı.

Loki, Thor'un eşi Sif'e gelene dek tanrılara lanet

okumaya devam etti. Thor orada değildi, Æsir ziyafete çağırıldığında Asgard'dan çok uzaktaydı. Gelgelelim Loki, Sif'e hakaret ederken Freyia'nın hizmetçilerinden biri haykırdı: "Deniz tabanı titriyor. Sanırım Thor eve dönüyor. O, tanrılara hakaret eden Loki'yi susturacaktır!"

Haklıydı. Bir anda gök gürültüsüne benzer bir ses duyuldu ve kudretli çekicini taşıyan Thor göründü. Neler olduğunu anladığında Loki'ye seslendi: "Sessiz ol, rezil yaratık! Yüce çekicim Mjöllnir'le senin gevezeliğine son vereceğim. Kelleni boynundan ayıracağım, hayatın böyle sona erecek."

Loki, Thor'dan korkuyordu fakat bu durum onun Thor'a da hakaret etmesine engel olmadı.

Sonrasında amansız yıldırım tanrısı yeniden yüksek sesle haykırdı: "Sessiz ol, rezil yaratık! Yoksa kudretli çekicim Mjöllnir'le bu gevezeliğine bir son vereceğim. Seni doğu bölgesine kadar savururum, bir daha da kimse yüzünü göremez!"

Loki yine de susmayacaktı. Alaycı bir tonla şöyle dedi: "Doğu demişken, doğuya yaptığın yolculuklardan bahsetsene biraz. Sen, tanrıların büyük kahramanı Thor, orada bir eldivenin içinde iki büküm kalmıştın hani. O sırada Thor olduğun aklına bile gelmemişti değil mi?"

Thor tekrar konuştu. "Sesini kes, alçak herif! Ben, devlerin korkulu rüyası, sana bu sağ elimle öyle bir vururum ki vücudunda sağlam kemik kalmaz!"

Loki alaycı bir kahkaha patlattı, uzun uzun güldü ve şöyle dedi: "Beni çekicinle tehdit etsen de uzun bir yaşam sürmeyi planlıyorum. Aç kaldığında Skrymir'in heybesini açmakta güçlük çekiyor gibiydin hatırlasana! Güçlü ve sağlıklıydın, ama açlıktan ölüyordun!"

"Yeter, pis yaratık!" diye haykırdı Thor. "Bu boş konuşmalarına kudretli çekicim Mjöllnir'le bir son vereceğim! Ben, devlerin azılı düşmanı, seni cehennem dibine, ölüm kafeslerinin bile aşağısına yollayacağım!"

Loki cevap verdi. "Aklıma gelen her şeyi Æsir ve Æsir Evlatları önünde söyledim, ama sırf senin için buradan gideceğim, çünkü biliyorum ki sen muhakkak saldırırsın!" Sonra Ægir'e döndü. "Bundan böyle asla bira mayalayıp tanrılar için ziyafet vermeyeceksin. Aksi takdirde tüm varlığın ateşler içinde kalır, sen de onlarla birlikte yanarsın!"

Bu sözlerin ardından hızla salondan çıktı. Onu bir daha görmediler.

loki yakalanıyor

Loki, Ægir'in sarayından kaçtıktan sonra yüksek dağların ardına saklanıp orada kendisine dört kapılı bir ev yaptı; bu evin kapıları kuzeye, güneye, doğuya ve batıya bakıyordu. Evin yakınlarındaki bir akarsu, kayalıklar üzerinde köpürüp denize boşalıyordu. Orada tanrılardan korkarak yaşadı, çünkü Baldur'un ölümünün sorumluluğunu kabul ettiği için artık kendisine merhamet gösterilmeyeceğini biliyordu. Loki çok ücra ve çok güvenli bir saklanma yeri seçmesine rağmen Odin, Ulu Taht'ın tepesinden onu gözleyebilmişti; Thor ve birkaç tanrı onu yakalamak için hemen yola çıktılar.

Loki, tanrılar daha eve ulaşmadan onların geldiğini anladı. Hemen aceleyle kendi yaptığı balık ağını alevlere fırlatıp kendini bir somon balığına dönüştürerek yakındaki akarsuya sıçradı.

Tanrılar eve girdiler, ama Loki ortalıklarda yoktu. Aradılar taradılar, yine de onu bulamadılar. Loki'yi köşe bucak ararken hilebaz tanrının farklı şekillere bürünme yetisi olduğunu göz önünde bulundurdıklarından, aralarından biri küllerin arasında tuhaf bir şey gördüğünde diğerlerini de bakmaları için yanına çağırdı. Biri, bu şeyin sanki ateşe

daha yeni atılmış gibi olduğunu ve balık tutmak için kullanılan bir şeye benzediğini söyledi. Ateşten çıkardıklarında bunun yarı yanmış bir ağ olduğunu gördüler. Bu, gelenlerden kurtulmak için Loki'nin kendini bir balığa dönüştürerek yakınlardaki akar-suya atladığını ortaya koymuştu.

Tanrılar hemen işe koyularak küller içinde bulduklarına benzer bir ağ ördüler. İş bittiğinde ağ nehre götürdüler, suya atıp dibe batmasını beklediler. Bir ucundan Thor, öteki ucundan diğer tanrılar tutuyordu; ağ bu şekilde nehir boyunca çektiler. Gelgelelim oyunbaz somon, kendini iki taşın arasına sıkıştırdı, böylece ağa takılmamış oldu. Böylece tanrılar ağı geri çektiklerinde ağa birkaç canlının takıldığını fakat bunlar arasında herhangi bir balığın olmadığını gördüler.

Ardından ağın içine büyük ağırlıklar koydular, böylece nehir yatağını âdeta tırmıklayacaklardı. Eğer dipte durmaya devam ederse kurtulamayacağını anlayan Loki, denize olan mesafenin kısalığını da göz önünde tutarak hızla akıntı yönünde yüzmeye başladı, ağın üstünden atlayıp nehrin kayalıklar üzerinde köpürdüğü yere sıçradı. Tanrılar, Loki sıçradığı sırada suyun üstüne çıktığı zaman onu gördüler. Bu kez tanrılar iki gruba ayrıldı. Ağı sürüklemeye başladılar, Thor da nehrin ortasında bata çıka yürüyerek onları takip ediyordu. Loki, artık iki seçenektan birini seçmek zorundaydı: Ya tekrar ağın üstünden atlayıp akıntının tersi yönde yüzecek ya da hızla denize doğru yüzmeye devam edecekti. İlk se-

çeneği tercih ederek havaya sıçradı. Gelgelelim Thor hazırda bekliyordu, çevik bir hareketle onu yakaladı. Somon o kadar kaygandı ki, eğer Thor balığın kuyruğundan sıkıca tutmuyor olsaydı onu elinden kaçırabilirdi*. Loki artık gerçek görünüşüne bürünmek zorunda kalmıştı, böylece tanrılar onu bağlayıp aşağı diyarlara götürdüler.

Loki için verilecek karar, Urd'un kuyusunun yanındaki büyük mahkeme salonunda duyurulacaktı. Onun yüzünden acı çekmiş veya onun suçlarını bilen tüm canlılar tanıklık etmeleri için çağırıldılar. Frigga, Loki'yi Baldur'un ölümüyle; Bragi, Iduna'ya ihanet etmekle suçladı. Skadi ise Loki'nin, babası Thiassi'nin ölümüne onun sebep olduğunu söyledi. Tanrılar, elfler, cüceler ve devler, yani herkes, düzenbaz tanrının elinden ya kendilerinin ya da arkadaşlarının çektiği acılar için tanıklık etti. Tüm kanıtlar toplanmıştı; böylesine zalim ve hain bir canlıya ne denli büyük bir ceza verilirse verilsin bu ceza yeterli olmayacakmış gibi görünüyordu.

Urd'un hizmetçileri, Loki'yi bağlanmış bir halde Hvergelmir Dağı yakınındaki karanlık mağaraya götürdüler. Oraya vardıklarında demir kapılar açıldı, karanlık diyara indiler. Meşaleler, parlak ışıklarıyla korkunç manzarayı ortaya çıkarıyordu. Burası korkunç yaratıklarla, tanrılara ve insanlara düşman olan devlerle, cadılarla ve ejderhalarla doluydu.

* O zamandan beri, somonların kuyrukları hep ince ve zayıf olmuştur . (y. n.)

Uzun bir yolculuktan sonra karanlık, durgun bir denize ulaştılar. Bir kayığa bindiler, denizin ortasında yükselen kayalık bir adaya doğru kürek çektiler. Ada, yaratıkların tutsak edildiğı mağaralarla doluydu, bu yaratıklardan biri de kurt Fenrir'di. Loki'yi kendi soyundan gelen kurdun yakınlarına yerleştirdiler, ayaklarını ve ellerini güçlü zincirlerle bağladılar, sonra da onu kayalıklara sıkıca sabitlediler. Çekeceğı ceza anlatılamayacak kadar korkunçtu, ancak ne kadar korkunç olursa olsun Loki hepsini hak etmişti.

Kayalık adanın yakınlarında Nagelfar adı verilen devasa bir gemi demir atmıştı. Bu gemi, Baldur'un gemisi Ringhorn'dan bile büyüktü. Tanrıların Alacakaranlığı Ragnarök geldiğinde Loki prangalarından kurtulacak, kötülerini yanına toplayarak tanrılara karşı savaşmak için bu gemiyle yelken açacaktı. İşte o zaman, uzun seneler boyunca ruhunda şiddetle artan amansız zehrini, nefret ettiğı düşmanlarının üstüne boşaltacaktı.

TANRILARIN ALACAKARANLIĞI

Tanrılar Asgard'a geri döndüğünde sanki her şey değişmiş gibiydi. Baldur sonsuza dek gitmişti; zamanında neşeli ve kurnaz bir yoldaş olan Loki'nin ise gizli ve amansız bir düşman olduğu ortaya çıkmıştı, bunun sonucunda da karanlık diyara sınımsız zincirlenmişti. Şehrin üzerine akşam çökerken etrafı yüce tanrılarla çevrili Odin, Ringhorn'un ölü Baldur'u taşıdığı denize doğru baktı.

Herkes sessizdi, en sonunda Odin konuşmaya başladı. "Baldur gitti, Loki cezalandırıldı. Artık yeni bir hayat başlıyor. Bu yüzden siz, Æsir'in en güçlüleri ve en bilgeleri, sizin ve hepimizin önüne çıkacak şeyleri bilmek hakkınızdır. Güçlüsünüz, her ne kadar acı olursa olsun gerçeği kaldırabilirsiniz. Tanrıların Alacakaranlığı denen bir vaktin geleceğini duymuşsunuzdur, işte bundan bahsedeceğim." Odin başını eğmiş dururken her tarafa tekrar sessizlik hâkim oldu.

En sonunda konuşmaya başladı, gözleri uzak ve karanlık geleceğe bakıyormuş gibi görünürken o önemli kehaneti dile getirdi. "Çağlar geçtikçe Asgard'da ve insanların diyarında kötülük artacak. Demirorman'da yaratıklar, cadılar peydah olacak, bu kişiler dünyaya kötülüğün tohumlarını ekecekler.

Kardeş kardeşe kıyacak, kuzenler akrabalığın kut-sallığını bozacak. Kalkanlar çatlayacak, kimse kim-seye acımayacak. Dünyayı zor zamanlar bekliyor; dünyanın sonu gelmeden önce baltalar, kılıçlar ve rüzgârların hüküm süreceği çağlardan geçilecek.

“Göğün dört köşesinden de karlar yağmaya baş-ladığı vakit, Büyük Fimbul Kışı çıkagelecek. Ayazlar ölümcül olacak, rüzgârlar her yanı delip geçecek, ka-rarmış güneş artık neşe saçamayacak. Böylece üç kış geçirilecek, gün ışııyla kalpleri ısıtan yaz hiç gelme-yecek. Daha büyük ihtilafları, daha zorlu kışlar takip edecek. Hırçın kurtlar, güneşi ve ayı paramparça ede-cek, gökten yıldızlar düşecek. Toprak titreyecek, ka-yalık tepeler birbirine çarpacak, devler sendeleyecek, cüceler ise taş kapıları önünde feryat edecek. İnsan-lar, ölüm diyarlarına giden yollar arayacak. Alevlerin sardığı toprak, kaynayan okyanusun dibine çökecek.”

“Sonra yaşlı Dünya Ağacı sarsılacak, cehennem köpekleri gürültüyle havlayacak. Köpeklerin gürül-tüsü, Loki ve Kurt’un zincirlerini paramparça ede-cek. Midgard Yılanı, korkunç bir şiddet ve çabayla denizden çıkacak. Gemi Nagelfar, kayalık adanın yakınında bulunan demirlerinden kurtulacak. Tüm kötüler bu geminin güvertesine bindiğinde Loki, dur-gun deniz üzerinde onlara önderlik edecek. Surt*, ateşli vadilerini terk ederek tanrılara karşı savaşmak için kötülere katılacak.

* Surt, Odin’in kurnazlıkla “şair likörünü” çaldığı Suttung’un babasıydı. İnsanlar bu likörü içip şiir yazabiliyorlardı. (y. n.)

“Heimdall kadim borazanını şiddetle öttürecek, ses dokuz diyarda birden yankılanacak. Bu ses duyulunca Odin’in ordusu hazırlanacak. Tanrılar ve Valhalla’daki tüm savaşçılar, son büyük savaş için zırhlarını kuşanacaklar. Odin, düşmanlarıyla nasıl karşılaşacağını en iyi bilen Mimir’den bilgelik isteyecek.”

“Tanrıların ordusu ve yıkımın evlatlarının ordusu büyük düzlükte* karşı karşıya gelince korkunç bir hücum başlayacak. Odin, kurt Fenrir’le karşılaşırken, Frigga ikinci kez kedere boğulacak. Zira çok sevdiği eşi ölecek. Gelgelelim Odin’in büyük oğlu Vidar, Loki dölünün kalbini parçalara ayırıp babasının intikamını alacak. Yüce Thor, Midgard Yılanı’yla karşılaşp yılanı büyük bir öfkeyle katledecek. Geriye doğru dokuz adım atacak, sonra yere düşecek: Hiçbir düşmandan korkmayan Thor, ölümcül yaratığın zehri yüzünden ölecek. Tyr, acımasız cehennem köpeğiyle karşı karşıya gelecek; bu ikisi birbirini katledecek. Frey’in ölümü, Thiassi’nin Ölümcül Kılıç’ını kullanan Surt’un ellerinden olacak. O gün, Gerd’in sevgisinin ona çok az yararı dokunacak. Bilge ve temiz Heimdall, yaratıkların babası Loki’nin ellerinde ölecek; aynı zamanda o da Loki’nin ölümüne neden olacak. O büyük savaşta bulunan kişilerden çok azı hayatta kalacak!”

Odin durdu, gölgeler derinleşip karanlık iyice çökerken bir sessizlik oldu.

* Bu düzlüğün alanı iki yüz elli bin metre kareyi aşıyordu. (y. n.)

Nihayetinde Tyr söz aldı. “Odin, hiç umut yok mu? Her şey karanlıkla mı son bulacak?” Bu sözler üzerine Odin’in çehresi değişti, sanki yüzüne bir gün ışığı parıltısı vuruyordu. Şöyle dedi: “İkinci bir başlangıç görüyorum; toprak, muhteşem bir yeşillikte, okyanustan tekrar yükselecek. Balıkların sıçradığı şelaleler, kartalların süzüldüğü tepeler görüyorum. Ölümlülerden oluşan daha saf bir ırkın hükümdarları Baldur ve Hodur’u görüyorum; bu ölümlüler aşağı diyarlarda Baldur’a uzun süre hizmet eden kişiler, hemen yanlarında da Thor’un çocukları ve Vidar var. Ida düzlüklerinde buluşacaklar, eski tanrılarının yüce kahramanlıklarını, kadim irfanlarını haykıracaklar. Dünyayı çevreleyen büyük yılandan bahsedecekler, Loki ve Thor’un yaptığı işleri anlatacaklar. Baldur ve Hodur hüküm sürdüğünde ekilmemiş topraklar ortaya çıkacak ve tüm kötülükler temizlenecek.”

Tekrar durdu, sanki o gizemli çağları görmeye çalışıyordu.

Sessizlik uzun sürdü, ama en sonunda tanrılardan biri konuştu: “Peki biz, Odin? Biz eski tanrılar için hiç umut yok mu?”

Odin, gözlerini hürmetkâr bir bakışla kaldırdı, konuşurken çehresi hiç olmadığı kadar cesur bir hal aldı, şöyle dedi: “Tanrılarının Alacakaranlığı’ndan sonra, Tek Yüce’nin hüküm vakti gelecek. O ki onun adını anmaya cüret edemeyiz; o herkesin üstündedir ve herkesi yöneten Tek Güç Sahibi’dir. Kararları o açıklayacak, ihtilafları o dindirecek, sonsuza dek sürecektir kutsal bir barış sağlayacak. Gökkubbenin tepesinde

duran, güneşten bile parlak, altından bir saray görüyorum. Erdemli kişiler, orada sonsuza dek huzur ve mutluluk içinde yaşayacak*.”

Görü ortadan kaybolduğunda Odin, etrafında sessizce dikilen tanrılara baktı. “Çocuklarım,” dedi Herkesin Babası, “güçlü ve cesur olalım. Çağlar uzun, dövüşler zorlu olacak; karşılaşmak zorunda kalacağımız bir dolu düşman var. Gelgelelim cesur yürekler tehlikeyi sever, güçlü ruhlar kötülük ve keder karşısında sinmez. Başarısız olacağımızı bilsek bile elimizden geleni yapmalı, sonuna kadar savaşmalı, büsbütün saf ve iyi olanlara yer açmalıyız. Eski tanrıların kaderi budur. Adı Olmayan böyle karar verdi, onun kararları her zaman doğru ve adildir.”

* Bu satırlarda sözü geçen anlatı ve karakter, Haukr Erlendsson (? – 1334) tarafından yazılmış *Hauksbók* kitabında kendine yer buluyor (“Völuspá”, 65. Kıtı); ancak şiirdeki bu satırların, bir Hristiyan ilavesi olduğu düşünülüyor. (ç. n.)

sözlük* – **

Özel isimlerin doğru telaffuzundan çok uzaklaşmamak için, aşağıdaki bilgileri kontrol etmek yararlı olabilir:***

a: “Dağ” kelimesindeki gibi uzun ya da “elma” kelimesinde olduğu gibi daha kısa telaffuz okunabilir.

æ: “Er” kelimesindeki “e” harfi gibi okunur.

e: “Et” kelimesindeki “e” harfi gibi okunur.

i: “İğne” kelimesindeki “i” harfi gibi okunur.

ei: Her iki harf de okunur. “i” harfinin seslendirmesi “y” harfini andırır.

u: “Uhu” kelimesinde olduğu gibi uzun okunur.

y: “Ü” sesiyle okunur.

j: “Y” sesiyle okunur.

s: Sert “s”.

* İsimlerin yazımında, birçok örnek için Anderson yerine Thorpe referans alındı; Thorpe, özel isimlerin harfleri söz konusu olduğunda “e” ve “er” yerine “i” ve “ir” kullanımını tercih etmiş. Karakter tanımlarında ise Anderson esas alındı. Harfin üzerine konan çift nokta dışında, karakterlerin özgün isimleri üzerindeki özel şapkalar ve vurgu belirteçleri göz ardı edildi. (y. n.)

** Parantez içinde italik yazılanlar kelimenin Türkçe anlamını ifade eder. (ç. n.)

*** Esas alınan telaffuz kuralları, Henry Sweet’in yazdığı Icelandic Primer’a dayanıyor.

th: Peltek okunur. "T" ile "F" arasında bir ses verir.

Ægir: Fırtınalı denizin tanrısı. Taşra İngilizcesinde bazen hâlâ "Gözünü dört aç! *Eager* (gelgitteki kabarma) geliyor," denir.

Æsir ya da Asa: Odin tarafından yönetilen tanrılar; çoğul Æsir, tekil Asa.

Alfheim: Elf diyarı. Diş hediyesi olarak Frey'e hediye edilmiştir.

Allfather (*Herkesin Babası*): Odin'in isimlerinden biri.

Asgard: Æsir'in yurdu.

Ask ya da Ash (*kül*): Odin, Hœnir ve Lodur tarafından yaratılan ilk insan.

Asynjur: Tanrıçalar.

Audhumbla: Donmuş buhardan peydah olan inek.

Baldur (*En iyi, en önde gelen*): Yaz güneşi tanrısı.

Bestla: Ymir'in kolunun altından doğan. Mimir'in kız kardeşi, Odin'in annesi.

Bifrost (*titrek*): Tanrıların köprüsü. Samanyolu ya da gökkuşağı.

Bilskirnir (*bir anlık parlama*): Thor'un sarayı.

Bor: Bur'un oğlu.

Bur ya da Bure: Bor'un babası. Æsir ve Vanir'in atası. İneğin buzu yalamasıyla ortaya çıkmıştır.

Breidablik (*Sürekli ışıldayan, daima parlayan*): Baldur'un evi.

Brisingamen: Freyia'nın kolyesi. Cüceler tarafından yapılmıştır.

Brok: Bir cüce. Sindri'nin erkek kardeşi.

Draupnir (*damlatmak*): Odin'in cüceler tarafından yapılan yüzüğü.

Delling (*tan*): Şafak elfi. Günün babası.

Egil: Hvergelmir Pınarı'nın bekçisi. Ivaldi'nin soyundan gelir.

Embla: İlk kadın. Bir ağaçtan yaratılmıştır.

Fenrir: Canavar kurt, Loki'nin oğlu. Ragnarök'te Odin'i öldürür, Vidar tarafından öldürülür.

Fimbul Kışı: Dünyanın yıkımından önce gelen büyük ve korkunç kış.

Forsete: Arabulucu. Baldur ile Nanna'nın oğlu.

Frey: Niord'un oğlu. Bir Vanir. Işık elflerinin hükümdarı.

Freyia: Frey'in kız kardeşi, Niord'un kızı. Savaşta ölenlerin yarısı ona aitti.

Frigg ya da Frigga (sevgi): Odin'in eşi ve tanrıların kraliçesi.

Fulla: Frigg'in hizmetçilerinden biri.

Gerd: Dev Gymir'in kızı. Frey'in sevgilisi.

Giallar Köprüsü: Yeraltı diyarında bulunan, ölümlerle dirileri ayıran köprü.

Giallar Borazanı: Heimdall'ın Ragnarök'te üfleyeceği borazan.

Gimli ya da Gimill (cennet): Erdemli kişilerin Ragnarök'ten sonra yaşayacağı yer.

Ginungagap: Yaratılıştan önce, kaosun hüküm sürdüğü biçimsiz boşluk. On birinci yüzyılda Grönland ve Vinland (Amerika) arasındaki denize Ginnungagap deniyordu.

Gladshheim (Neşe ve ışık yuvası): Odin'in sarayı.

Gleipnir: Kurt Fenrir'in bağlandığı son zincir.

Goldtop: Heimdall'ın atı.

Gymir: Bir dev. Gerd'in babası.

Heimdall: Dokuz annenin çocuğu. Bifrost'un kuzey ucunun bekçisi.

Hel (Rydberg'e göre): Yeraltı diyarı için genel, Hvergelmir'in güneyinde bulunan bölgeler için özel bir isim.

Hermod: Odin'in oğlu.

Hodur: Baldur'un katili.

Hrimfaxi (buz yele): Gece'nin atı.

Hæmir (Rydberg'e göre): Odin'in kardeşi Vili'yle aynı kişi.

Hugi: Thialfi'yle yarışan kişi. Utgard-Loki'nin "düşüncesi".

Hugin (düşünce): Odin'in kuzgunlarından biri. İki kuzgun, Dokuz Diyar'ı her gün dolaşırdı.

Hvergelmir (eski kazan): Alçak dev diyarı Niflheim'in ortasında bulunan kaynak. Buradan on iki nehir doğuyordu.

Hymir: Bir mil derinlikteki kazanın sahibi olan dev.

Ida Düzlükleri: Asgard'da bulunan çayırılık.

Idunn ya da Iduna: Ivaldi'nin kızı. Erken baharın tanrıçası, altın elmaların sahibi.

Ivaldi: Thiassi ve diğer zanaatkarların atası. Ayrıca Iduna'nın babası.

Jotunheim: Devlerin diyarı. Devlerin yaşadığı iki bölge vardı: Bunlardan biri Midgard ile aynı düzlemde (ama Okyanus'un ötesinde), diğeri ise büyük yeraltı dünyası Niflheim'deydi.

Leding: Fenrir'in bağlandığı prangalardan birinin adı.

Lif, Lifthrasir: Asmergir adı verilen ölümlüler. Yeraltı diyarında Mimir tarafından korundular. Baldur, öldükten sonra bu kişilerin başına geçti. Ragnarök'ten sonra dünyada yaşayacak insanlar, bu kişilerin soyundan gelecekti.

Lodur (Rydberg'e göre): Odin'in erkek kardeşi Vei'yle aynı kişi. Ask ve Embla'yı yaratan tanrılardan biri.

Logi (kontrol edilemeyen alev): Loki'yle yeme yarışına giren kişilik.

Loki (bitirmek, sonlandırmak): İskandinav mitolojisinde devlerin soyundan gelen kötü tanrı.

Manheim: Midgard'ın diğer adı.

Midgard (orta bahçe ya da orta şehir): İnsanların diyarı. Okyanus adı verilen nehirle çevrilidir.

Midgard Yılanı: Loki'nin dölü. Okyanus'a konulmuştur.

Mimir: Dokuz Diyar'daki en bilge canlı. Ymir'in kolunun altından doğmuştur. Bilgelik Kuyusu'nu korur. Rydberg'e göre İskandinav mitolojisindeki "en karakteristik" figürdür.

Munin (hafıza): Odin'in kuzgunlarından biri.

Mjöllnir: Thor'un çekici.

Modgud: Giallar Köprüsü'nü koruyan genç kız.

Muspelheim: Ateş diyarı.

Nagelfar: Loki'nin tanrılara karşı savaşmak için "yıkımın evlatları"yla birlikte yelken açtığı gemi.

Nanna: Nep'in (tomurcuk) kızı. Baldur'un eşi.

Niflheim (pus, sis): Yeraltı diyarında, devlerin evi.

Niord: Bir Vanir tanrısı. Skadi'nin eşi, Frey ve Freyia'nın babası. Yeraltı diyarının batı bölgesindeki Noatun'da yaşar.

Noatun: Niord'un yurdu.

Norns: Tuhaf kız kardeşler. Üç kutsal Norn vardır: Urd, Verdande ve Skuld (*Geçmiş, Şimdi ve Gelecek*). Yggdrasil'in üçüncü kökü altındaki kutsal kuyuyu korurlar, her bir insanın kaderine karar verirler.

Odin ya da Wodan: Bor ve Bestla'nın oğlu, Æsir'in hükümdarı. Bilgelğin kaynağı, kültürün kurucusu, savaş ve zaferin efendisi. "Wednesday" (*Çarşamba*) sözcüğü onun adından gelir.

Ragnarök: Son gün. Tanrıların Alacakaranlığı.

Ran: Deniz Tanrısı Ægir'in eşi. Boğulan insanları ağıyla kurtarır, onları sarayına götürürdü.

Raska ya Roskva: Thor'la birlikte Utgard-Loki'nin topraklarına giden köylü kızı.

Ratatosk: Yggdrasil'in dallarında bir yukarı bir aşağı koşan sincap.

Rün: Töton uluslarının ilk alfabesini oluşturan harflerin genel adı. Rünlerin büyümlü nitelikleri olduğu düşünülüyordu.

Sif: Thor'un eşi.

Sindri: Bir cüce. "Özgün zanaatkârlardan" biri. Müthiş şeylerin yaratıcılarından.

Skadi: Bir dev kadını. Thiassi'nin kızı, Niord'un eşi.

Skidbladnir: Ivaldi'nin oğulları tarafından yapılan, Frey'e hediye edilen gemi.

Skinfaxi (ışık yele): Gün'ün atı.

Skirnir: Rydberg'ye göre Svidpag ve Hermod'la benzerlik gösterir. Frey'in dostu.

Skrymir: Thor'un ormanda karşılaştığı dev (Utgard-Loki'nin kılık değiştirmiş hali).

Sleipnir: Odin'in sekiz bacaklı atı, bineklerin en hızlısı.

Surt: Yeraltı alevinin temsilcisi. Odin'in hileyle şair likörünü çaldığı Suttung'un babası. Ragnarök'te "yıkımın evlatları"na katıldı.

Thialfi: Thor'la birlikte Utgard-Loki'nin topraklarına giden köylü genç.

Thiassi: Bir dev ve sanatkâr. Ivaldi'nin oğlu.

Thok: Dev kadını kılığına girmiş Loki.

Thor: Yıldırım tanrısı. Devlerin düşmanı.

Thrym: Thor'un çekicini çalan dev.

Tanrıların Alacakaranlığı: Son gün. Ragnarök.

Tyr: Tek elli savaş tanrısı. "Tuesday" (Salı) sözcüğü onun adından gelir.

Urd: Üç Norn'un başı. Ölülerin kraliçesi.

Urda fount: Urd'un kuyusu.

Utgard (*dış bahçe*): Utgard-Loki'nin yuvası.

Utgard-Loki: Utgard'da yaşayan dev kral.

Valfather (*katledilmişlerin babası*): Odin'in isimlerinden biri.

Valhall ya da Valhalla (*katledilmişlerin salonu*): Odin'e ait olan ve savaşta katledilenlerin ağırlandığı saray.

Valkür, Valkyrie ya da Valkyrja (*katledilmişleri seçenler*): Valkürler, Odin'in hizmetçilerinden oluşan tanrıça birlikleriydi. Valhalla'da hizmet eder, Odin'in verdiği vazifelerle görevlendirilirlerdi.

Vanir ya da Van: Æsir'e akraba tanrılar. Yuvaları yeraltı diyarında bulunuyordu, ancak bazıları Asgard'da yaşıyordu.

Vanaheim: Vanir'in yurdu.

Vor ya da Var: Nişan ve evlilik tanrıçası.

Vili & Ve ya da Vei: Odin'in erkek kardeşleri. Dünyayı yarattırken Odin'e yardım ettiler.

Vegtam: Odin'in takma isimlerinden biri.

Vidofnir: Yggdrasil'in en tepesinde ışıldayan horoz.

Yggdrasil (*Ygg (Odin)'in hamili, taşıyıcısı*): Dünyayı saran dişbudak ağacı.

Ymir: Yaşayan ilk canlı. Odin ve kardeşleri, onun bedenini kullanarak dünyayı yaratmışlardır.